

KONYA
İL RİSK HARİTASI

ŞUBAT 2016

PROJE PAYDAŞLARI

Konya Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü (Meram Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü)

Konya Denetimli Serbestlik Müdürlüğü

Konya Halk Sağlığı Müdürlüğü

Tüm İlçelerin SYDV Başkanlıkları

Konya İl Emniyet Müdürlüğü

Konya TUIK

Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Konya KOP

Mevlana Kalkınma Ajansı

YÜRÜTÜCÜLER:

Akife Gül KURU

Sosyolog / Çocuk Koruma Kanunu İl Koordinasyon Sekreteryası Sorumlusu

Nefise TÜRK

Sosyolog

KATKIDA BULUNANLAR:

Ümran SELÇUK

Sosyolog

Mehmet Buğra AHLATCI

Sosyolog

Fuat KARAGÜNEY

Planlama Uzmanı

© Bu kitabın yayın hakları Konya Valiliği Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğüne aittir.

İletişim: Konya Valiliği Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü

Adres: Öğretmen Evleri Mahallesi Larende Caddesi No:13 Tel: 0332 3226441

GİRİŞ

Yaşanan birçok tecrübenin ve sosyal hizmet alanında yapılan gerek teorik gerek sahada çıkan çalışmaların sonucunda ailenin her konuda desteklenmesi toplumda yaşanan ya da yaşanabilecek sorunları azaltacağı görülmüştür Aynı şekilde çocuk açısından da maksimum yararın ailenin desteklenerek ortaya çıktığı konusunda saha çalışanları hem fikirdir. Bugünde Bakanlığımızca uygulamada dezavantajlı konumda olan ailelere sosyal ve ekonomik destek verilmektedir. Bu aileler yoksulluk içinde olup temel ihtiyaçlarını karşılayamayan ve hayatını sürdürmekte güçlük çeken çocuk ve gençlerin bakımı konusunda ailelerin desteklenmesi amacıyla yapılmaktadır. Sosyal ve ekonomik desteğin kapsamı yardıma muhtaç olduğu tespit edilen ailelerin çocukları ile haklarında korunma/bakım tedbiri kararı alınmış ve reşit olarak sosyal hizmet kuruluşlarından ayrılan gençlere yapılan yardımları içermektedir. Lakin bahsedilen bu kapsamda yer alan çocuklar sadece kuruma yapılan müracaatlar değerlendirilmeye çalışılmakta, toplumsal sistemde risk altında yaşayan bütün çocukların korunması konusunda mevcut durumu belirlemek için, herhangi bir envanter çalışması ya da uygulamanın halen bulunmadığı görülmektedir. Nitekim Onuncu Kalkınma Planı'nda (2014-2018) çocuk ve gençlik başlığı altında geleceğe dönük temel stratejiler belirlenmiştir. Buna göre genel olarak söz etmek gerekirse, çocuklar için risk faktörlerinden söz edilmekte (mad. 262) ve onların iyi olma hallerinin desteklenmesi, potansiyellerini geliştirmeye ve gerçekleştirmeye yönelik fırsat ve imkânların artırılması, başta eğitim, sağlık, adalet ve sosyal hizmetler olmak üzere temel kamu hizmetlerine erişimlerinin artırılması öngörülmektedir (mad. 263). Ayrıca çocukların yoksulluktan kaynaklanan yoksunluklarının giderilmesi, erken çocukluk gelişiminin desteklenmesi (mad. 264), çocukların iyi olma hallerini ve refahlarını destekleyici bütüncül modeller geliştirilerek, daha iyi eğitim ve sağlık hizmeti almalarının sağlanacağı, temel becerilerinin geliştirilerek, özellikle zor şartlar altındaki ve risk grubundaki çocukların yaşam kalitesinin yükseltileceği, toplumla bütünleşmelerinin sağlanacağı (mad. 265) ifade edilmektedir. Bu esaslar çerçevesinde 61. Hükümet Eylem Planı'nda da konu ele alınmış ve önemine vurgu yapılarak yapılacak çalışmalara yer verilmiştir. Buna göre Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın "risk altındaki çocukların genel özelliklerinin belirlenmesi, çocukların aile ortamında desteklenmesi ya da koruma ve bakım altına alınmalarına yönelik erken tanı ve uyarı sistemi kurulması" temel strateji olarak belirlenmiştir. Bugün Bakanlık olarak önleyici çalışmaların gerekliliği konusunda önemli adımlar atılmaktadır. Çocukların koruma bakımına alınmadan toplumun genelini kapsayacak şekilde koruma altına alınabilecek risk grubunda bulunan çocukların Konya İli özelinde tespiti yapılmaya çalışılacaktır.

1.ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

1.1.Amaç ve Önem

Toplumda çocuğun yetişmesi ve koruması ailede gerçekleştiğinden, çocukla ilgili oluşabilecek riskler ailenin içinde bulunduğu risklerdir. Muhtemel risklerde bu anlamda aileden gelmektedir. Aile üzerindeki risklerin tespiti bize önemli bilgiler sağlayacaktır. Mevcut risk altındaki ailelerin özellikleri ise bize:

-Risk Konularını ortaya çıkartılmasını,

-Çalışmanın hangi 'Risk Konuları' üzerine oturtulacağını,

-Paydaş kurumlardan elde edilen bilgiler çıkartılan bu konular ile birlikte aynı düzlem üzerinden yorumlanmasını sağlayacak bu sayede tüm veriler anlamlı bir bütün oluşturacaktır.

1.2. Gerekçe ve Yöntem

Aile ve Sosyal Politikalar bakanlığı 29 Haziran 2011 yılında kurulmuş olup kuruluş amacı 633 sayılı kanun hükmünde kararnamenin 2. Maddesinin b bendinde belirtilmiştir. İlgili madde gereğince Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın “Sosyal ve kültürel dokudaki aşınmalara karşı aile yapısının ve değerlerinin korunarak gelecek nesillere sağlıklı biçimde aktarılmasını sağlamak üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, aile bütünlüğünün korunması ve aile refahının artırılmasına yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.” görevleri arasındadır.

Aile toplumun en küçük yapı taşlarından olması sebebiyle aileyi ilgilendiren tüm konular toplumun konuları, ailenin yaşadığı tüm sorunlar toplumun sorunları olarak karşımıza çıkmaktadır. Bakanlığımızın kuruluş amacı da bu doğrultuda aile yapısını korumak ve iyileştirilmesi için hizmet modelleri sunmaktır. Bu nedenle tüm ailelerin taranması sorunlarının belirlenmesi vaka bize gelmeden sorun oluşmadan çalışmalar yapmak, yani iyileştirici çalışmalar yerine önleyici ve koruyucu çalışmalar yapmak birincil görevlerimizdendir. Hazırladığımız çalışmanın amacı ailenin ve çocukların korunması, önleyici çalışmalar yapabilmek, ilimizin riskli bölge ve riskli konularını belirlemek, önleyici çalışmalara rehberlik etmek ve çalışmalarımızın hız kazanmasıdır.

Çalışmamız müdürlüğümüzden verilen hizmet modelleri ve paydaş kurumlardan alınan verileri kapsamaktadır. İlk aşama olarak 2015 yılında müdürlüğümüz tarafından incelemesi yapıp sosyal ve ekonomik destek alan ailelerin profillerinin belirlenmesi amacıyla anket formu düzenlenmiş, alınan cevaplar SPSS programına girilmiş, SPSS programı üzerinden düz ve çapraz tablolar yapılmış sahada karşılaşılan durumlar analizlere eklenmiştir. İkinci olarak müdürlüğümüzün tüm hizmet modelleri mahalle ve ilçe bazında değerlendirilmiştir. Üçüncü aşama ise paydaş kurumlardan alınan verilerin değerlendirilmesi aşamasıdır.

2.KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Değişen Türk Aile Yapısı

Aile yapıları toplumlara göre değişse de her toplumda pek çok önemli işlevi ile yeri doldurulamayacak bir kurumdur. Bazı düşünürler onu tüm özelliklerini ve potansiyel imkanlarını üzerinde taşıyan bir protip toplum olarak almak istemişlerdir. Bu kapsayıcılık modern dediğimiz zamanlar sonrasında değişime uğrasa da aile hala toplumu var eden önemli dinamiklerdendir. Ailenin belli başlı önemli işlevlerini sıralayacak olursak:

- a)Ailenin Biyo/Psişik İşlevleri
- b) Ekonomik İşlevleri
- c)Ailenin Eğitim İşlevi
- d)Dini İşlev
- e)Boş zamanları değerlendirme İşlevi

Ekonomik üretim aileden ayrıldı, otorite bir siyasal erk ailenin dışında belirginleşti, dini temsil özel türde yetişmiş din adamlarına geçti(Aydın,39),çocuğun eğitiminin büyük kısmı okullara yapılmakta... Bunları artırabiliriz fakat sıralan bu işlevlerin önemli kısmını hala aile üstlenmektedir.

2.2. Türk Ailesi ve Çocuğun Yeri

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı belli aralıklarla yapılan Türk Aile Yapısı Araştırması en son 2013 yılında güncellenmiştir. Bu çalışma, Türkiye’de anne babalar ile çocuklar arasındaki ilişkilere yönelik temel bulgularını çocuklarla ilgili beklenti ve düşünceler, yaşanan sorunlar ve verilen cezalar olmak üzere üç farklı boyut üzerinden şekillendirmektedir. Bu konulara yönelik analizler, özellikle cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi ve sosyoekonomik durumu bağımsız değişkenleri üzerinden incelemektedir. Yukarıda söz edilen her üç boyutun da, cinsiyet, yaş, eğitim ve sosyoekonomik düzeyi değişkenlerine göre önemli farklılıklar göstermesi beklenmektedir. Ancak anne babalar ve çocuklar arasındaki ilişkiler konusunda, farklı boyutlarıyla

2.3. Türk Aile Yapısı ve Sorunları

50 yıl içinde Türkiye’deki aile yapısında çok önemli değişimler meydana gelmiştir. Bu değişimler ile gelecekteki aile yapılarına ilişkin öngörüler ve planlama süreçlerine ilişkin tedbirleri on başlık altında tartışmak mümkündür:

1. 1980’li yılların ortalarına kadar dirençli bir yapı göstererek %25 seviyesinde kalan geniş aile, bu tarihten itibaren yaşanan çok güçlü sosyoekonomik ve demografik dönüşümlerin sonucu olarak direncini kaybederek 2000’li yılların sonuna gelindiğinde %12 seviyesine kadar gerilemiştir. Geniş ailenin direncinin kırılarak hızlı bir şekilde azalma sürecine girmesinin temel olarak geniş ailenin en önemli alt aile biçimi olan ataerkil geniş ailenin

dirençli yapısının ortadan kalkması ile ilişkili olduğu görünmektedir. Modernleşme sürecinde istihdam yapısının değişmesi, kentleşmenin artması, tarımsal yapıda üretim biçiminin değişmesi, çocuğun öneminin artması, sosyal güvenlik sisteminin herkesi kapsayacak biçimde gelişmesiyle işlevi büyük ölçüde ortadan kalkan ataerkil geniş ailenin yok olma sürecine girdiği bu dönemde, geçici geniş ailenin güçlenme sürecine girmesi, bu ailenin toplumsal yaşamda yeni işlevler üstlendiği ve işlevler kapsamında bireylerin bazı yeni gereksinimlerini karşıladığı ileri sürülebilir. Geçici geniş ailenin çekirdek aileye eklenen birey ya da birey gruplarından oluştuğu düşünüldüğünde, geçici geniş ailenin, ölüm, yaşlanma, boşanma, iç göç, ayrı yaşama gibi sosyodemografik süreçlere maruz kalarak ailesinden kopan ve ekonomik, sosyal ya da kültürel nedenlerle kendi hanesini dağılmış aile biçiminde ya da yeni bir hane açarak sürdüremeyen bireyler için geçici de olsa sığınabilecekleri bir tampon bölge (buffer zone) işlevi gördüğü söylenebilir.

2. Geniş aile yapılarının çekirdek aileye dönüşmesi sürecinde, 1990'lı yılların ikinci yarısından itibaren durağanlık görülmektedir. Bu süreçte gerçekleştirilen demografik araştırmalar (TNSA 1998, TNSA 2003 ve TNSA 2008) ile aile yapısı araştırmalarının (TAYA 2006 ve TAYA 2011) sonuçları, çekirdek aile yaygınlığının %70'ler seviyesinde durağanlaştığını göstermektedir. Bu gelişmenin üç nedeni bulunmaktadır: Birincisi, ataerkil geniş ailenin yaygınlığındaki azalmanın bir sonucu olarak ataerkil aileden çekirdek aileye geçişlerin azalması; ikincisi ataerkil geniş ailede baş gösteren çözülmenin özellikle 2000'li yıllarla birlikte çekirdek aileye değil geçici geniş aileye dönüşmesi; üçüncüsü ise geniş ve çekirdek ailelerden kopan daha küçük unsurların dağılmış aile yapıları olarak ortaya çıkmasıdır. Türkiye'de özellikle 2000'li yıllarla birlikte geçici geniş aile yapısında (yaklaşık %12) ve dağılmış ailelerde (yaklaşık %40) gözlenen hızlı artışın arkasında yatan nedenlerden birisi de bu gelişmedir.

3. Türkiye'de yaşanan sosyoekonomik, demografik ve düşünsel dönüşüm sürecinden diğer aile biçimleri kadar çekirdek aile yapıları da etkilenmiştir. Bu süreçte, çekirdek aileyi oluşturan alt aile biçimlerinin kompozisyonu ve yaşam döngüsü değişmiştir. 1978 yılında çocuksuz çekirdek ailenin çekirdek aile içindeki payı sadece %14 iken, 2011 yılında bu oran %24 seviyesine ulaşmıştır. Çocuksuz çekirdek ailenin çekirdek aile içindeki payının artışında, evlilik içinde çocuk sahibi olmanın geciktirilmesini sağlayan gebeliği önleyici yöntemlerin kullanımındaki artışın önemli bir payı bulunmaktadır. 1978 yılında her evli çiftten sadece %38'i gebeliği önleyici herhangi bir yöntem kullanırken 2000'li yılların sonunda bu oran %73'e yükselmiştir. Bu süreçte, çocuksuz çekirdek ailenin sadece yaygınlığında değil aynı zamanda yaşam süresinde de artış meydana gelmiştir. Çocuksuz çekirdek ailenin "geçici" bir süreç olmaktan çıkarak "kalıcı" bir süreç haline dönüşmesinde yani yaşam süresinin uzamasında iki faktörün etkili olduğu görülmektedir. Bu faktörlerden birincisi, gebeliği önleyici yöntem kullanımının, özellikle de gebeliği önleyici modern yöntemlerin kullanımının sonucu olarak ilk çocuğa sahip olma süresi artması; bu faktörlerden ikincisi ise, demografik dönüşüm sürecinde ölüm hızlarının azalmasının sonucunda çocukların evden ayrılma süreci sonrasında ebeveynlerin yaşam süresinin uzamış olmasıdır.

4. Kadın başına ortalama çocuk sayısının beş çocuk olduğu 1970'li yıllarda ideal çocuk sayısının üç civarında; kadın başına ortalama çocuk sayısının 2,5 olduğu 2000'li yıllarda ise ideal çocuk sayısının 2,4 olduğu görünmektedir. Bu durum, Türkiye'de ortalama çocuk sayısı ile ideal çocuk sayısı arasındaki makasın kapandığını, diğer deyişle Türkiye'de iki çocuk sahibi olma normunun yerleştiğini göstermektedir. Çekirdek aile içinde önemli bir yer tutan klasik çekirdek aile yani çocuklu çekirdek aile bu süreçten en çok etkilenen aile biçimidir.

Türkiye’de az sayıda çocuk sahibi olma normunun yerleşmesi sürecinde (1978-2008 döneminde) bir çocuklu çekirdek ailenin yaygınlığında %44; iki çocuklu çekirdek ailenin yaygınlığında ise %38 seviyesinde bir artış görülürken üç ve daha fazla çocuklu ailenin yaygınlığında %58 seviyesinde bir azalma görülmüştür. Başka bir ifade ile 1978 yılında, çocuklu çekirdek aile içinde %54’lük bir paya sahip olan üç ve daha fazla çocuklu ailelerin payı 2008 yılında %24’e gerilemiştir. Bu durum, çocuklu çekirdek ailelerin yaşanan demografik dönüşümün etkisiyle artık daha çok bir ya da iki çocuk barındıran hanelere dönüşerek iki çocuk normunu yansıttıklarını göstermektedir.

5. Türkiye’de aile yapılarının dönüşmesi sürecinde yaşanan en dikkat çekici gelişmelerden birisi de ataerkil geniş aile, geçici geniş aile ve çekirdek aileden çeşitli nedenlerle kopan unsurların geçici geniş aile dışında bir tampon bölge haline gelen dağılmış ailelerin yaygınlığının çok ciddi biçimde artmış olmasıdır. Batı Avrupa toplumlarında 1960’lı yıllardan sonra yaşanmaya başlanan ikinci demografik dönüşüm sürecinde ortaya çıkan tek kişilik ve tek ebeveynli ailelerin Türkiye’de henüz birinci demografik dönüşüm sürecinin erken aşamaları olan 1970’li yıllardan itibaren ortaya çıktığı görülmektedir. Bu aile yapılarının neredeyse Batı Avrupa toplumları ile aynı anda Türkiye’de ortaya çıkmış olmasının arkasında, Türkiye’de 1950’li yıllardan başlayarak çok yoğun bir iç göç sürecinin; 1960’lardan başlayarak kendisini işgücü göçü olarak gösteren çok yoğun bir dış göç sürecinin yaşanmış olması yatmaktadır. Daha sonraki yıllarda ise yine iç göç sürecinde geniş ve çekirdek ailelerin dağılması ile tek kişilik ve tek ebeveynli hanelerin oranında çok ciddi artışlar meydana gelmiştir. 1978-2011 döneminde tek kişilik hanelerin %67 artmış olmasının arkasında iç ve dış göç süreçlerinin bir katkısının bulunduğu anlaşılmaktadır.

6. Tek kişilik hanelerin %62’sinin; tek ebeveynli hanelerin ise %89’unun kadınlardan oluştuğu görünmektedir. Bu hanelerde gözlenen cinsiyet kompozisyonu tek başına bu hanelerin bir sosyal politika önceliğini hak ettiklerini göstermesine karşılık, bu hanelere ilişkin daha önemli bir bulgu, bu hanelerdeki yaşlı kadın sayısının diğer hanelerle karşılaştırıldığında oldukça fazla olmasıdır. Tek kişilik hanelerin %38’i yaşlı kadınlardan oluşmaktadır. Tek ebeveynli hanelerin ise %15’inde en az bir yaşlı kadın yaşamaktadır. Bu nedenlerle, hızlı bir artma eğiliminde olan tek kişilik ve tek ebeveynli hanelere ilişkin politika önceliklerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu hanelere ilişkin bir başka önemli gelişme, anılan hanelerin kurulması sürecinde genç nüfusun giderek daha fazla yer almasıdır. Geçici geniş, ataerkil geniş ve çekirdek ailelerin zorunlu nedenlerle dağılmasıyla kurulan tek kişilik ya da tek ebeveynli ailelerin kurulma sürecine genç nüfusun da katılmasıyla bu aile yapılarının “zorunluluk sonucu” olmaktan çıkarak, özellikle kentsel alanlarda sosyoekonomik, demografik ve özellikle de düşünsel dönüşüm sürecinin ürünü olup “tercih sonucu” kurulduğu görülmektedir.

7. Dağılmış aile kapsamında ele alınan bir diğer hane halkı biçimi olan, aralarında akrabalık bağı bulunmayan kişilerden oluşan hanelerin de son yıllarda çok önemli oranda arttığı görünmektedir. Hemen tamamı kentsel alanlarda ve özellikle de metropol alanlarda yer alan bu hanelerin kentsel alanlardaki eğitim ve istihdam imkânlarından yararlanmak için kentsel alanlara göç eden erkek (%58) ve kadınlardan (%42) oluştuğu görünmektedir. Bu hanelerin,

doğası gereği “geçici” haneler olması, zaman içinde bu hanelerin diğer aile biçimlerine, özellikle de çekirdek aileye dönüşme potansiyeli taşıdığını göstermektedir.

8. 1978-2011 döneminde aile yapılarında meydana gelen değişimler dikkate alınarak Türkiye Cumhuriyeti’nin yüzüncü yılı olan 2023 yılına ilişkin bir projeksiyon yapıldığında, 2023 yılında çekirdek ailenin %69; geniş ailenin %7; dağılmış ailenin ise %24 seviyesinde olacağı öngörülmektedir. Bu ailelerin iç kompozisyonuna bakıldığında, sosyoekonomik, demografik ve düşünsel dönüşümün aynı şekilde sürmesi durumunda, çekirdek ailenin payının kısmi bir artışla durağanlaşacağı; çekirdek aile içinde yer alan çocuksuz çekirdek ailenin payının artmaya devam ederek %20 seviyesine ulaşacağı, çocuklu çekirdek ailenin ise çok kısmi bir artışla %50 seviyesinde durağanlaşacağı öngörülmektedir. Bu süreçte, çocuklu çekirdek aile içinde üç ve daha fazla çocuklu çekirdek ailelerin payı daha da azalacak ve özellikle de bir çocuklu çekirdek ailelerin payı daha da belirginleşecektir. Geniş aile içinde ise, her iki alt aile biçiminin de payının azalması beklenmektedir. Özellikle, toplumsal ve ekonomik işlevleri diğer toplumsal, siyasal ve ekonomik kurumlar tarafından büyük ölçüde yerine getirilen ataerkil geniş ailenin tüm aile yapıları içindeki payının %2’ye kadar gerilemesi beklenmektedir. Geçici geniş aile ise, diğer aile yapılarından kopan unsurlar için halen güvenli bir ara bölge yaratma potansiyeli taşıması nedeniyle bir süre daha dirençli kalmaya devam edecektir. Cumhuriyetin 100. yılında her dört aileden birinin dağılmış aile olacağı öngörülmektedir. Bu aile yapıları içinde özellikle tek kişilik ailelerin ve tek ebeveynli ailelerin payının hızlı bir şekilde artarak sırasıyla %12 ve %10’a yükseleceği öngörülmektedir. Bu süreçte bu hanelerin kurulması sürecinde “zorunlulukların” yerini “tercihlerin” alacak olması, bu hanelerin gelecekteki sayısal büyüklüklerinin yanında yaş ve cinsiyet kompozisyonlarının izlenmesi için anayasanın ve kalkınma planlarının öngördüğü gerekli tedbirlerin bugünden başlanarak alınmasının yararlı olacağı görülmektedir.

9. T.C. Anayasası’nın 41. maddesinde aile, toplumun temeli olarak kabul edilmekte ve devletin, ailenin huzur ve refahı için gerekli tedbirleri alması gerektiği vurgulanmaktadır. Kalkınma Bakanlığı tarafından 2014-2018 dönemi için hazırlanan 10. Kalkınma Planı’nda “toplumun çekirdeğini oluşturan, bireyleri ve toplumu bir arada tutan aile kurumu, hoşgörü, sevgi ve karşılıklı anlayış çerçevesinde yetişen bireyler, güçlü toplum olmanın temel esasıdır” denilerek, ailenin “toplumsal yapının ve dayanışmanın güçlendirilmesi için kritik bir öneme sahip” olduğu vurgulanmaktadır. Yine 10. Kalkınma Planı’nda (Kalkınma Bakanlığı, 2013), ülkemizde “geniş aileden çekirdek aileye doğru bir geçişin sürdüğü” ve aile üyeleri arasındaki ilişki biçimlerinin de değiştiği belirtilerek özellikle “boşanma hızlarındaki artış sonucu oluşan tek ebeveynli ailelerin sorunlarının çözümüne yönelik izleme ve rehberlik ihtiyacının bulunduğu” vurgulanmaktadır. Bu kapsamda ayrıca, boşanmaların azaltılması amacıyla aile danışmanlığı ve uzlaştırma mekanizmaları geliştirileceği belirtilmektedir. Görüldüğü gibi, anayasamızda ve kalkınma planlarında yer alan hususların hemen tamamının hayata geçirilmesi için veriye dayalı planlama yapılması gerekmektedir. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, son altı yıl içinde iki aile araştırmasının yapılmasını sağlamıştır. Türkiye’de aile yapısının dönüşmesi sürecinin ve bu sürecin altında yatan mekanizmaların ortaya çıkartılmasına yönelik panel türü araştırmalar yapılmasında yarar bulunmaktadır. Bu kapsamda ayrıca, panel türü olarak tasarlanacak bu araştırmaların, aile yapısının dönüşme

sürecindeki yapısal faktörlerin yanında düşünsel faktörleri de ortaya koyabilen ve Gelişimsel İdealizm Teorisi'ni temel alan araştırmalar olması gerekmektedir.

Türkiye'de yaşanmakta olan sosyoekonomik, demografik ve düşünsel dönüşümün devam edeceği varsayımı altında, bu senaryolardan hangisinin gerçekleşmesi daha muhtemeldir sorusuna cevap bulabilmek için, bu dönüşümü daha önce yaşayan gelişmiş ülkelerdeki deneyimler de dikkate alınarak aşağıda yer alan tespitlere ulaşılmıştır:

1. Türkiye'nin yaşadığı demografik dönüşüm sürecini daha önce yaşayan gelişmiş ülkelerde günümüzdeki doğurganlık seviyesi 1.6-1.7 aralığındadır Avrupa Birliği üyesi olan 21 ülkenin doğurganlık hızı ortalaması 1.62; OECD üyesi 34 ülkenin toplam doğurganlık hızı ortalaması ise 1.74'tür. Avrupa Birliği üyesi ülkeler arasında sosyoekonomik ve kültürel özellikleri açısından Türkiye ile daha fazla benzerliği olan İspanya, İtalya, Portekiz, Yunanistan gibi Güney Avrupa ülkelerinin tamamında toplam doğurganlık hızı 1.3-1.5 seviyesindedir (Thévenon, 2011). Nüfusunun hemen tamamının Müslüman olmasının Türkiye'yi bu ülkelerden ayırdığı, bu nedenle doğurganlık hızında gözlenen değişimin bu ülkelere benzemeyeceği düşünülebilir. Ancak, toplam doğurganlık hızının Kuveyt (2.32), Tunus (2.04) gibi Arap ülkelerinde 2000'li yılların ortalarından itibaren doğurganlıkta yenilenme seviyesi olan 2.1'e kadar gerilediği; İran İslam Cumhuriyeti'nde ise yenilenme seviyesinin de altına inerek 1.77 olduğu unutulmamalıdır (Birleşmiş Milletler, 2012).

2. Daha önce de vurgulandığı gibi, ülkelerin refah seviyeleri ile doğurganlık seviyeleri arasında çok yakın bir ilişki söz konusudur. Bu ilişkide genel eğilim, refah seviyesi arttıkça doğurganlık seviyesinde önemi bir azalma meydana gelmesi şeklindedir. Bu nedenle, Türkiye'deki mevcut ekonomik gelişme eğiliminin gelecekte de en az bu seviyede devam etme potansiyeli göz önüne alındığında, doğurganlık seviyesindeki mevcut azalma eğiliminin aynı şekilde devam edeceği öngörülebilir.

3. Türkiye'de doğurganlık seviyesindeki azalma, 1950'li yıllardan beri kesintisiz bir şekilde devam etmektedir. TAYA 2011 sonuçları da Türkiye'de doğurganlık hızındaki azalmanın devam ettiğini göstermektedir. Bu azalma eğiliminin doğrusal olarak devam edeceği varsayımı ile matematiksel olarak modellenmesi durumunda, Türkiye'deki toplam **doğurganlık hızının 2025'te 1.8'e; 2050'de ise 1.6'ya kadar düşebileceği** görülmektedir.

4. TNSA 2008 sonuçları, kentsel alanlarda yaşayan en az ortaöğrenime sahip olan kadınların toplam doğurganlık hızlarının 1.5-1.6 seviyesinde olduğunu göstermektedir. Türkiye'de kentsel alanlarda yaşayan ve en az ortaöğretime sahip kadınların oranının hızlı bir şekilde artması, diğer taraftan toplumun geri kalanının doğurganlık seviyesinin doğurganlık değişiminde öncü rol oynayan bu grubun doğurganlık seviyesine yakınsaması sonucunda, ülke genelinde doğurganlık seviyesinin orta düzey doğurganlık senaryosunda öngörülen 1.69 seviyesinin altına düşmesi beklenebilir.

5. Türkiye'de yaşanan doğurganlık dönüşümü süreci farklı sosyo demografik gruplarda aynı şekilde yaşanmamıştır. Hızlı bir yakınsama süreci yaşanmasına karşın, halen alt nüfus gruplarındaki doğurganlık seviyesi ve örüntüsü önemli farklılıklar göstermektedir (Eryurt, Adalı ve Şahin, 2010). Türkiye'de kadınların yaklaşık dörtte üçünün doğurganlık hızı 3'ün

altında; dörtte birinin ise 3'ün üzerindedir. Bu anlamda, doğurganlık seviyesi halen 3'ün üzerinde olan Doğu Anadolu bölgesinde yaşayan, eğitimsiz, anadili Kürtçe olan, yoksul hanelerde yaşayan kadınların sahip oldukları doğurganlık hızları önemli bir azalma potansiyeline sahiptir. Demografik dönüşüm sürecinde kaçınılmaz olarak gerçekleşmesi beklenen bu yakınsama ile ülke genelindeki doğurganlık seviyesi 1.6'ya kadar düşebilecektir

6. Türkiye genelinde **“iki çocuklu aile” normunun büyük** ölçüde oturduğu görünmektedir. TNSA 2008 sonuçlarına göre, kadınların %51'i ideal çocuk sayısını iki olarak belirtmiştir. Bu oran genç doğum kuşaklarındaki kadınlar arasında %60'lara kadar yükselmektedir. Türkiye'de “iki çocuklu aile” normunun dışında, yeni yeni ortaya çıkmaya başlayan ve giderek yerleşen bir başka gelişme de **“tek çocuklu aile” normudur**. Son on yılda, ideal çocuk sayısının “0” ya da “1” olarak beyan eden kadınların oranının %6'dan %10'a yükseldiği görünmektedir. Bu oran, Türkiye'de hızlı bir şekilde artma eğiliminde olan kentsel alanlarda yaşayan en az ortaöğrenime sahip kadınlar arasında %18'lere kadar yükselmektedir. Türkiye'de ideal çocuk sayısı ile mevcut çocuk sayısı arasındaki makasın kapanma eğiliminde olduğu ve ikiden az sayıda çocuk sahibi olma düşüncesinde olan kadınların oranındaki artma eğilimi birlikte düşünüldüğünde, Türkiye'deki mevcut doğurganlık seviyesinin doğal seyrinin azalma yönünde olacağını söyleyebiliriz.

7. Türkiye'de doğurganlık seviyesinin azalmasına ve doğurganlık örüntüsünün değişmesine katkıda bulunan temel faktörlerin gebeliği önleyici yöntem kullanımındaki artış ve ilk evlenme yaşının yükselmesi sonucunda kadınların evlilik içinde geçirdikleri sürenin kısalması olduğu görünmektedir. Türkiye'de gerçekleştirilen demografik araştırmalar, gebeliği önleyici yöntemlerin kullanımındaki, özellikle de modern yöntemlerin kullanımındaki artışın devam edeceğini göstermektedir. Türkiye'de son yıllarda hiçbir gebeliği önleyici yöntem kullanmayan kadınların yüzdesinin yanında oldukça dirençli bir şekilde popülaritesini sürdüren geri çekme kullanımında da son yıllarda azalma görünmektedir. Bu durum, yakın bir gelecekte daha çok kadının doğurganlıklarını sonlandırmak ya da doğumlarının arasını açmak için gebeliği önleyici modern yöntemlere başvuracağını göstermektedir. Türkiye'de doğurganlık seviyesinin azalmasında ilk evlilik yaşının artması da oldukça önemli bir katkıda bulunmaktadır. TNSA 2008 sonuçları, 1970 ile 1990 doğum kuşakları arasındaki ilk evlilik yaşının üç yıl olduğunu, bir başka ifade ile Türkiye'de ilk evlilik yaşının çok hızlı bir şekilde yükseldiğini göstermektedir. Demografik araştırmaların sonuçları ve evlenme istatistikleri bir arada değerlendirildiğinde, Türkiye'de ilk evlilik yaşının önümüzdeki dönemde daha da yükseleceği söylenebilir. Bu nedenlerle, Türkiye'de günümüzde gözlenen doğurganlık seviyesi önümüzdeki 40 yıl içinde bugün, birçok Batı Avrupa ülkesinde gözlenen düşüğün de düşüğü (lowest low) bir seviyeye kadar gerileyebilecektir.

Yukarıdaki tespitler değerlendirildiğinde doğurganlık senaryoları arasından gerçekleşmesi en olası senaryonun, 2050 yılı itibarı ile doğurganlık düzeyinin 1.69 çocuğa düşeceğini öngören “orta düzey doğurganlık” senaryosu olduğunu söyleyebiliriz.

Türkiye açısından mevcut eğilimlerin ve yaklaşımın devam etmesi durumunda gerçekleşmesi en muhtemel olan senaryo (orta düzey doğurganlık senaryosu), içinde bulunduğumuz yüzyılın ortalarından itibaren Türkiye'nin sağlık, sosyal güvenlik ve işgücü

sektörlerini de etkileyecek ciddi bir demografik krize gireceğine işaret etmektedir (Alper, Değer ve Sayan, 2012). Gelişmiş ülke deneyimlerinin de gösterdiği gibi, mevcut doğurganlık seviyesinin tersine çevri lerek artırılması sadece nüfus politikaları ile değil, yaşamın tüm alanlarını kapsayan bütünleşik bir programlar dizisini hayata geçirmekle mümkündür. Üstelik bu süreç, içerdiği aile yardımı, çocuk yardımı, çocuk bakımevleri kurulması, annelik/babalık izni gibi tedbirleri içermesi nedeniyle oldukça maliyetli bir süreçtir. Bu nedenle, eğer Türkiye kendisini bekleyen demografik krize karşı önlem almak istiyorsa mevcut doğurganlık seviyesinin daha da düşmesine engel olacak doğurganlık hızının yenilenme seviyesinde kalacağı tedbirler almalıdır. Türkiye’de doğurganlık hızını yenilenme seviyesinde ya da bunun biraz daha altında olan bir seviyede tutabilmek ve bu amaca ulaşırken anne ve çocuk sağlığını da koruyabilmek için uygulanması gereken tedbirler şunlar olabilir:

Bu çalışmanın sonuçları, Türkiye’nin doğurganlık seviyesinin hızlı bir şekilde azalmasının sonucu olarak, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve işgücü alanlarında niceliği değil niteliği ön plana çıkarma anlamında önemli fırsatlar yakaladığını; ancak yine bu alanlara etkide bulunan önemli risklerle de karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Nüfusun yaşlanması, bağımlılık oranlarının yükselmesi, doğum sayısının azalarak ölüm sayısının artması, nüfus artış hızının sürekli olarak azalmasının bir sonucu olarak orta ve uzun vadede toplam nüfusun ve özellikle de işgücü nüfusunun azalması, ülkemizin karşı karşıya olduğu demografik krizin boyutlarının büyüklüğünü göstermektedir. Bu çalışmada, Türkiye’nin doğurganlık hızını mevcut seviyesinde muhafaza etmesi için alması gereken sosyo demografik ve ekonomik düzenlemeler ve tedbirler üzerinde durulmuştur. Gelişmiş ülkelerin deneyimleri, bu tedbirlerin sadece nüfus politikası tedbirleri ile sınırlı olmaması gerektiğini, nüfus politikası ile sosyal, ekonomik, hukuksal ve toplumsal cinsiyet alanlardaki tedbirlerin bütünleşik bir biçimde uygulanması gerektiğini göstermektedir.

2014-2018 dönemi için hazırlanan Onuncu Kalkınma Planı’nda Türkiye’nin girmekte olduğu demografik krize ilişkin olarak “2006 yılında 2.12 çocuk olan toplam doğurganlık hızı 2012 yılında 2.08’e gerileyerek, nüfusun kendini yenileme seviyesi olan 2.10’un altına inmiştir” tespiti yapılmakta ve “bu çerçevede nüfus politikalarıyla doğurganlık hızının artırılması ve yaşlanan nüfusa yönelik etkin ve uygun zamanlı politikaların geliştirilmesi ihtiyacı bulunmaktadır” denilmektedir. Bu bağlamda uygulanacak politikalara ilişkin olarak ise bu çalışmanın önerileri ile de tutarlı olarak, “genç ve dinamik nüfus yapısının korunması ve doğurganlıktaki hızlı düşüşün önüne geçilebilmesi için kadınlara yönelik iş ve aile yaşamını uyumlaştırıcı nitelikte uygulamalar ile çalışanlar için doğuma bağlı izin ve haklar geliştirilecek, kreşler teşvik edilecek, esnek çalışma imkânları sağlanacaktır” vurgusu yapılmaktadır.

2.3 Çocuk Koruma Sistemi

2.4. Risk

9 Şubat 2013 tarihinde resmi gazetede yayınlanan 28554 sayılı Sosyal Hizmet Merkezleri yönetmeliğinde “risk haritası alan taraması ile elde edilen ve paydaş kurumlardan sağlanan veri ve bilgilere dayalı olarak oluşturulan ve sosyal hizmet desteği sağlanmasını gerektiren konular bakımından sosyal risklerin; konular, gruplar ve yerleşim alanları itibarıyla

ayrı ayrı gösterildiği, puanlama usul ve esasları kılavuz ile belirlenen ve merkez tarafından her yıl güncellenen harita” şeklinde tanımlanmaktadır.

2.5. Aileye dair Riskler

3. VERİLERİN ANALİZİ

3.1. SOSYAL VE EKONOMİK DESTEK

3 Mart 2015 tarih 29284 sayılı Sosyal Ve Ekonomik Destek Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğe göre “Yardıma muhtaç olduğu tespit edilen ailelerin çocukları ile gençlere, sosyal ve ekonomik bir sorunun giderilmesi amacıyla, Bakanlığın bütçe imkânları ölçüsünde, belirlenen süre ve oranlar dâhilinde gençler ve çocuklar için aylık ödemeler şeklinde yapılacak yardıma” sosyal ve ekonomik destek denir.

(1)Yönetmeliğin 6. Maddesine göre sosyal ekonomik destek almanın genel esasları şunlardır:

a) Haklarında bakım tedbiri kararı verilerek sosyal hizmet kuruluşlarında bakılan ve desteklendikleri takdirde ailesi veya yakınları yanına verilebilecek çocuklar.

b) Ekonomik yoksunluk nedeniyle, desteklenmedikleri takdirde korunmaya muhtaç duruma düşecek olanlardan haklarında bakım tedbiri kararı alınmaksızın sosyal ve ekonomik destek hizmetinden yararlandırılarak ailesi veya yakınları tarafından bakılabilecek çocuklar.

c) Bakım tedbir kararlı iken yaş sınırlarını tamamlamaları nedeniyle, sosyal hizmet kuruluşlarından veya koruyucu aile yanından ayrılanlardan iş ve meslek edinme kursuna veya eğitimlerine devam eden veya bir iş ve meslek sahibi olamayıp desteklenmedikleri takdirde muhtaç duruma düşecek olan gençler.

ç) Olağanüstü bir felaket, tabii afet, hastalık veya kaza geçirerek belirli bir süre kendisinin ve geçindirmekle yükümlü bulunduğu aile fertlerinin temel ihtiyaçlarını karşılayamayacak durumda olanlar ile hayati tehlike arz eden ve ameliyat gerektiren durumlarla karşılaşan veya vefat eden kişilerin çocukları.

(2) Çocuklar, sosyal ve ekonomik destek hizmetinden en fazla onsekiz yaşını tamamlayıncaya kadar yararlandırılır. Ancak onsekiz yaşından sonra ekonomik destek verilmesine aşağıdaki esaslar çerçevesinde devam edilebilir:

a) Birinci fıkra kapsamında ekonomik destek almakta iken onsekiz yaşını dolduranlardan, desteklenmedikleri takdirde eğitimine devam edemeyecek durumda olan orta öğretim öğrencileri yirmi yaşına kadar.

b) Ekonomik destek almakta iken on sekiz yaşını dolduran çocukların meslek edinme kursuna devam etmesi halinde, kurs süresince en fazla bir yıla kadar.

c) Bakım tedbiri kararı uzatılanlardan yükseköğrenime devam edenler ise yirmi beş yaşına kadar.

ç) Birinci fıkranın (c) bendi kapsamında olan gençlerden, iş ve meslek sahibi olamayan ve öğrenime devam etmeyenlere süreli ekonomik destek hizmetinden en fazla iki yıl süresince, ön lisans veya lisans eğitime devam edenlere ise öğrenim süresi boyunca.

d) Muhtaç durumda bulunan çocuğun ailesi veya yakınları ile ekonomik desteğe ihtiyaç duyan gençlerin, en kısa sürede kendi imkânlarıyla yaşamlarını sürdürebilecekleri koşullara kavuşturulması,

e) Sosyal ve ekonomik destek hizmetinin sosyal güvenlik sisteminin boşluklarını dolduracak şekilde planlanıp geliştirilmesine özen gösterilmesi,

f) Sosyal ve ekonomik desteğin muhtaçlık kriteri ve çocuğun üstün yararı ilkesi doğrultusunda yapılması, izlenmesi ve rehberlik edilmesi,

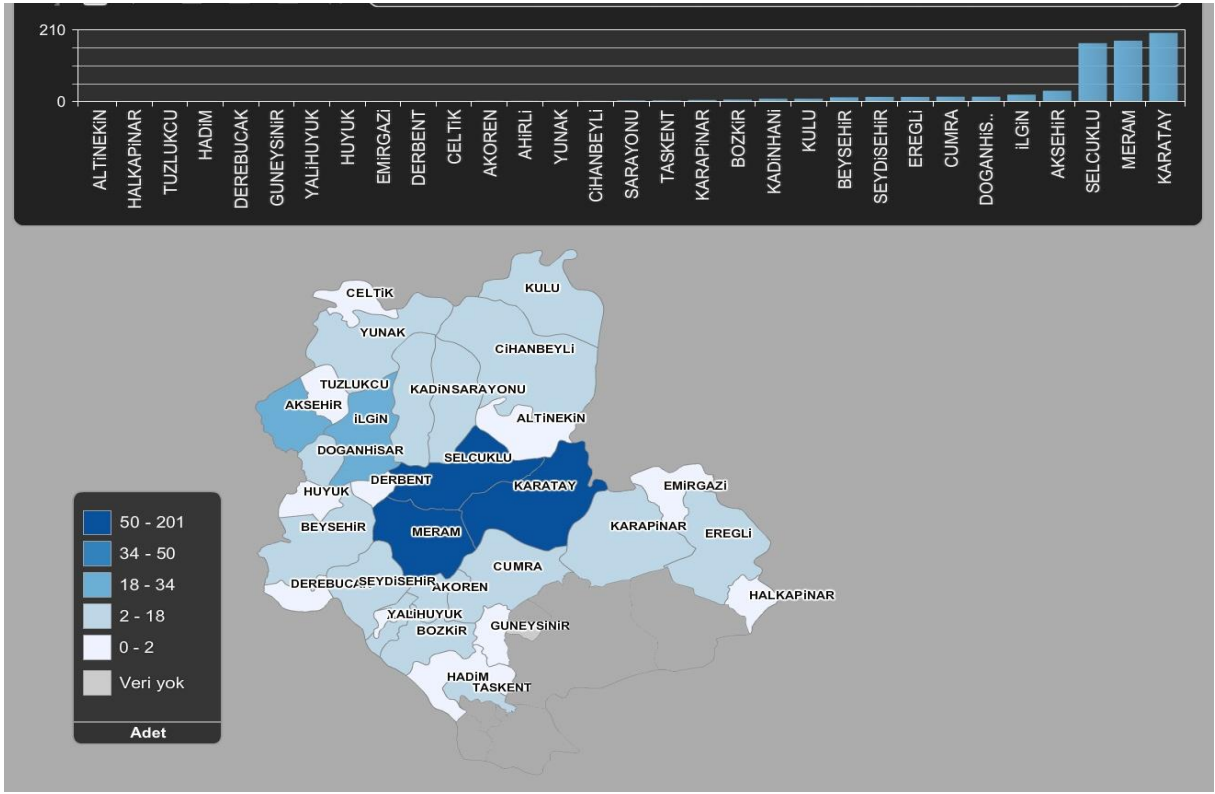
g) Ekonomik destek talebinde bulunanlardan, çalışmasına engel özel bir durumu veya sağlık ile ilgili bir engeli yoksa meslek edinme kursuna veya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne müracaat etmiş olması,

ğ) Durumu uygun olan çocukların bakım tedbiri kararı alınmadan ailesi veya yakınları yanında desteklenmesi, bunlardan doğumla çoğul bebek sahibi olanlar ile sağlık sorunu olan çocukların durumlarının öncelikle değerlendirilmesi,

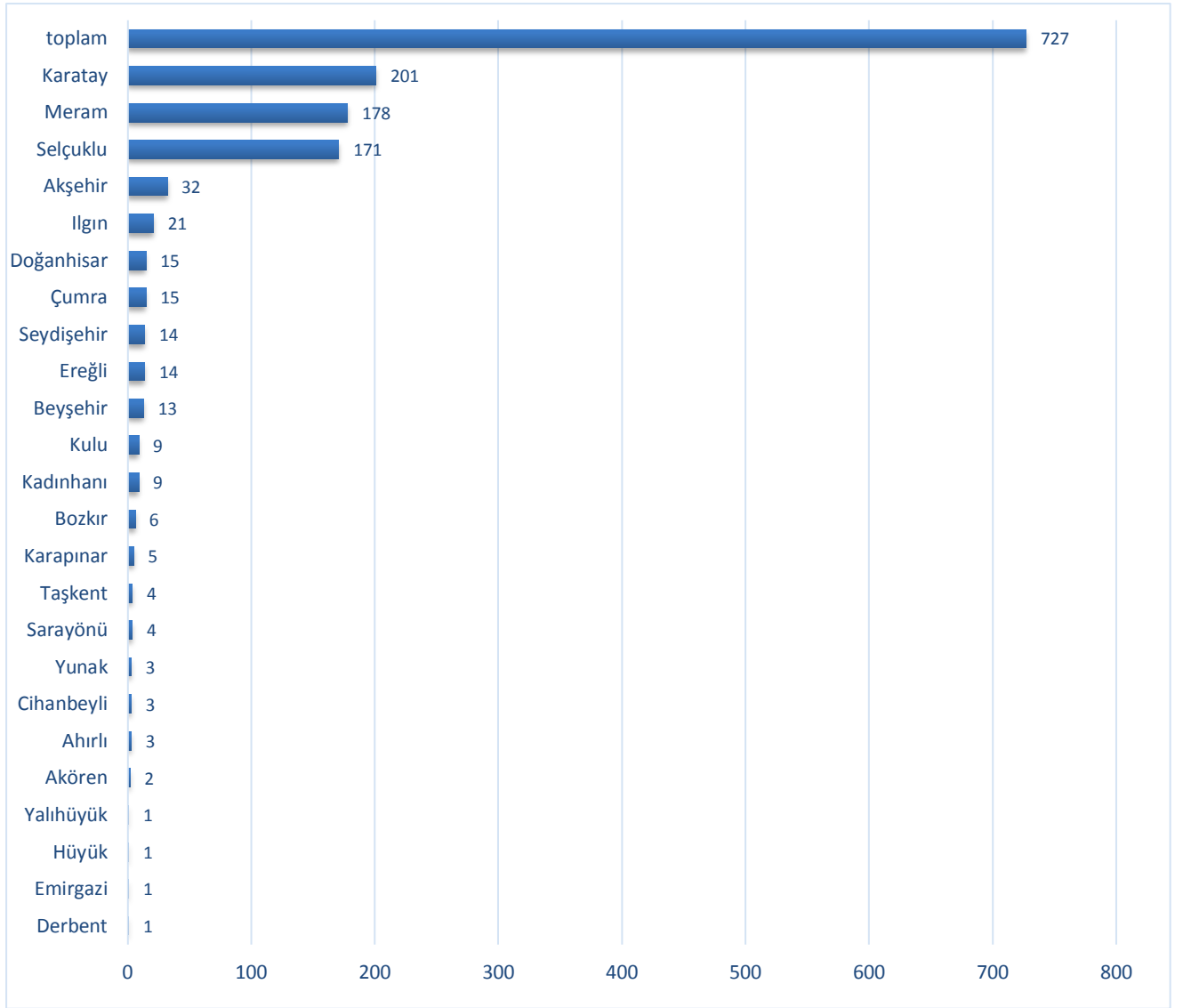
h) Sosyal hizmet kuruluşlarında korunma altında bulunan çocuklardan, sosyal ve ekonomik destekle ailesi yanına döndürülmeleri uygun olanların bakım tedbiri kararlarının kaldırılarak aile ortamında bakılması ve desteklenmesi,

ı) Sosyal ve ekonomik destek hizmetinden yararlananlardan ve zorunlu eğitim kapsamında olup çeşitli nedenlerle eğitime devam edememiş çocukların okula devamlarının sağlanması şeklinde yapılır.

Harita 1: Sosyal ve Ekonomik Destek

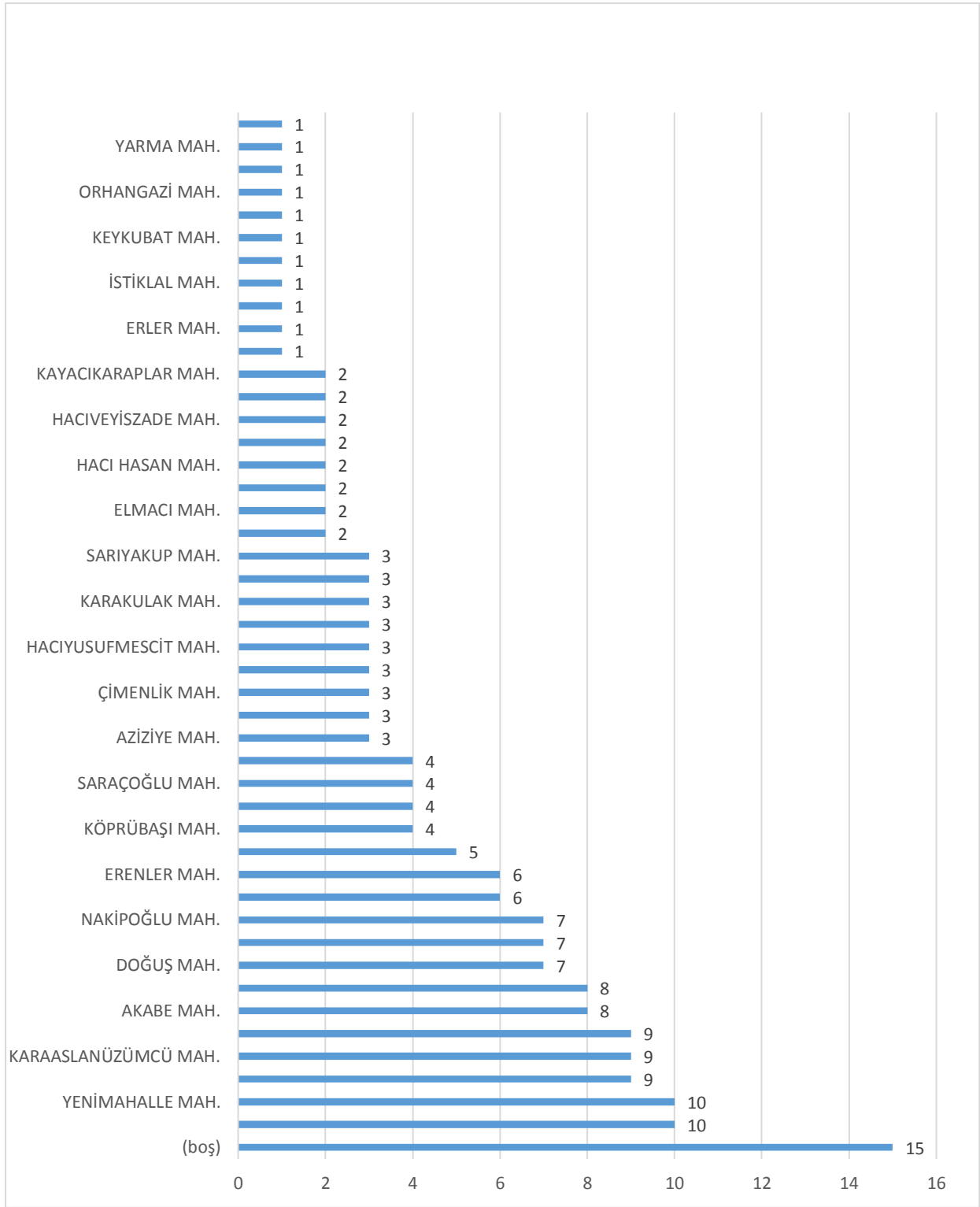

Grafik 1: SED Müracaatlarının İlçe Dağılımı(2015)

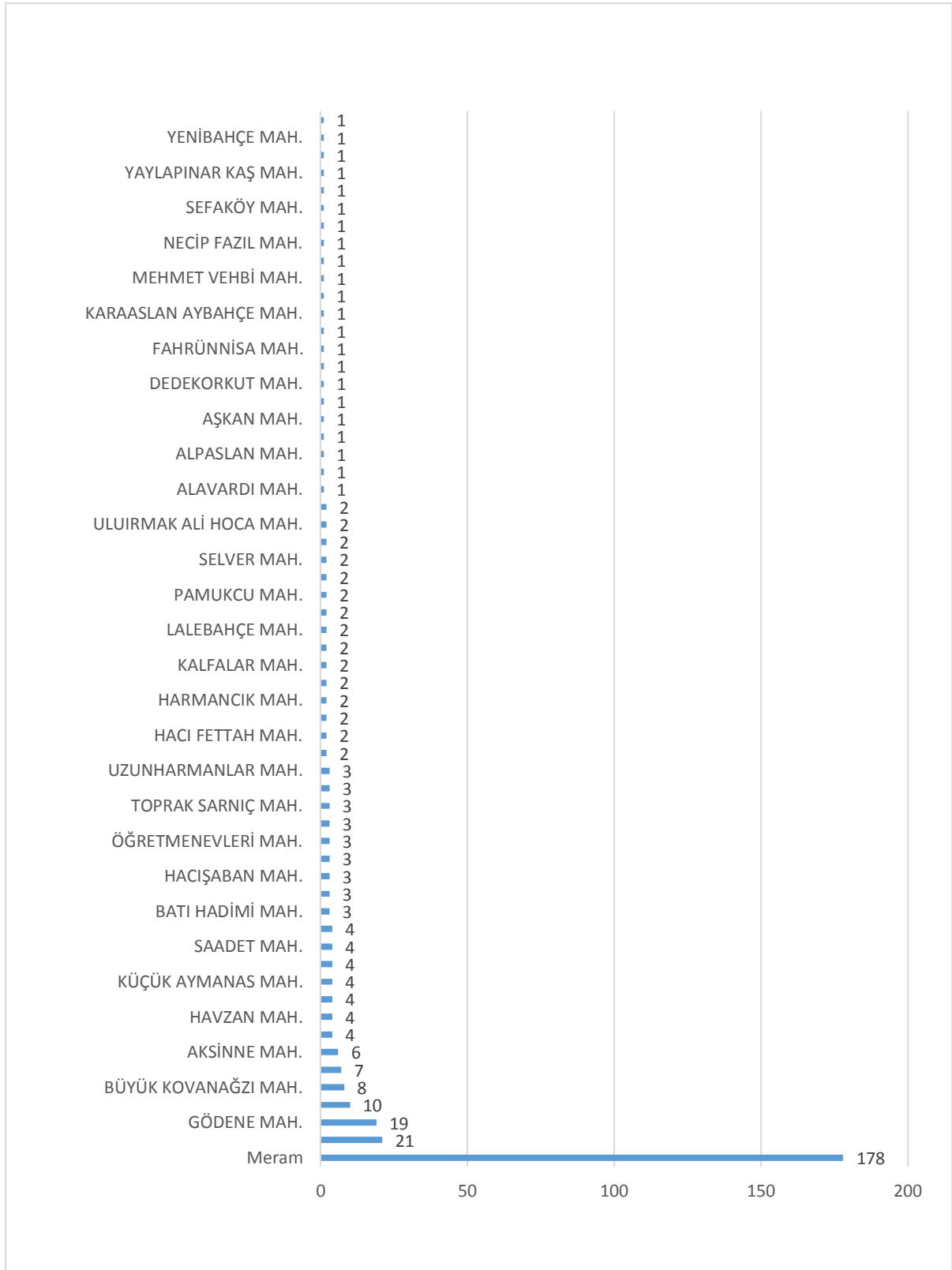
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal ve ekonomik destek hizmetinden yararlanmak isteyen 727 ailenin ilçelere göre dağılımı yukarıdaki grafikte gösterilmektedir. Yukarıdaki grafiğe göre, en çok başvuru Karatay ilçesinden yapılmıştır.

Grafik 2: SED Müracaatı Karatay İlçesi Mahalle Dağılımı (2015)

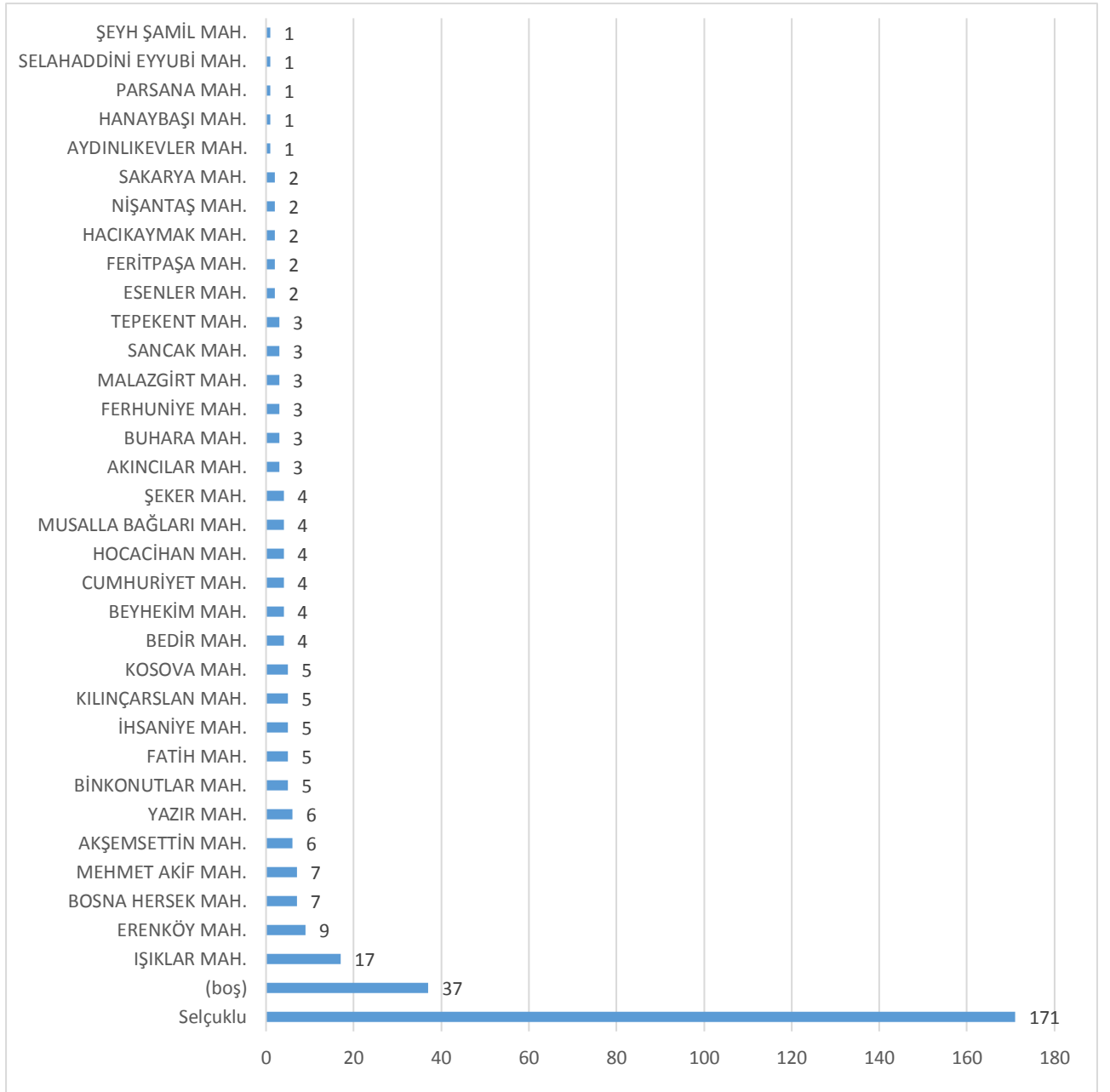
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal ve ekonomik destek hizmetinden yararlanmak isteyen 727 ailenin 201'i Karatay ilçesinden başvurmuştur. Bu başvuruların mahalle dağılımlarına bakıldığında Şemsi Tebriz'i mahallesinden 15, Yeni mahalleden ve Akçeşme mahallesinden başvuran aile sayılarının 10 olduğu görülmektedir.

Grafik 3: SED Müracaatı Meram İlçesi Mahalle Dağılımı (2015)

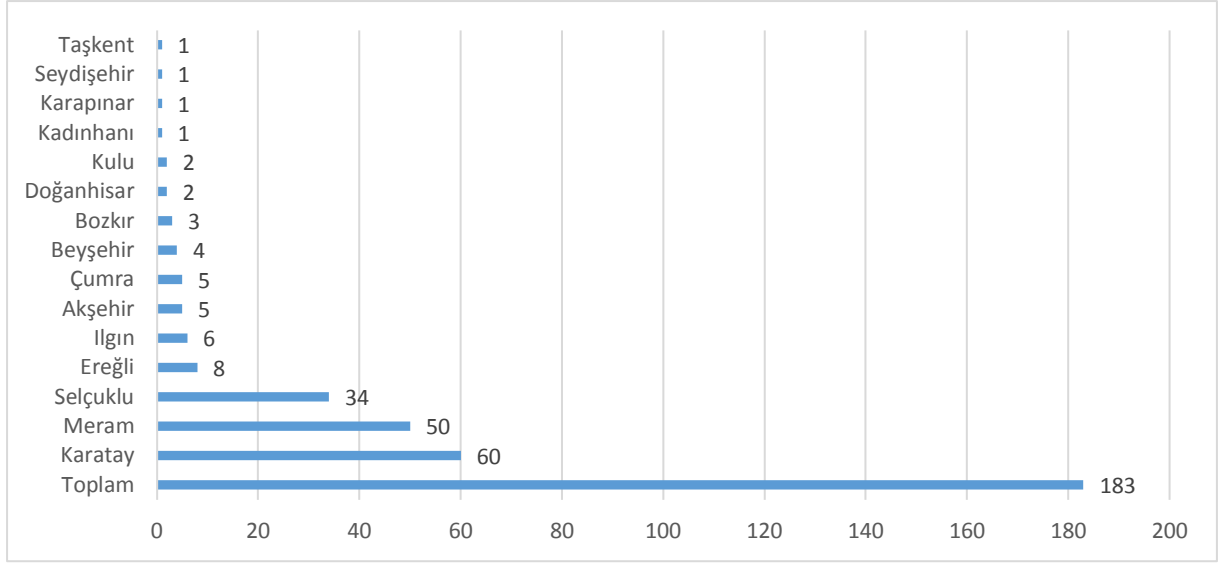
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal ve ekonomik destek hizmetinden yararlanmak isteyen 727 ailenin 178'i Meram ilçesinde ikamet etmektedir. Meram ilçesinde ikamet eden ailelerin mahalle dağılımına bakıldığında 19 ailenin Gödene, 10 ailenin ise Abdülaziz mahallesinde ikamet ettiği görülmektedir.

Grafik 4: SED Müracaatı Selçuklu İlçesi Mahalle Dağılımı (2015)

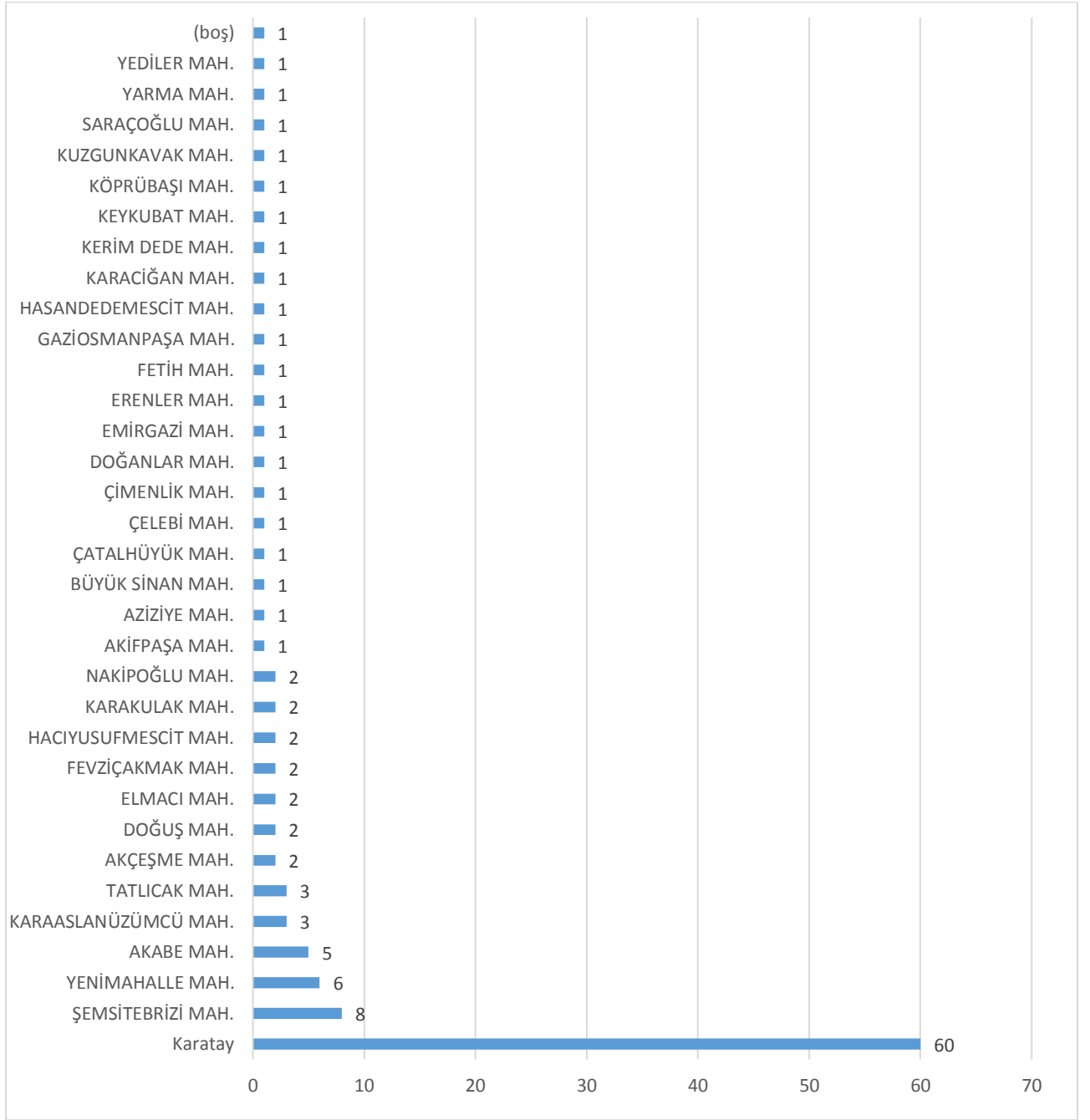
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal ve ekonomik destek hizmetinden yararlanmak isteyen 727 ailenin 171'i Selçuklu ilçesinde ikamet etmektedir. Selçuklu ilçesinde ikamet eden ailelerin mahalle dağılımına bakıldığında 17 ailenin Işıklar mahallesinde ikamet ettiği görülmektedir

Grafik 5: SED Alan Ailelerin İlçe Dağılımı (2015)

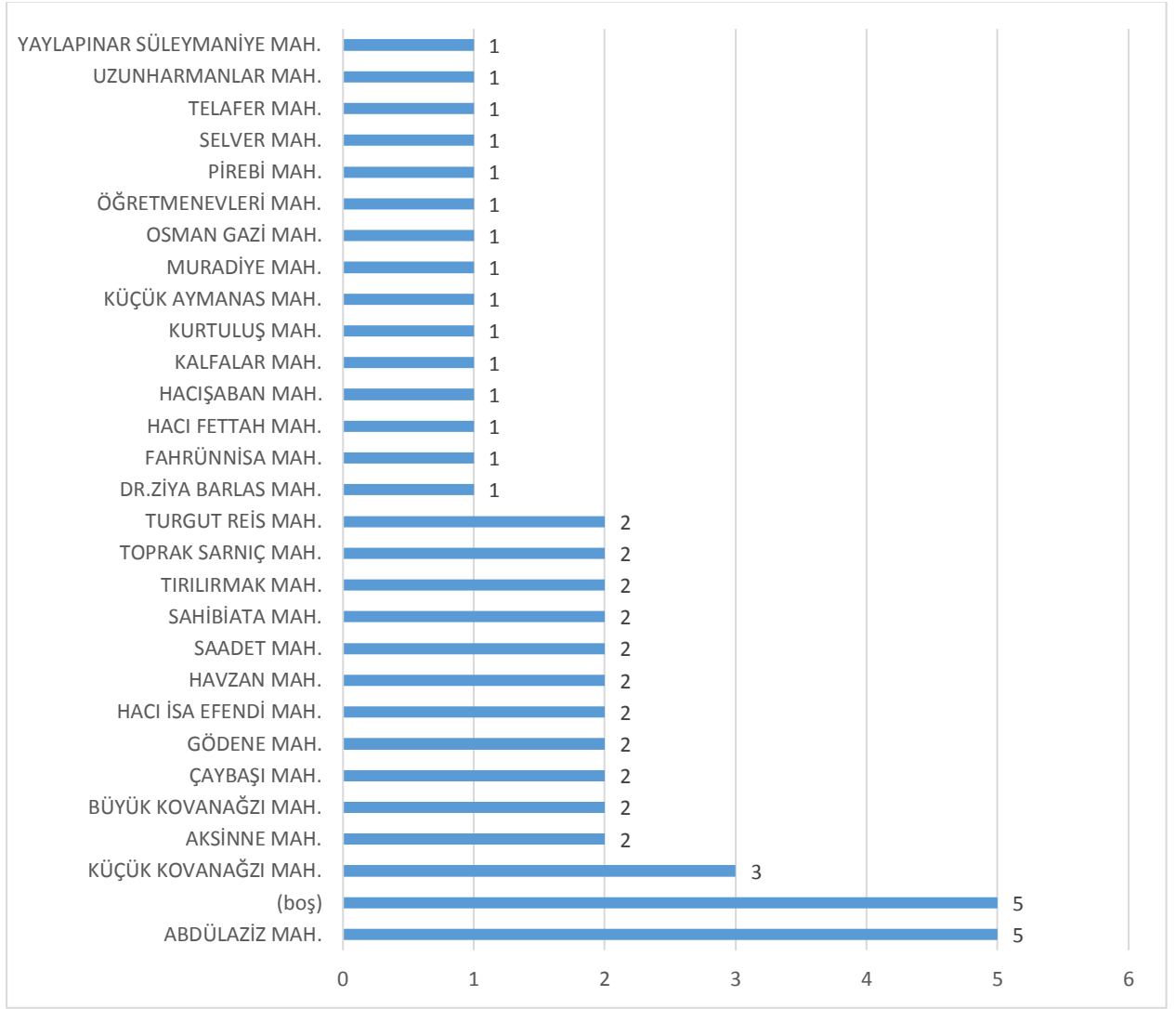
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal ve ekonomik destek hizmetinden yararlanmak isteyen 727 aileden 183 aileye ekonomik destek verilmesi uygun bulunmuştur. Ekonomik destek alması uygun bulunun 183 ailenin ilçelere göre dağılımı yukarıdaki grafikte gösterilmiştir. Bu ailelerden 60'ı Karatay, 50'si Meram, 34'ü Selçuklu ilçesinde ikamet etmektedir.

Grafik 6: SED Alan Ailelerin Karatay İlçesi Mahalle Dağılımı (2015)

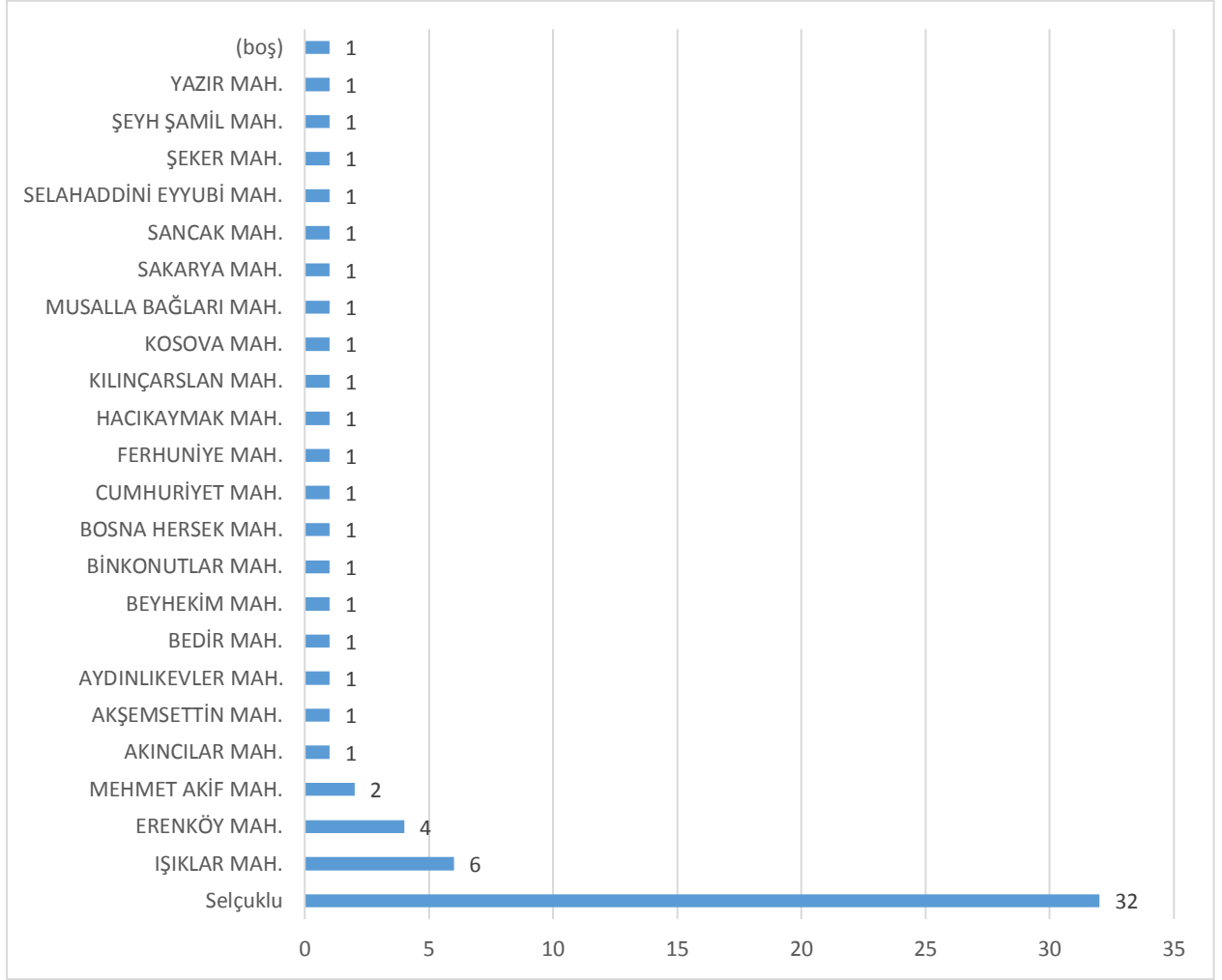
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal ve ekonomik destek hizmetinden yararlanan 183 ailenin 60'ı Karatay ilçesinde ikamet etmektedir. Karatay ilçesinde ikamet eden 8 aile Şemsi Tebrizi, 6'sı Yeni Mahalle, 5'i Akabe mahallesinde ikamet etmektedir.

Grafik 7: SED Alan Ailelerin Meram İlçesi Mahalle Dağılımı (2015)

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal ve ekonomik destek hizmetinden yararlanan 183 ailenin 50'si Meram ilçesinde ikamet etmektedir. Meram ilçesinde ikamet eden 5 aile Abdülaziz, 3'ü ise Küçük kovanağzı mahallesinde ikamet etmektedir.

Grafik 8: SED Alan Ailelerin Selçuklu İlçesi Mahalle Dağılımı (2015)

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal ve ekonomik destek hizmetinden yararlanan 183 ailenin 32'si Selçuklu ilçesinde ikamet etmektedir. Selçuklu ilçesinde ikamet eden 6 aile Işıklar, 4'ü Erenköy mahallesinde ikamet etmektedir.

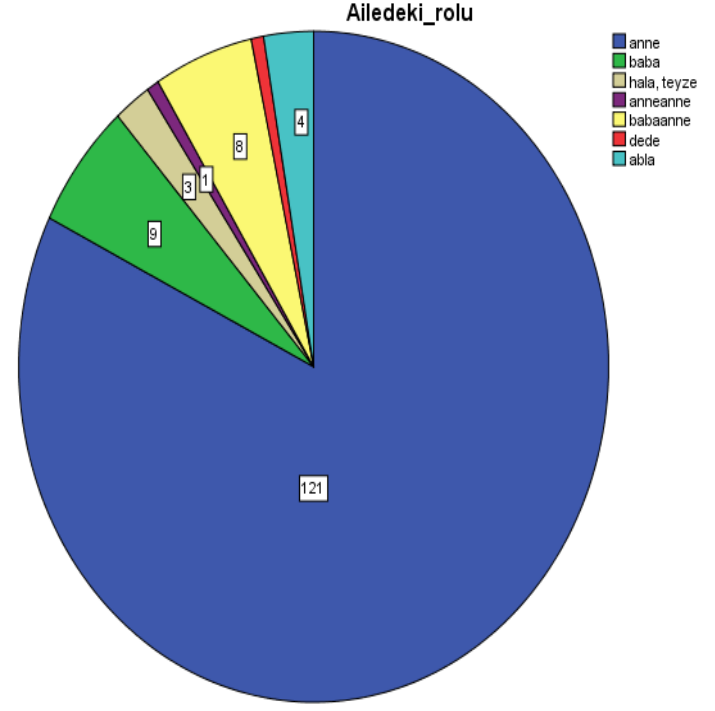
3.1.1. SOSYAL VE EKONOMİK DESTEK ALAN AİLE PROFİLLERİ

1.Ailedeki Rolü

Bsırada % 6,1 lik oran ile baba, üçüncü sırada % 5,4 lik oran ile babaanne devamında abla % 2,7 lik oran ile, hala ve teyze % 2,0 lik oran, anneanne ve dede 0,7 lik oran çıkmıştır.

Tablo 1: Ailedeki Rolü

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
anne	121	75,2	82,3
baba	9	5,6	6,1
hala, teyze	3	1,9	2,0
anneanne	1	,6	,7
babaanne	8	5,0	5,4
dede	1	,6	,7
abla	4	2,5	2,7
Toplam	147	91,3	100,0
	14	8,7	
Toplam	161	100,0	

Şekil 1

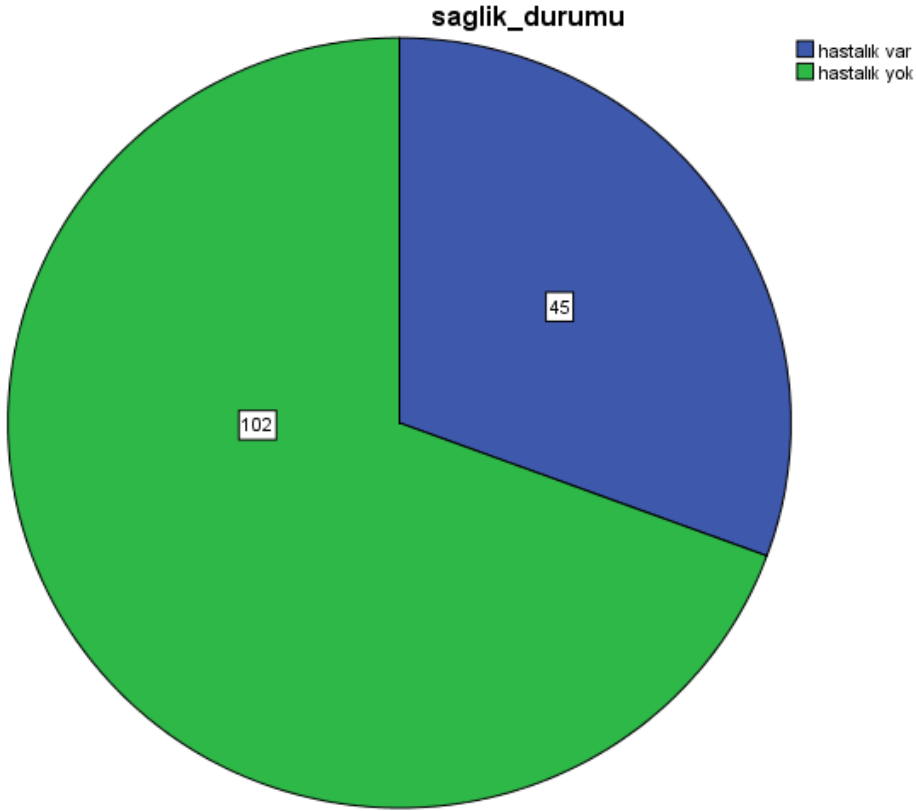
Dağılımı görmek istersek;

SED alan ailelerde yardımı alan kişi yoğun olarak annedir. Çıkan sonuç Sosyal ve Ekonomik Hizmetlerin Değerlendirilmesi Projesinde çıkan sonuç ile paraleldir. Bu projede SED yardımı alan çocuğa yakınlık derecesine göre görüşme yapılan kişilerden % 81,2'si anne, % 7,1'i baba, %11,7'si ise diğer kişilerdir. Toplam 275 kişi olan diğer görüşülenlerin % 25,8 i babaanne (71 kişi), % 14,5'i abla, kız kardeş (40 kişi), % 14,18'i anneanne ve yine aynı oranda hala (39 kişi) olarak belirlenmiştir. Geriye kalanlar ise daha az oranlarda diğer aile yakınlarıdır.

2. Sağlık Durumu

Tablo2: Sağlık Durumu

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
hastalık var	45	28,0	30,6
hastalık yok	102	63,4	69,4
Toplam	147	91,3	100,0
	14	8,7	
Toplam	161	100,0	

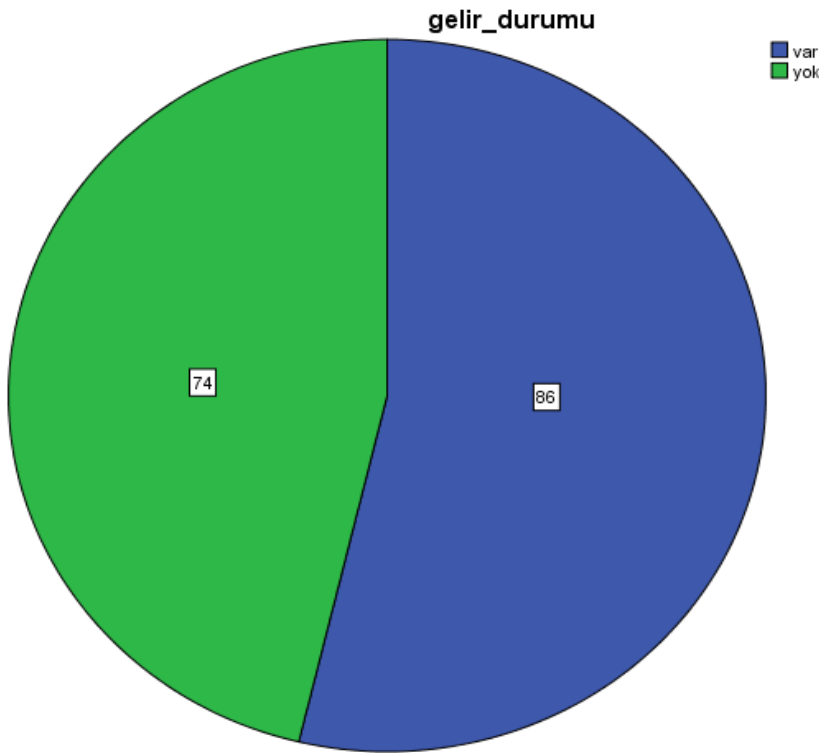
Şekil 2

Ailede kronik herhangi bir hastalık olup olmadığı değerlendirildi. Çıkan sonuçta ailede % 30,6 oranında hastalık olduğu, %69,4 oranında herhangi bir hastalığın olmadığı görülmektedir. Bu da yardımların sadece hasta olanlara yapılmadığını göstermektedir.

3.Gelir Durumu:

Tablo 3: Gelir Durumu

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
var	86	53,4	53,8
yok	74	46,0	46,3
Toplam	160	99,4	100,0
	1	,6	
Toplam	161	100,0	

Şekil 3

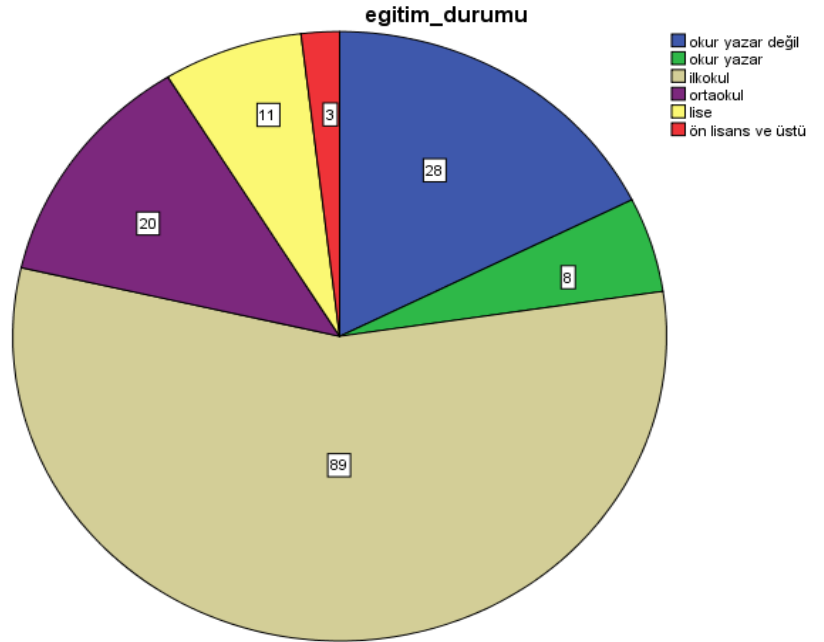
Bu ailelerin çoğunluğunun geçimini sosyal ekonomik destek ve diğer yardımlarla sağlamakta olduğunu görüyoruz. Ailelerin % 53,4 herhangi bir gelirinin olduğunu , %46,0 ise herhangi bir gelirinin olmadığı görülmüştür. Geliri olanların çalışma sonucu bir geliri olmadığını, daha çok sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarından, belediyeler ve yardım vakıflarından aldıkları yardımlarla düzenli bir gelir oluşturdukları gözlenmiştir. Oluşan gelir asgari ücretin çok altındadır.

4.Eğitim Durumu

Tablo 4: Eğitim Durumu

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
okur yazar değil	28	17,4	17,6
okur yazar	8	5,0	5,0
ilkokul	89	55,3	56,0
ortaokul	20	12,4	12,6
lise	11	6,8	6,9
ön lisans ve üstü	3	1,9	1,9
Toplam	159	98,8	100,0
Toplam	2	1,2	
Toplam	161	100,	

Bu soru ile ailede Sosyal ve Ekonomik desteğe başvuran ebeveynin eğitim durumu tespit edilmeye çalışılmıştır. Ailelerin % 77 İlkokul ve daha aşağı eğitim düzeyindedir. Ailelerin % 23'üne yakın kesimi ise ortaokul ve üstü eğitim düzeyindedir.

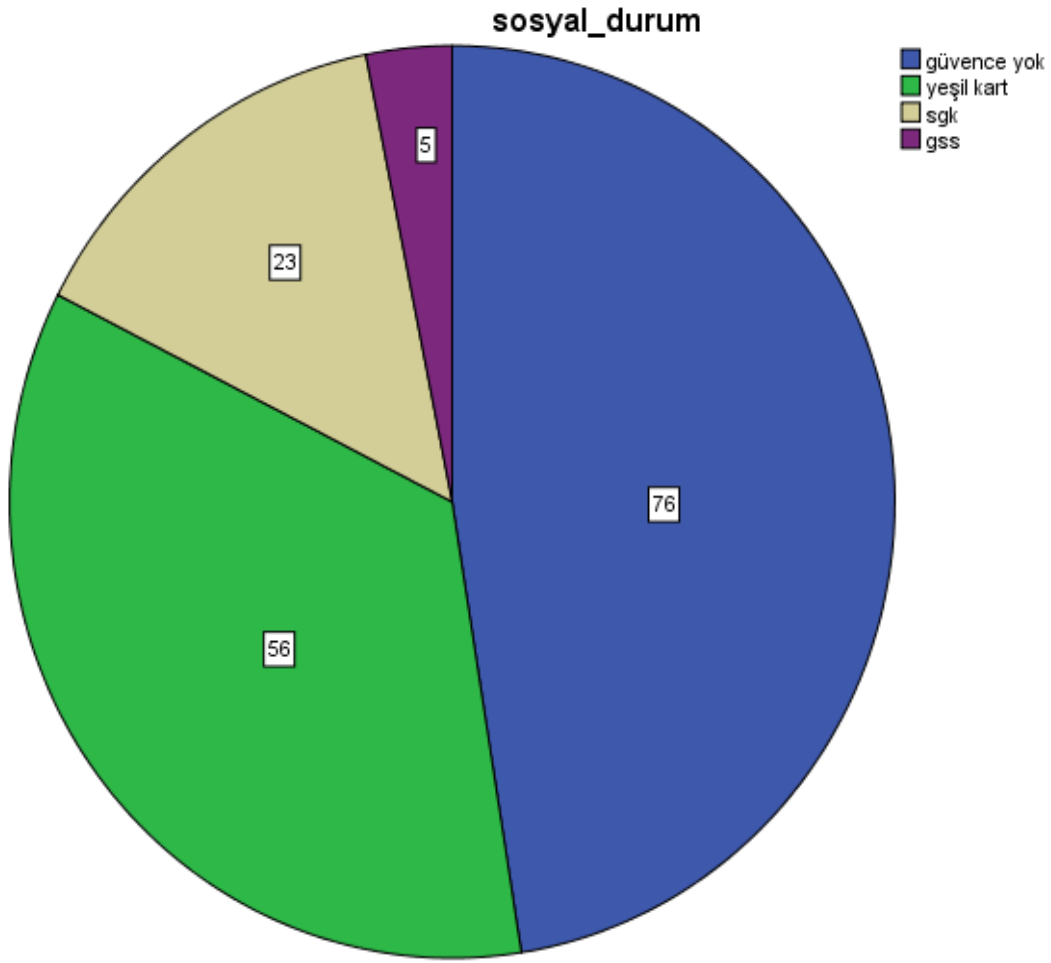
Şekil 4

5. Sosyal Güvencesi

Tablo5: Sosyal Güvencesi

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
güvence yok	76	47,2	47,5
yeşil kart	56	34,8	35,0
Sgk	23	14,3	14,4
Gss	5	3,1	3,1

Toplam	160	99,4	100,0
	1	,6	
Toplam	161	100,0	

Şekil 5

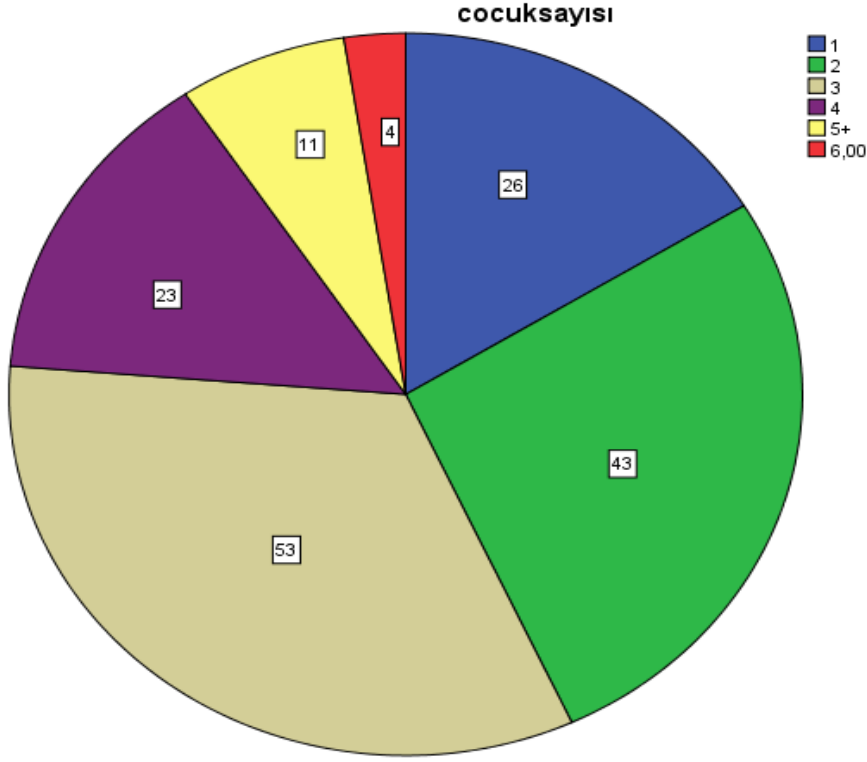
Bu soruda ailelerin hangi sosyal güvenceye sahip olup olmadıkları tespit edilmeye çalışılmıştır. Ailelerin % 47’lik kesimin herhangi bir sağlık güvencesi yoktur. Yine % 34’lük kesimin yeşil kartı, % 14 lük kesimi sigortalı , % 3 lük kesimin ise Genel Sağlık Sigortası bulunmaktadır. %47’lik bir kısmın sigortasının olmaması tablo 3’te ortaya konulan %46’lık kesimin herhangi bir gelirin olmadığı verisi ile uyumaktadır.

6. Ailedeki Çocuk Sayısı:

Tablo 6: Ailedeki Çocuk Sayısı

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
1	26	16,1	16,3
2	43	26,7	26,9
3	53	32,9	33,1
4	23	14,3	14,4

5+	11	6,8	6,9
6,00	4	2,5	2,5
Toplam	160	99,4	100,0
	1	,6	
Toplam	161	100,0	

Şekil 6

Sosyal ve ekonomik destek alan ailelerin çocuk sayılarına baktığımızda Türkiye'nin 1950 den sonra azalmaya başlayan nüfus yoğunluğuna paralel sonuçlar çıkmıştır. Ailelerde; % 16,1'lik kesimi 1 çocuk, % 26,7'lik kesimi 2 çocuk , % 32,9'lık kesimi 3 çocuk, % 14,'lük kesimi 4 çocuk, % 9'un üzerindeki kesimde 5 ve üzeri çocuğa sahiptir.

7. Hane İçerisinde Yaşayan Birey Sayısı

Tablo 7: Hane İçindeki Birey Sayısı

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
2	19	11,8	11,9
3	39	24,2	24,4
4	98	60,9	61,3

5+	4	2,5	2,5
Toplam	160	99,4	100,0
	1	,6	
Toplam	161	100,0	

Ailede toplamda kaç bireyin yaşadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Ailelerde toplam yoğunlaşma %60,9'lık oran ile 4 kişi üzerinde yoğunlaşmıştır. Sosyal ve ekonomik destek alan ailelerin büyük çoğunluğu parçalanmış ailelerden oluşmaktadır. Ailelerin boşanma, cezaevine girme ve ölüm gibi sebeplerden parçalandığını görmekteyiz. Yardım alan ailelerin parçalanmışlık durumunun söz konusu olması sebebiyle hane içinde anneanne, dede, babaanne vb. akrabalarla birlikte yaşama söz konusudur.

ŞEKİL EKLE

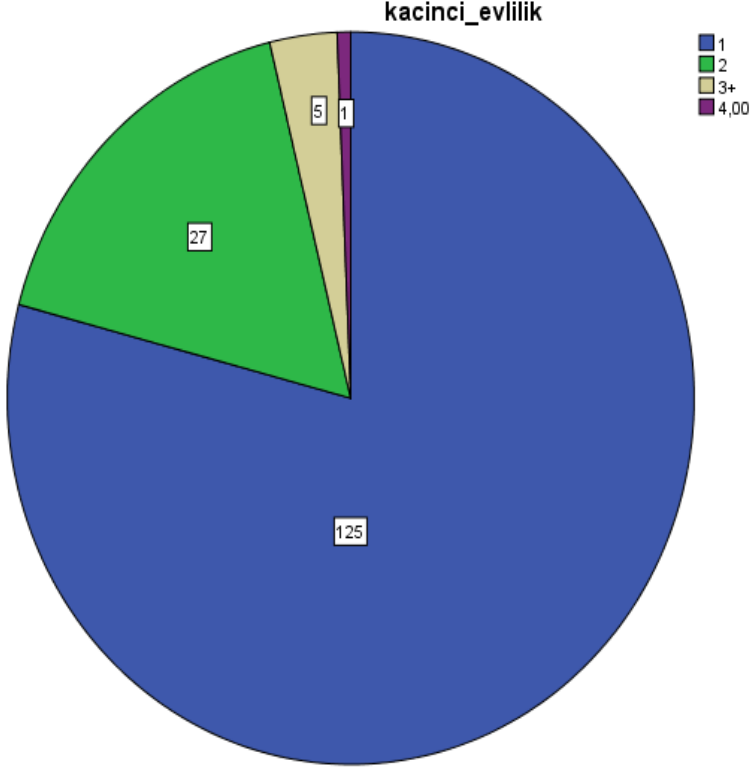
8. Evlilik Sayısı

Tablo 8: Evlilik Sayısı

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
1	125	77,6	79,1
2	27	16,8	17,1

3+	5	3,1	3,2
4,00	1	,6	,6
Toplam	158	98,1	100,0
Toplam	161	100,0	

Şekil 7

Şekil 8

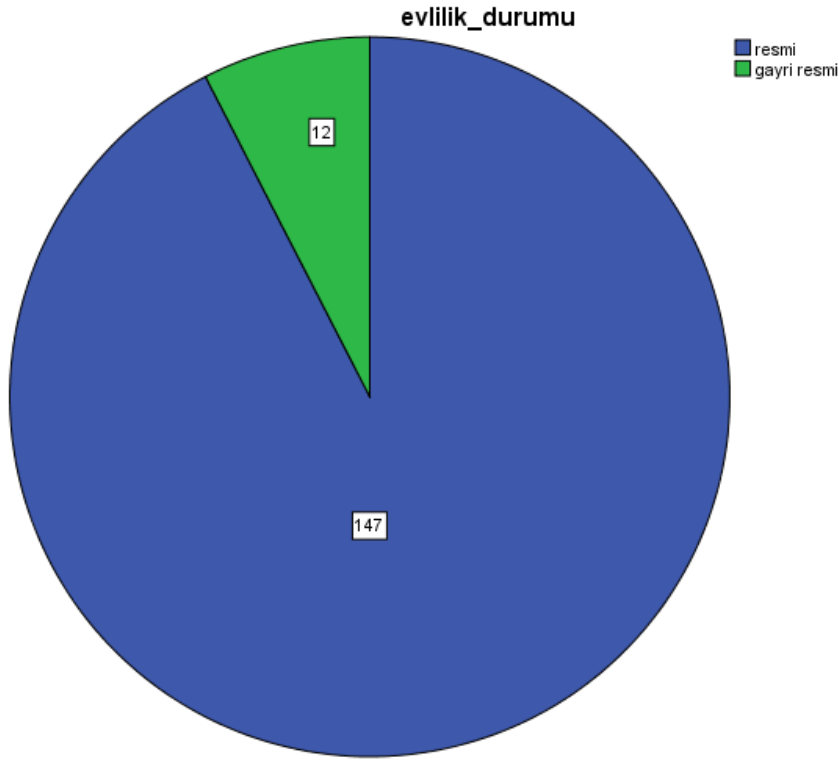
Sosyal ve ekonomik destek alan ailelerin % 77,6'lık oranda mevcut evliliğinin 1. evlilik olduğu görülmektedir.

9. Ailedeki Evlilik Türü

Tablo 9: Evlilik Türü

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
Resmi	147	91,3	92,5
gayri resmi	12	7,5	7,5

Toplam	159	98,8	100,0
	2	1,2	
Toplam	161	100,0	

Şekil 9

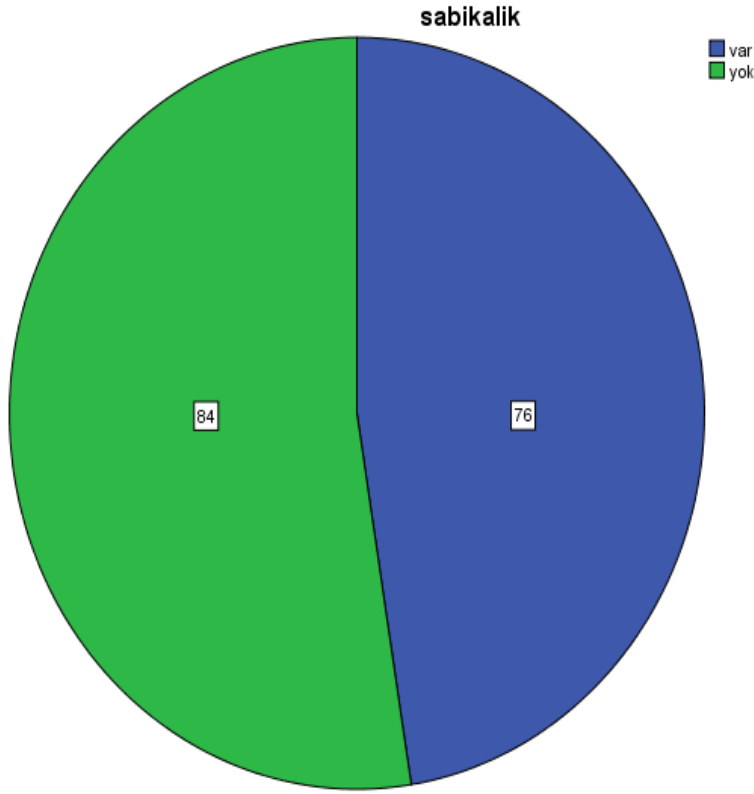
Ailenin kuruluş biçimi olarak % 91,3'lık oranı resmi evliliktir. Ailelerin profilleri incelenirken çoğu ailenin ilk olarak gayri resmi evlilik yaptığı daha sonra resmi nikah kıydığı gözlenmiştir.

10. Aile Bireylerinin Sabıka Durumu:

Tablo 10: Sabıka Durumu

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
Var	76	47,2	47,5

Yok	84	52,2	52,5
Toplam	160	99,4	100,0
	1	,6	
Toplam	161	100,0	

Şekil 10

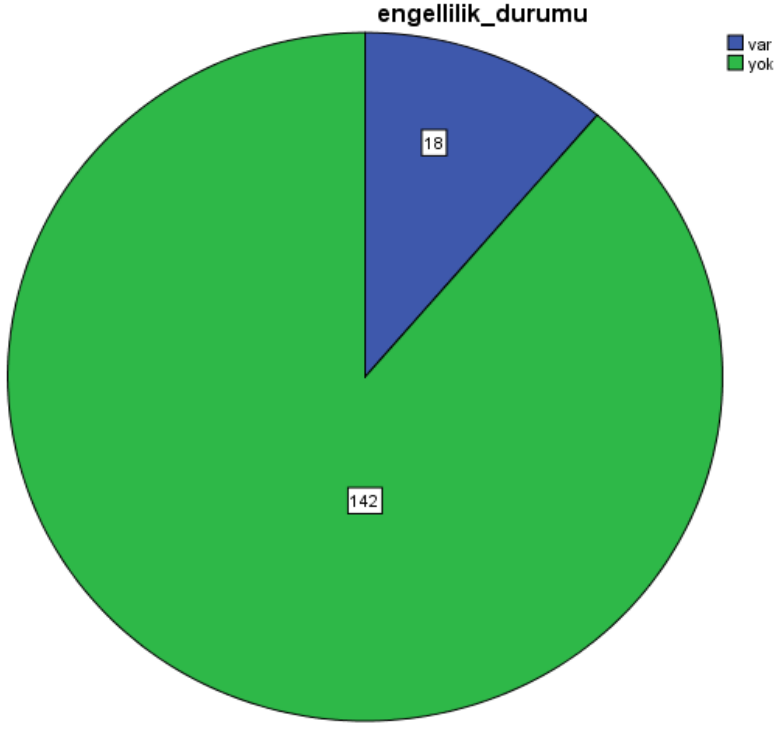
Sosyal ve ekonomik destek alan ailelerde bulunan bireylerin herhangi bir sabıkasının olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Ailelerde %47,2 oranında sabıkalı bulunmaktadır. Sabıkalı olanların sabıkasının uyuşturucu madde kullanmak ve satmakta yoğunlaştığı gözlenmiştir.

11. Engel Durumu

Tablo 11: Engel Durumu

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
--	---------	-------	---------------

Var	18	11,2	11,3
Yok	142	88,2	88,8
Toplam	160	99,4	100,0
	1	,6	
Toplam	161	100,0	

Şekil 11

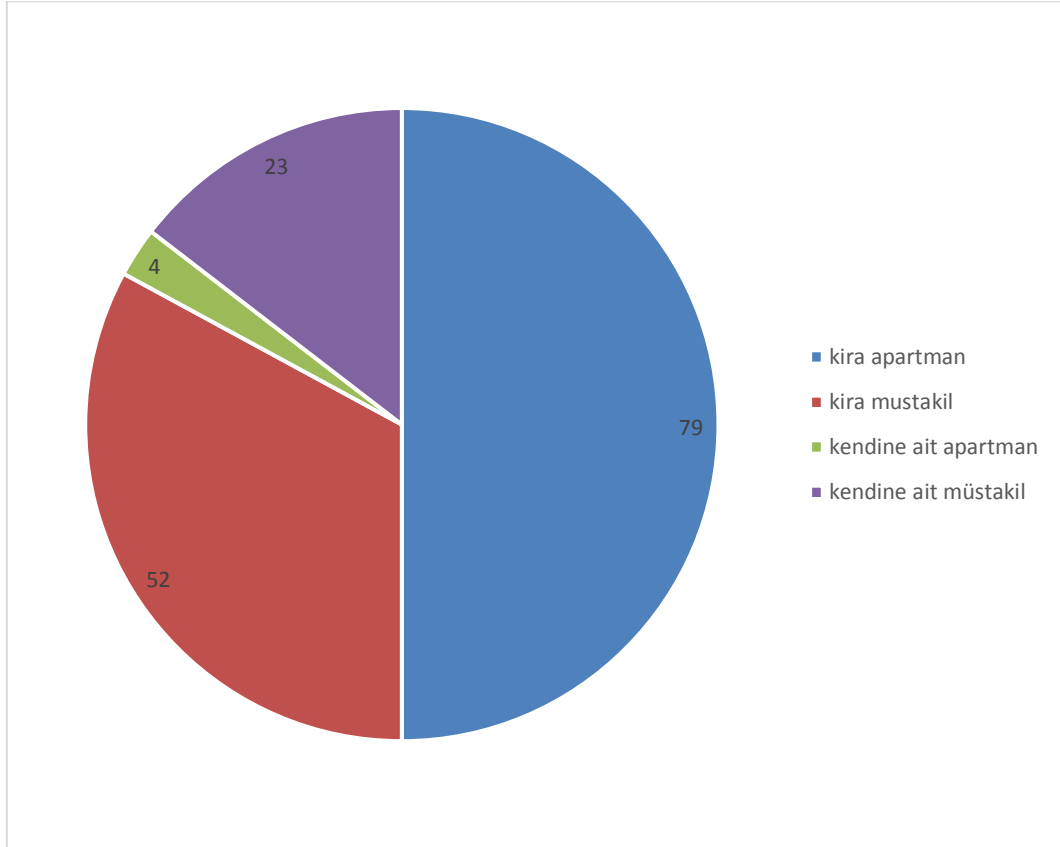
Sosyal ve ekonomik destek alan ailelerin %88,2'sinin hanesinde engelli bulunmamaktadır. %11,2'sinin hanesinde ise engelli bulunmaktadır.

12. Ev Durumu

Tablo 12: Ev Durumu

	Sayı	Yüzde
--	------	-------

kira apartman	79	49,1
kira mustakil	52	32,3
kendina ait apartman	4	2,5
kendine ait müstakil	23	14,3
Toplam	158	98,1
	3	1,9
Toplam	161	100,0

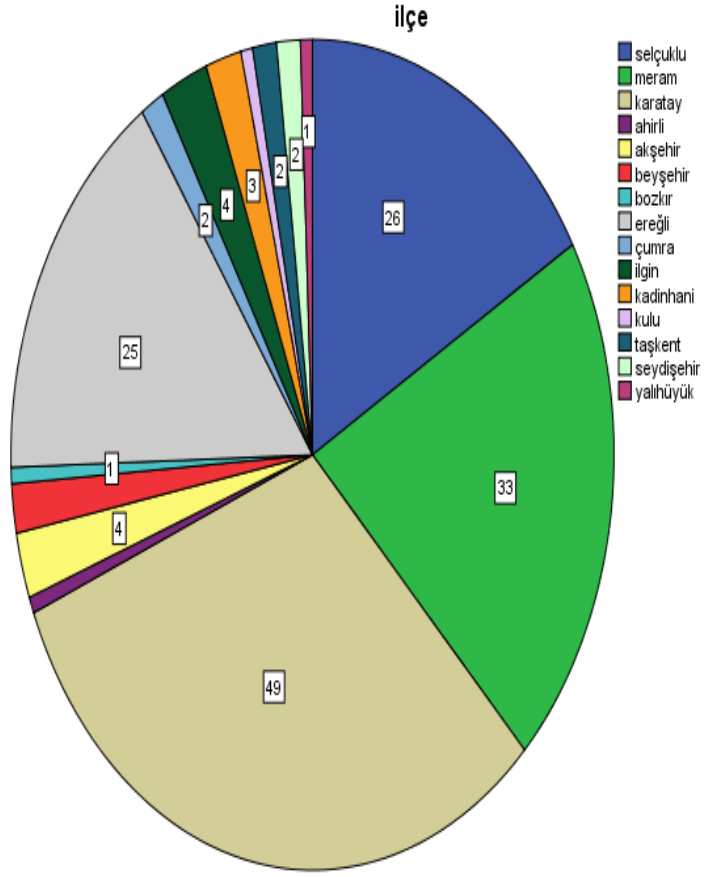
Şekil 12

Sosyal ve ekonomik destek alan ailelerin % 81,4'ünün kirada oturduğu tespit edilmiştir. Kirada oturanların %49,1'i apartman, % 32,3'ü müstakil evde oturmaktadır. Bu verilerden sosyal ve ekonomik destek almada kirada oturmanın önemli bir neden olduğu görülmektedir.

13.İlçelere Göre Dağılımı

Tablo 13: İlçeler

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
Selçuklu	26	16,1	16,6
Meram	33	20,5	21,0
Karatay	49	30,4	31,2
Ahirli	1	,6	,6
Akşehir	4	2,5	2,5
beyşehir	3	1,9	1,9
Bozkır	1	,6	,6
Ereğli	25	15,5	15,9
Çumra	2	1,2	1,3
İlgin	4	2,5	2,5
kadinhani	3	1,9	1,9
Kulu	1	,6	,6
Taşkent	2	1,2	1,3
seydişehir	2	1,2	1,3
yalıhüyük	1	,6	,6
Toplam	157	97,5	100,0
Toplam	161	100,0	

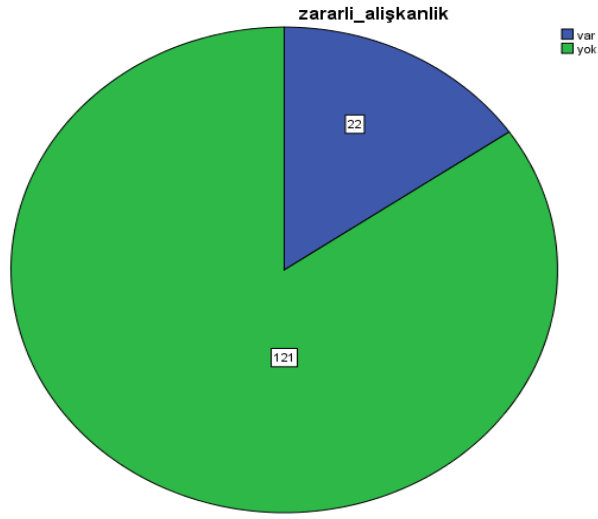
Şekil 13

Sosyal ve ekonomik destek alan ailelerin ilçelere göre dağılımına baktığımızda Karatay ilçesinin %30,4 ile birinci sırada yer aldığı görülmektedir. İkinci sırayı %20,5 ile Meram, üçüncü sırayı ise %16,1 ile Selçuklu ilçesi ve merkez ilçelere en yakın oran %15,9 ile Ereğli ilçesi almaktadır.

14. Zararlı Alışkanlık

Tablo 14: Zararlı Alışkanlık

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
Var	22	13,7	15,4
Yok	121	75,2	84,6
Toplam	143	88,8	100,0
	18	11,2	
Toplam	161	100,0	

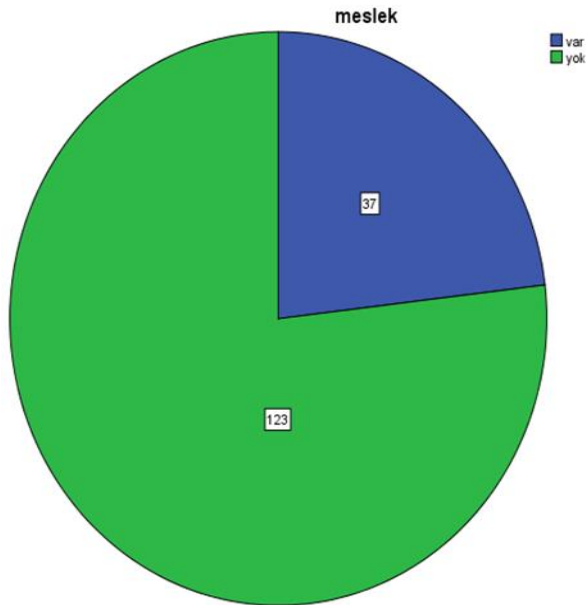
Şekil 14

Sosyal ve ekonomik destek alan ailelerin hanelerinde madde kullananların oranı %13,7'dir. Bu oran düşük gibi görünse de zararlı alışkanlığın uyuşturucu madde olduğu düşünüldüğünde oranın yüksek olduğunu söyleyebiliriz.

15. Meslek Durumu

Tablo 15: Meslek Durumu

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
Var	37	23,0	23,1
Yok	123	76,4	76,9
Toplam	160	99,4	100,0
	1	,6	
Toplam	161	100,0	

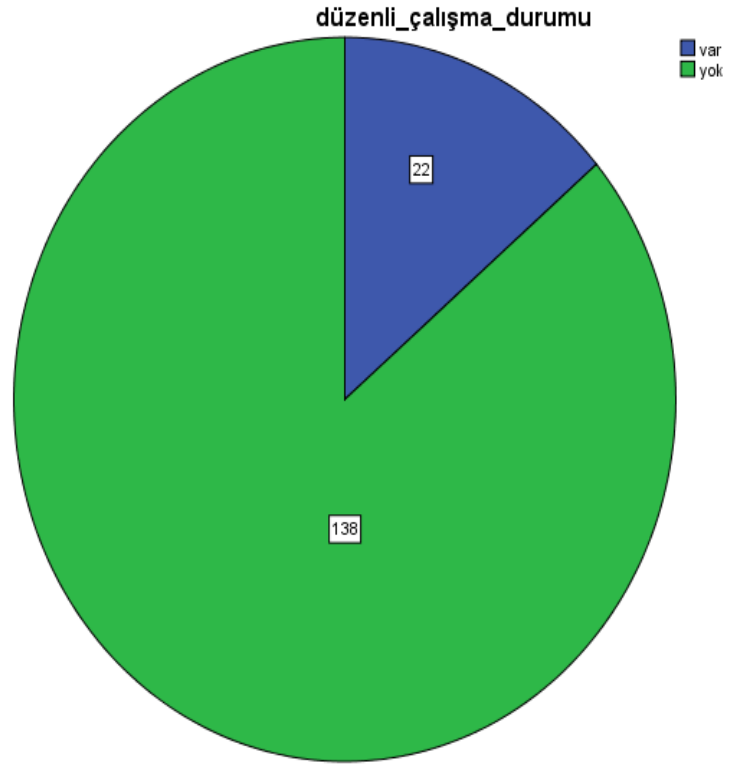
Şekil 15

Sosyal ve ekonomik destek alan ailelerin hanelerinde mesleği olan kişilerin tespiti yapılmış %76,4'ünün mesleğinin olmadığı görülmüştür.

16.Düzenli Çalışma Durumu

Tablo 16: Düzenli Çalışma Durumu

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
Var	22	13,7	13,8
Yok	138	85,7	86,3
Toplam	160	99,4	100,0
	1	,6	
Toplam	161	100,0	

Şekil 16

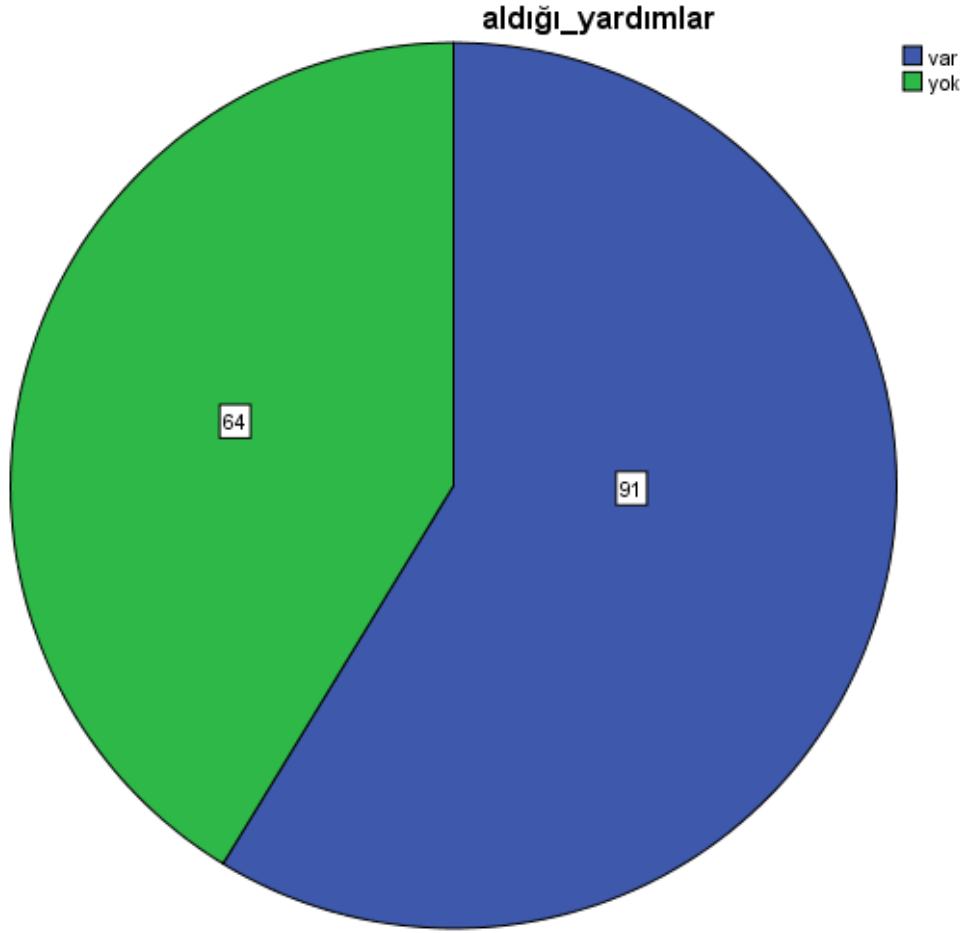
Sosyal ve ekonomik destek alan ailelerin hanelerinde %85,7 oranında düzenli çalışan bulunmamaktadır. Bu bilgi sosyal güvence ile ilgili veri ile örtüşmektedir. Aynı zamanda düzenli gelirleri olanların oranlarıyla kıyaslandığında geliri olanların sosyal yardımlardan geçindiklerini kanıtlamaktadır.

17. Ailenin Sosyal ve Ekonomik Yardım Dışında Aldığı Yardımlar:

Valid	var
-------	-----

	yok
Missing	Total
Toplam	System

Ailelerin dağılımını ise;

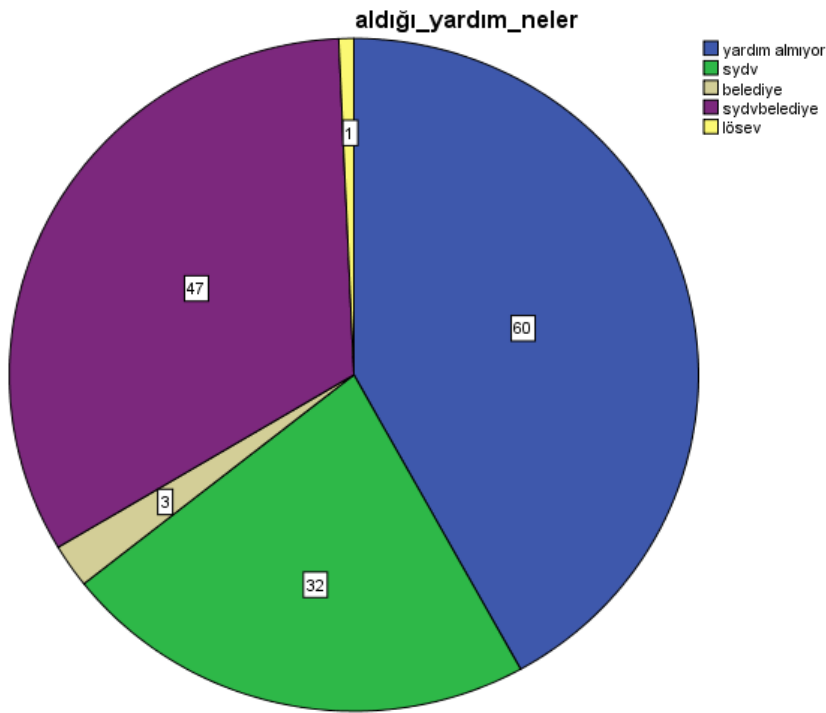
Ailelerin dağılımını ise;

18.Yardım Alınan Yerler

Tablo 18: Yardım Alınan Yerler

	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
yardım almıyor	60	37,3	42,0

Sydv	32	19,9	22,4
belediye	3	1,9	2,1
sydvbelediye	47	29,2	32,9
Lösev	1	,6	,7
Toplam	143	88,8	100,0
	18	11,2	
Toplam	161	100,0	

Şekil 18

Yardım alan ailelerin %19,9'u Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarından, %1,9'u belediyeden, %29,2'si hem Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarından hem de belediyeden yardım almaktadır.

YORUMLAR:

Çalışmadaki söz konusu aileler açısından oraya çıkabilecek risk konularını belirlenmiş oldu.

-Ekonomik Yoksunluk

- Tek Ebeveynlik (Boşanma)
- Alınan Yardımlar(Yardımlarla geçinen Aileler)
- Sabıkalılık
- Sosyal Güvence
- Eğitim Durumu(Mesleğin olmaması)
- Zararlı Alışkanlık Durumu(Özellikler Madde Kullanımı)

SONUÇ

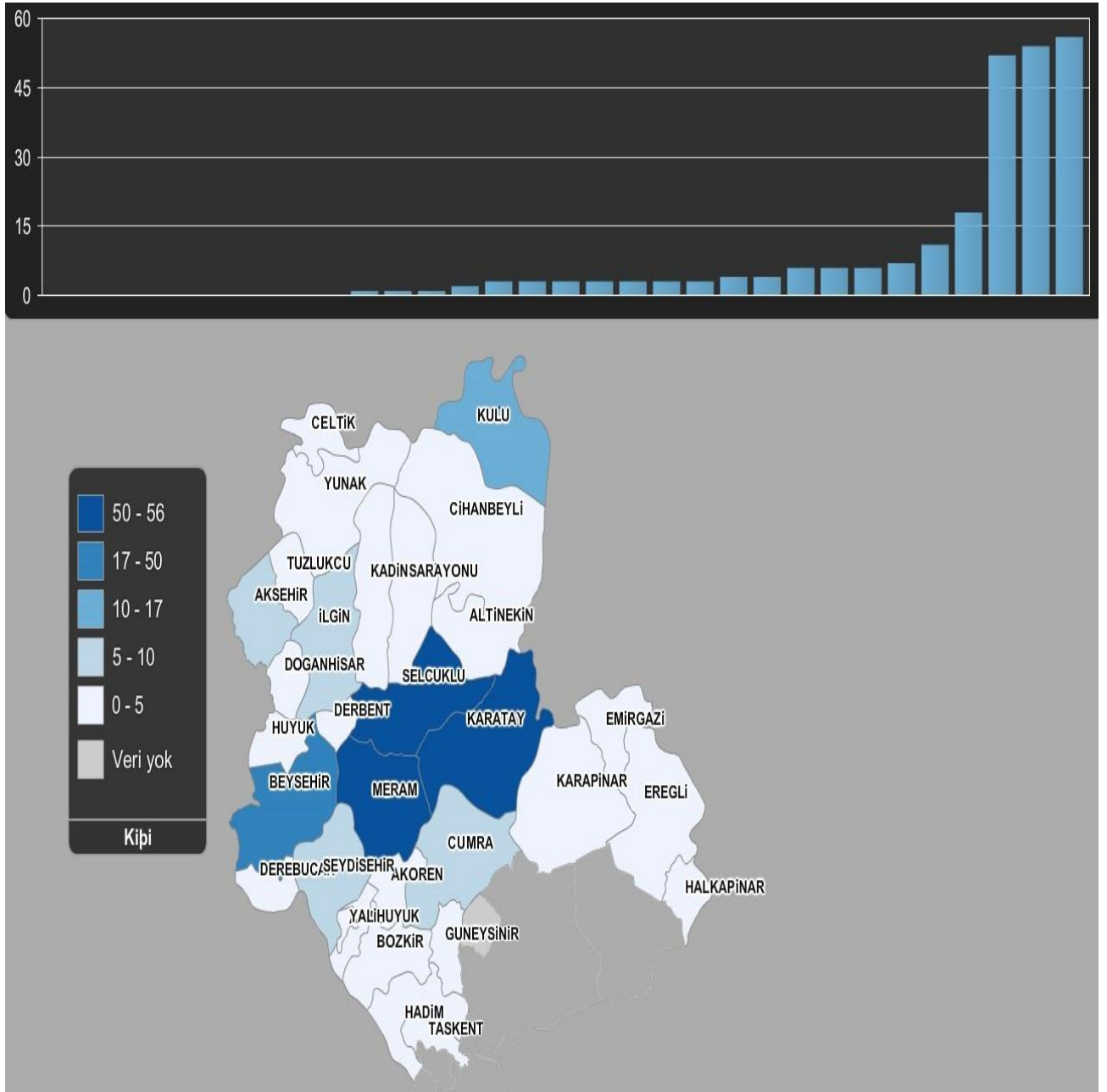
3.2. KORUNMAYA MUHTAÇ ÇOCUK

03.07.2005 tarih 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununa göre korunma ihtiyacı olan çocuk: bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal veya istismar edilen ya da suç mağduru çocuğu kapsamaktadır.

Kanunun 4. Maddesinde çocuğun haklarının korunması, çocuğun yaşama, gelişme, korunma ve katılım haklarının güvence altına alınması, çocuğun yarar ve esenliğinin gözetilmesi, çocuk ve ailesinin herhangi bir nedenle ayrımcılığa tâbi tutulmaması ilkeleri gözetilir.

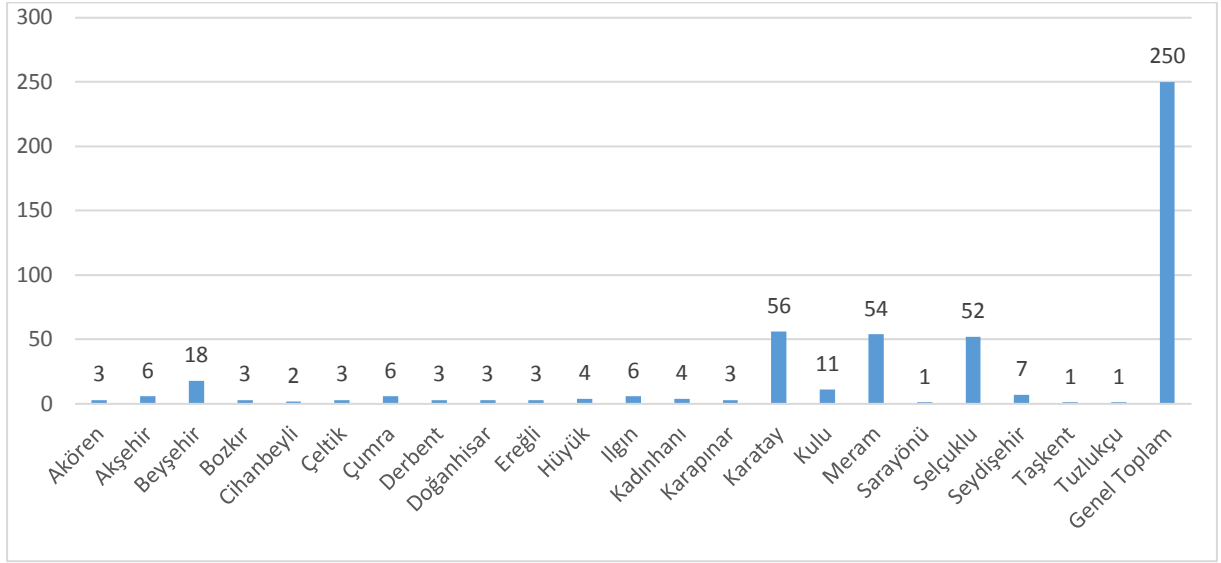
3.2.1. Korunmaya Muhtaç Çocuk Verileri

Harita 2: Korunmaya Muhtaç Çocuk Birimi Çocuk Sayısı (2015)

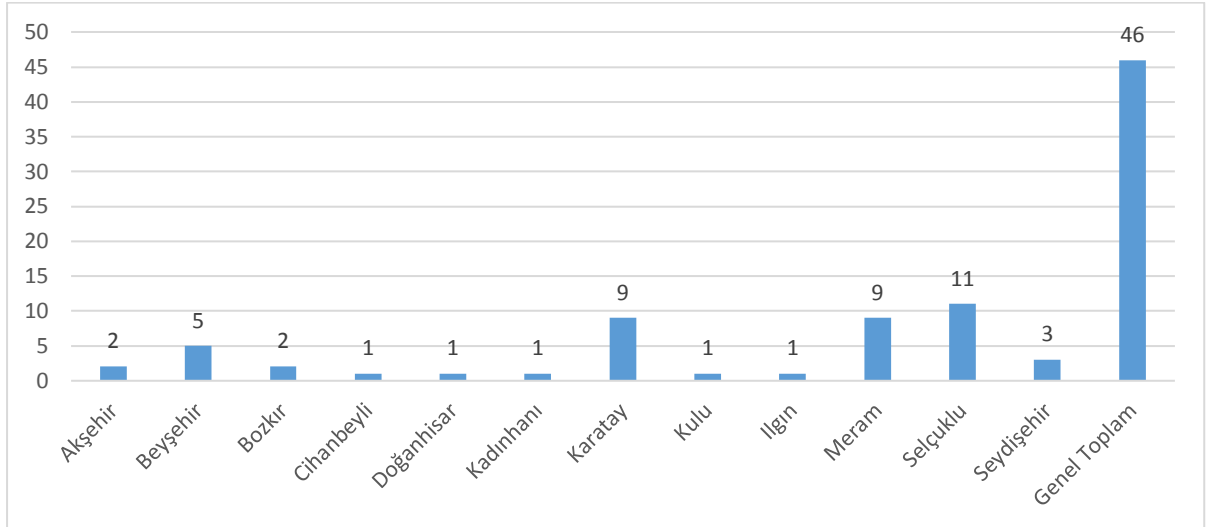
2015 yılında çocuklarının kurum bakımına alınmasını isteyen 250 ailenin dağılımının gösterildiği harita yukarıdadır. Haritaya göre üç merkez ilçe aynı renkte olup eşit risk bölgesidir.

Grafik 9: Korunmaya Muhtaç Çocuk Müracaatı İlçeler (2015)

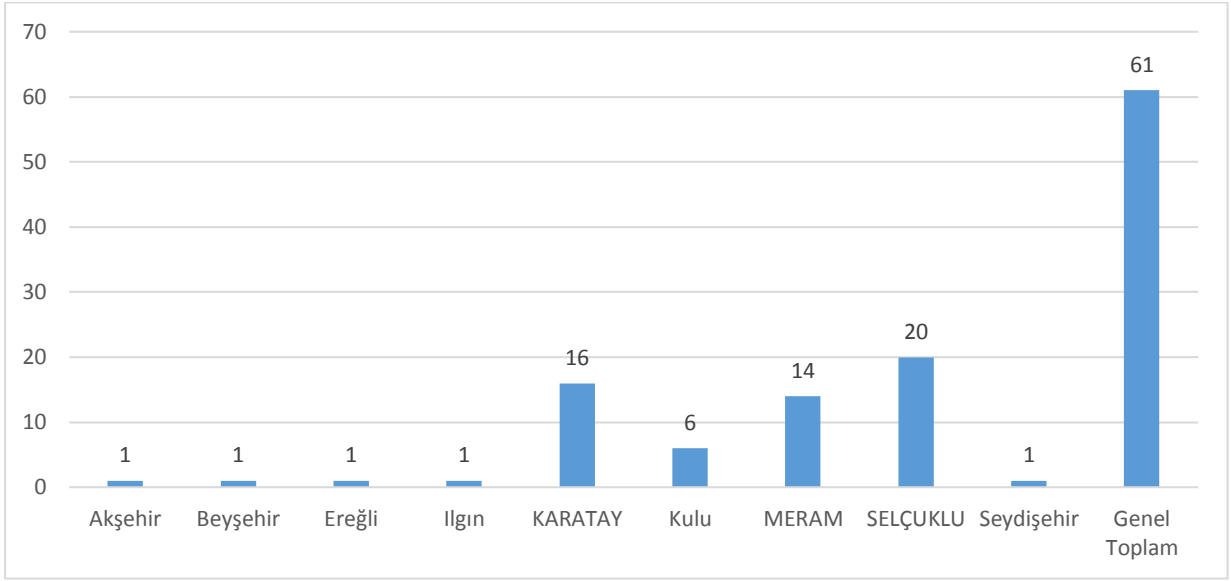
Korunmaya muhtaç çocuk birimimize gelen 250 başvurunun 56'sı Karatay ilçesinden gelmiştir. Merkez ilçeler arasında nüfus yoğunluğu en fazla olan Selçuklu ilçesi diğer ilçeler arasında son sırayı almaktadır.

Grafik 10: Korunmaya Muhtaç Çocuk Müracaatı Uygun Bulunanlar İlçeler(2015)

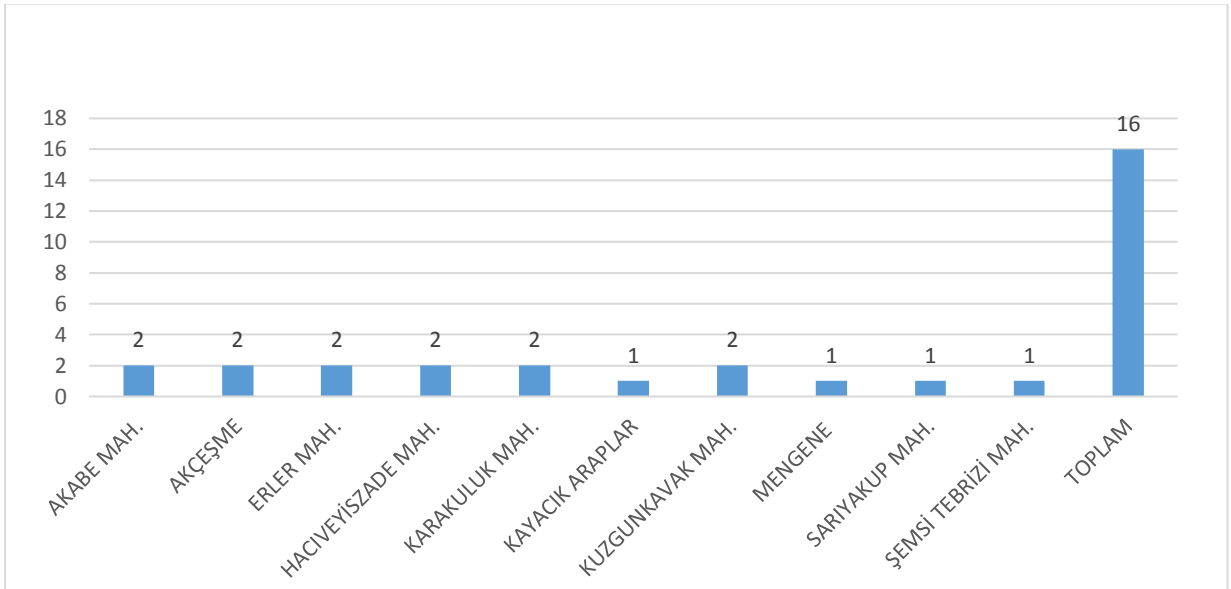
250 Korunmaya muhtaç çocuk müracaatının 46'sı kurum bakımına alınmıştır. Kurum bakımına alınan çocukların kayıtlı olduğu ilçelere bakıldığında merkez ilçe başvurularında son sırayı alan Selçuklu ilçesi 1. Sırayı almaktadır. İlk sırada yer alan Karatay ilçesi ise merkez ilçeler içinde Meram ve Karatay ile birlikte 2. Sırayı almaktadır.

Grafik 11: Korunmaya Muhtaç Çocuk- Sosyal ve Ekonomik Destek İlçeler (2015)

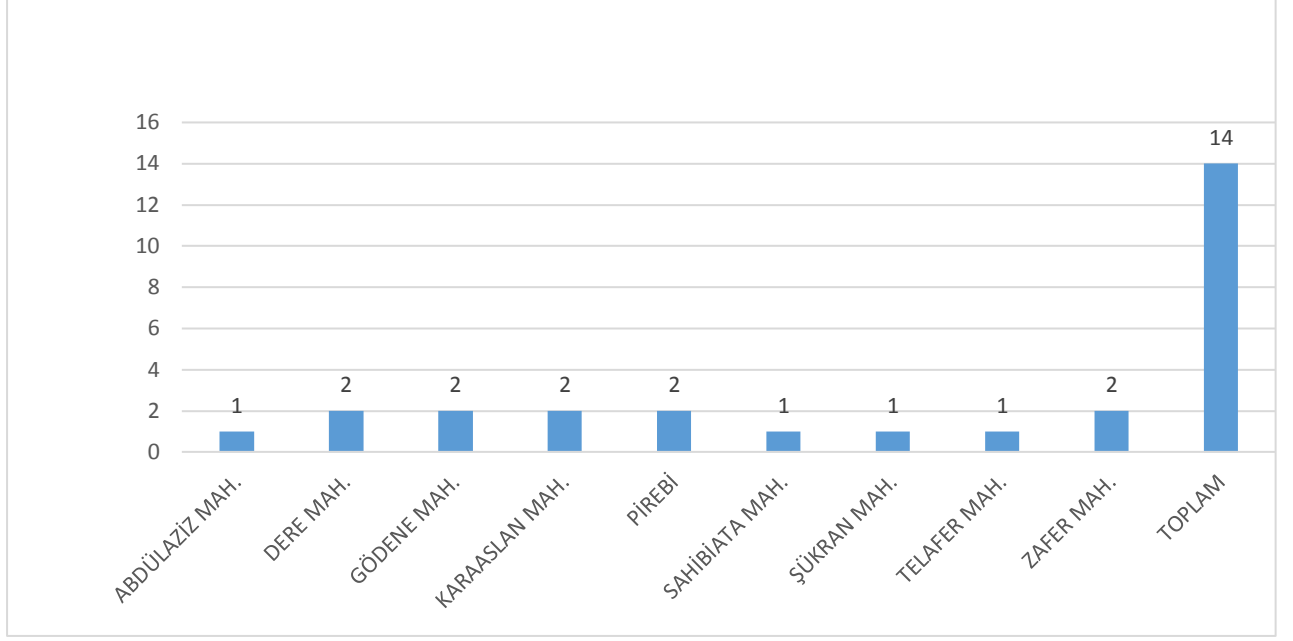
Korunmaya muhtaç çocuk olarak gelen başvurunun sosyal ekonomik destek ile çözülebileceği düşünülerek aileye maddi yardım verilmesi şeklindeki uygulanan hizmet modelidir. Bu hizmetimizden faydalanan aile sayısı 61 olmakla birlikte merkez ilçeler arasında 1. Sırayı Selçuklu, 2. Sırayı Karatay ve son sırayı Meram İlçesi almaktadır. Bu tabloda dikkati çeken ilçe ise Kulu olmaktadır.

Grafik 12: Korunmaya Muhtaç Çocuk- Sosyal ve Ekonomik Destek Karatay İlçesi Mahalle Dağılımı(2015)

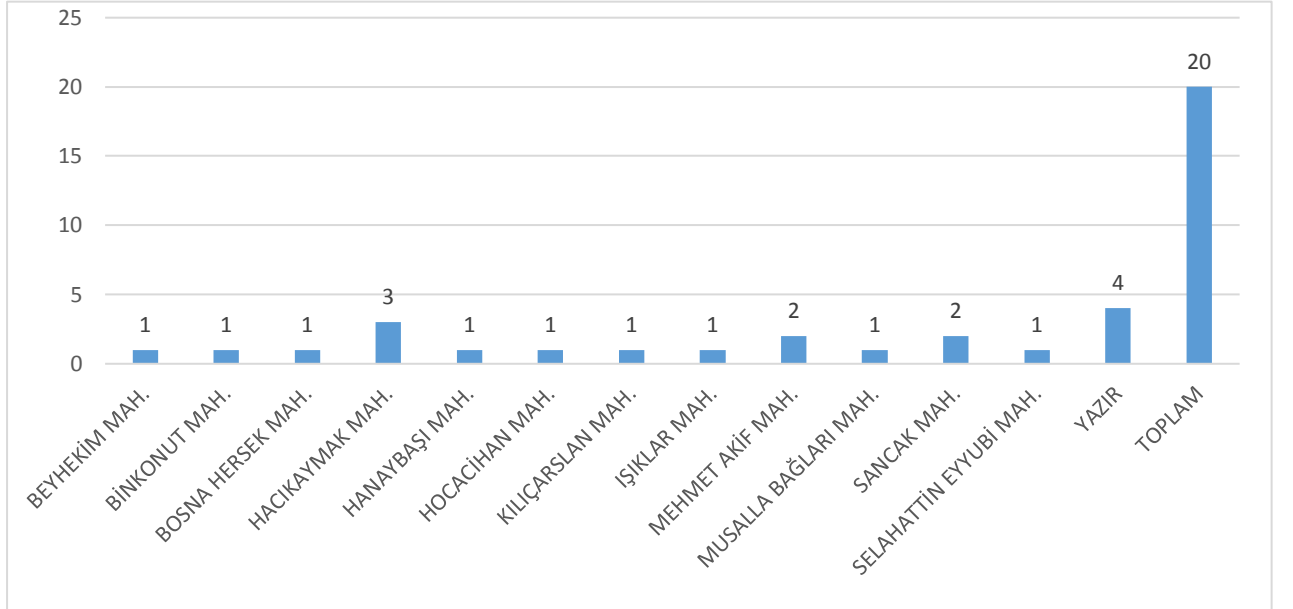
Bu grafikte Karatay İlçesinden KMÇ_SED yardımını alan 16 ailenin mahallere göre dağılımı görülmektedir. 16 ailenin 10 mahalleye dağıldığı ve genel olarak eşit sayıda müracaatın yer aldığı görülmektedir.

Grafik 13: Korunmaya Muhtaç Çocuk- Sosyal ve Ekonomik Destek Meram İlçesi Mahalle Dağılımı (2015)

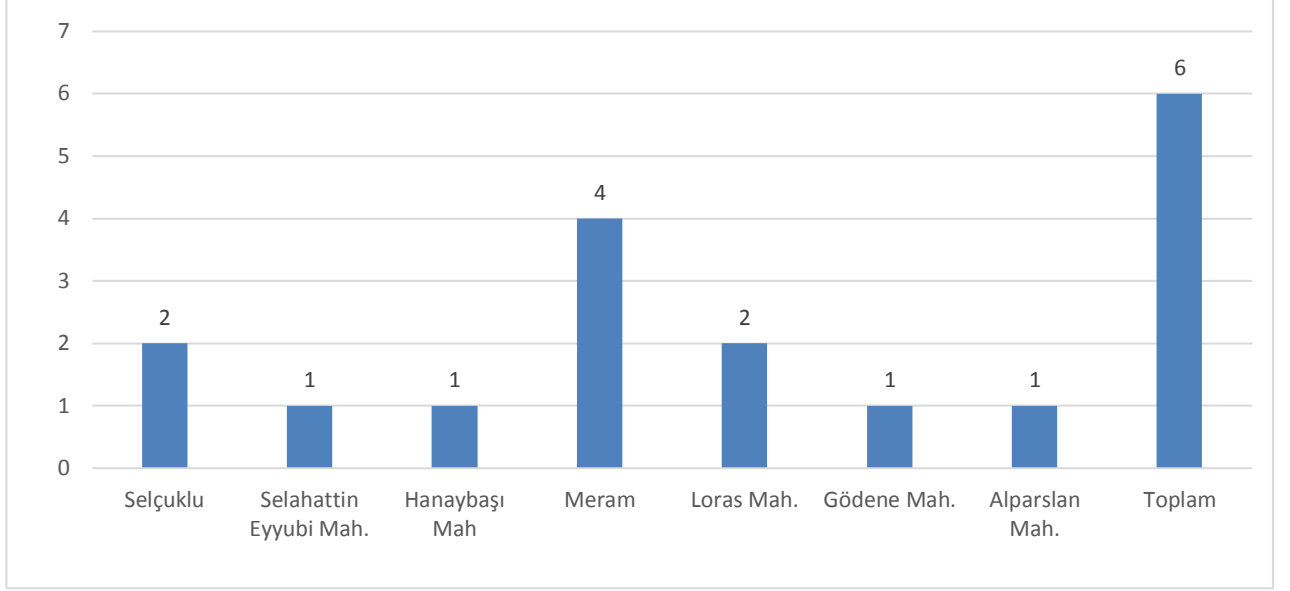
Bu grafikte Meram İlçesinden KMC_SED yardımı alan 14 ailenin mahallere göre dağılımı görülmektedir. 14 ailenin 8 mahalleye dağıldığı ve genel olarak eşit sayıda müracaatın yer aldığı görülmektedir.

Grafik 14: Korunmaya Muhtaç Çocuk- Sosyal ve Ekonomik Destek Selçuklu İlçesi Mahalle Dağılımı (2015)

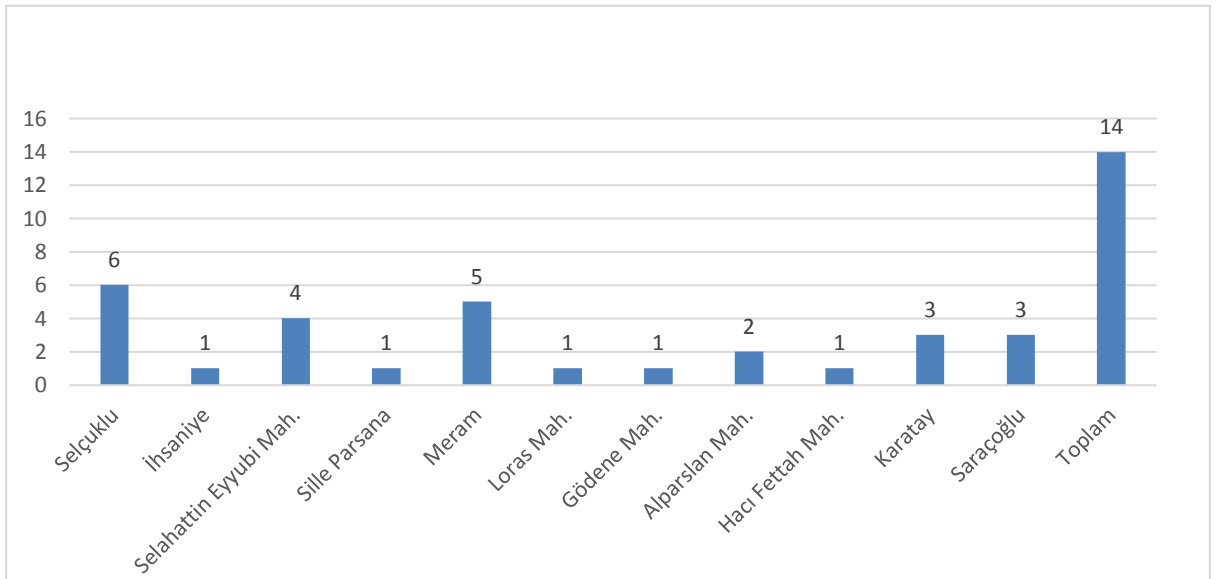

Bu grafikte Meram İlçesinden KMC_SED yardımı alan 20 ailenin mahallere göre dağılımı görülmektedir. 20 ailenin 13 mahalleye dağıldığı yoğunluğun ise Yazır ve Hacı Kaymak Mahallerinde olduğu görülmektedir.

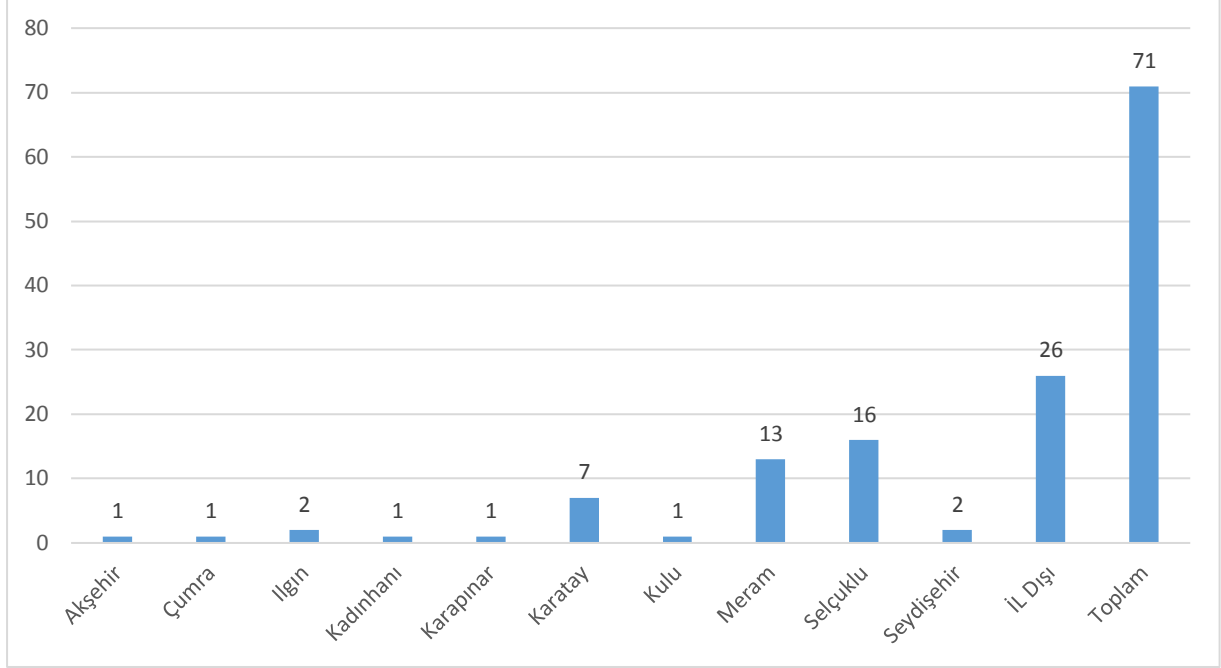
Grafik 15: Akşehir Nasrettinn Hoca Sevgi Evlerinde Kalan Kız Çocuklarının Mahallere Göre Dağılımı(0-12 yaş)

Akşehir
Nasreddin
Hoca
Sevgi
Evlerinde
Kalan
Erkek
Çocukların
Mahalle
Dağılımı

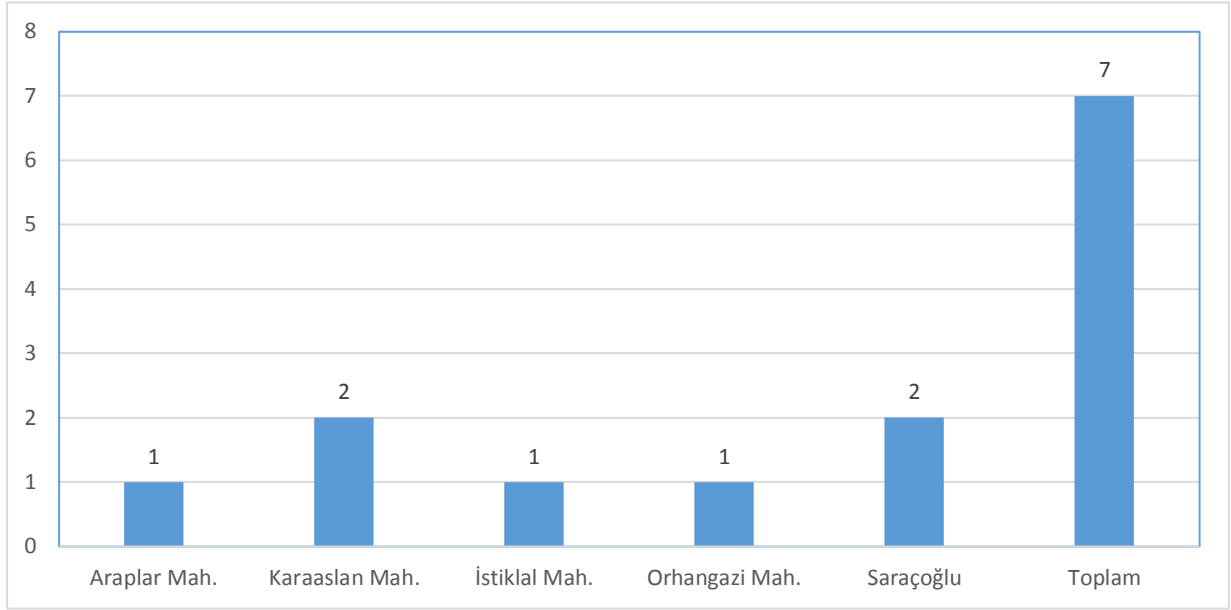

Grafik 17: Çocuk Merkezinde Kalan Kız Çocukların İlçelere Göre Dağılımı (2015)

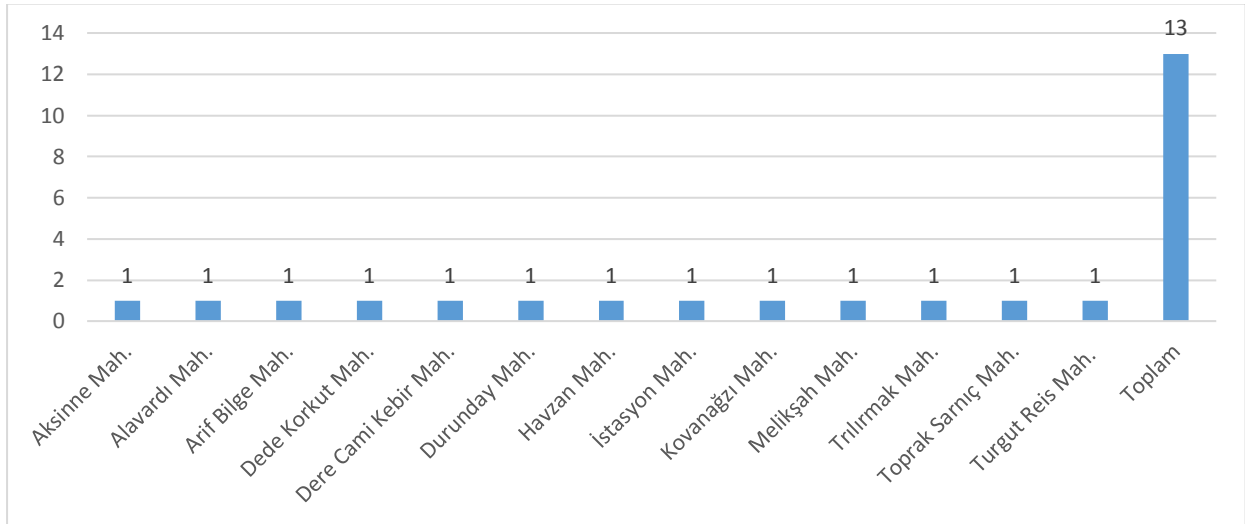
29 Mart 2015 tarih 29310 sayılı yönetmelikle suça sürüklenmesi, suç mağduru olması veya sokakta sosyal tehlikelerle karşı karşıya kalması sebebiyle haklarında bakım tedbiri veya korunma kararı verilen çocuklardan psikososyal desteğe ihtiyaç duyduğu tespit edilenler çocuk destek merkezlerine alınır şeklinde belirtilmiştir. Bu kapsamda Karatay'da bulunan kuruluşumuz kız, Ereğli'de bulunan kuruluşumuz ise erkeklere yönelik hizmet vermektedir. Bu kuruluşumuzda 71 kız çocuğu kalmaktadır. Kalanların kayıtlı olduğu ilçeler sıralamasında 1. Sırayı nüfus yoğunluğu en fazla olan Selçuklu, 2. Sırayı Meram, 3. Sırayı ise Karatay ilçesi almaktadır.

Grafik 18: Çocuk Merkezinde Kalan Kız Çocukların Karatay İlçesi Mahalle Dağılımı (2015)

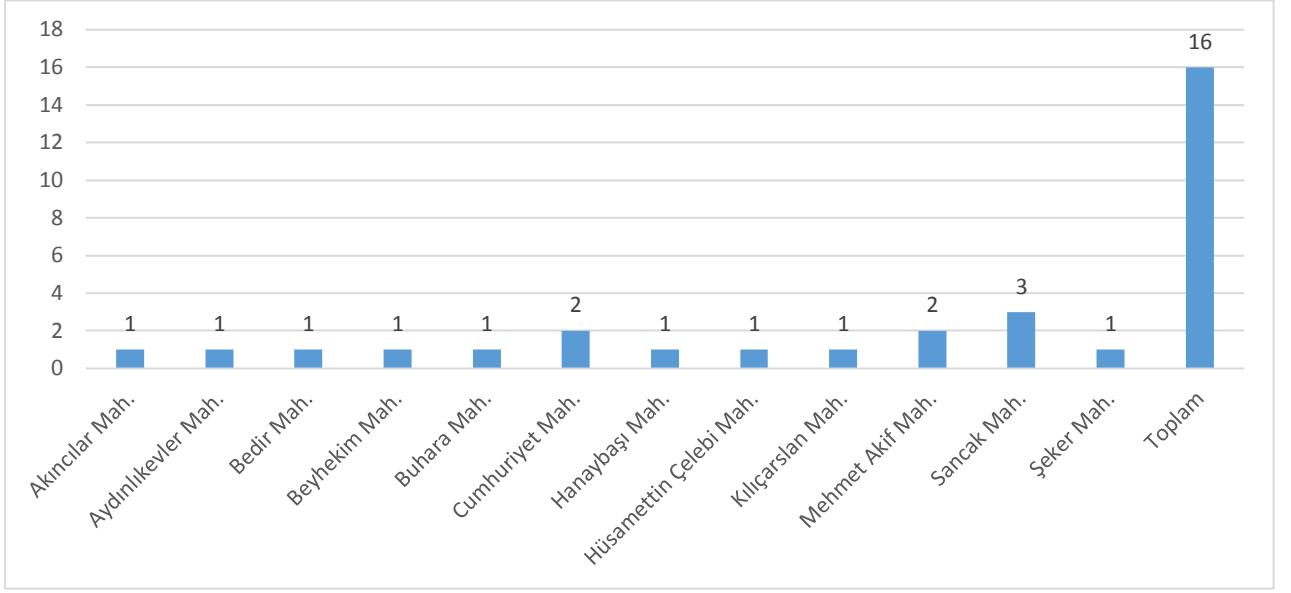
Çocuk destek merkezimizde kalan karatay ilçesine kayıtlı 7 kız çocuğunun mahalle dağılımı yukarıdaki grafikte verilmiştir. 7 çocuğun 5 mahalleye dağıldığı ve genel itibariyle eşit sayılarda yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 19: Çocuk Merkezinde Kalan Kız Çocukların Meram İlçesi Mahalle Dağılımı(2015)

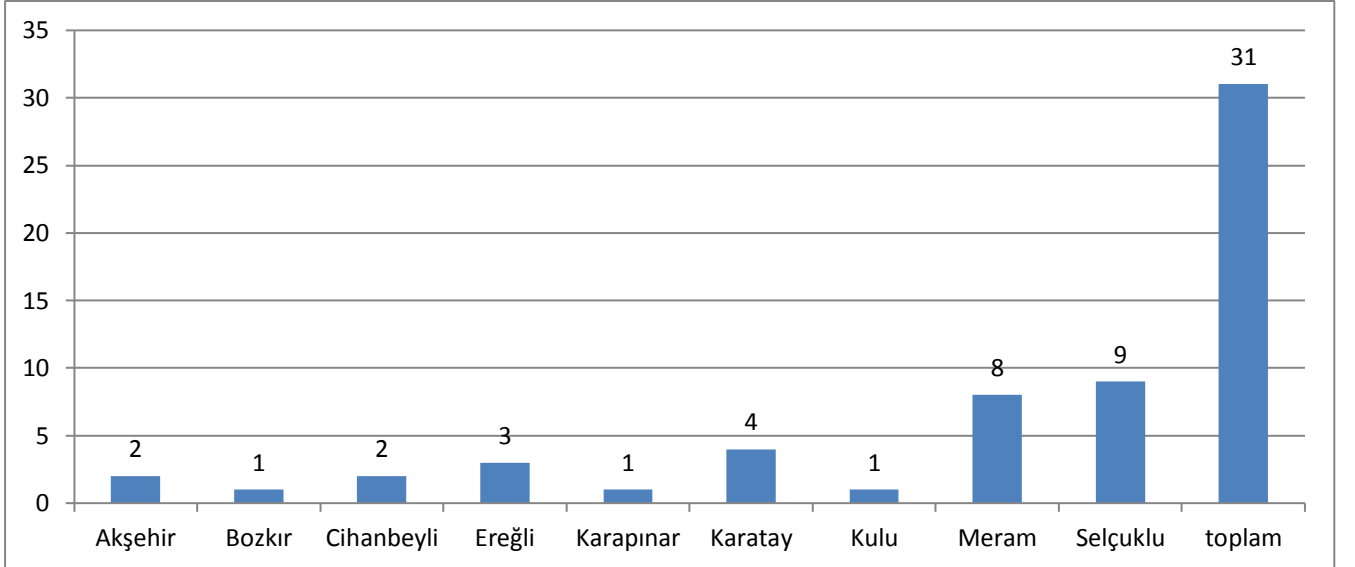
Çocuk destek merkezimizde kalan Meram ilçesine kayıtlı 13 kız çocuğunun mahalle dağılımı yukarıdaki grafikte verilmiştir. 13 çocuğun 13 mahalleye dağıldığı ve eşit sayılarda yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 20:Çocuk Merkezinde Kalan Kız Çocukların Selçuklu İlçesi Mahalle Dağılımı (2015)

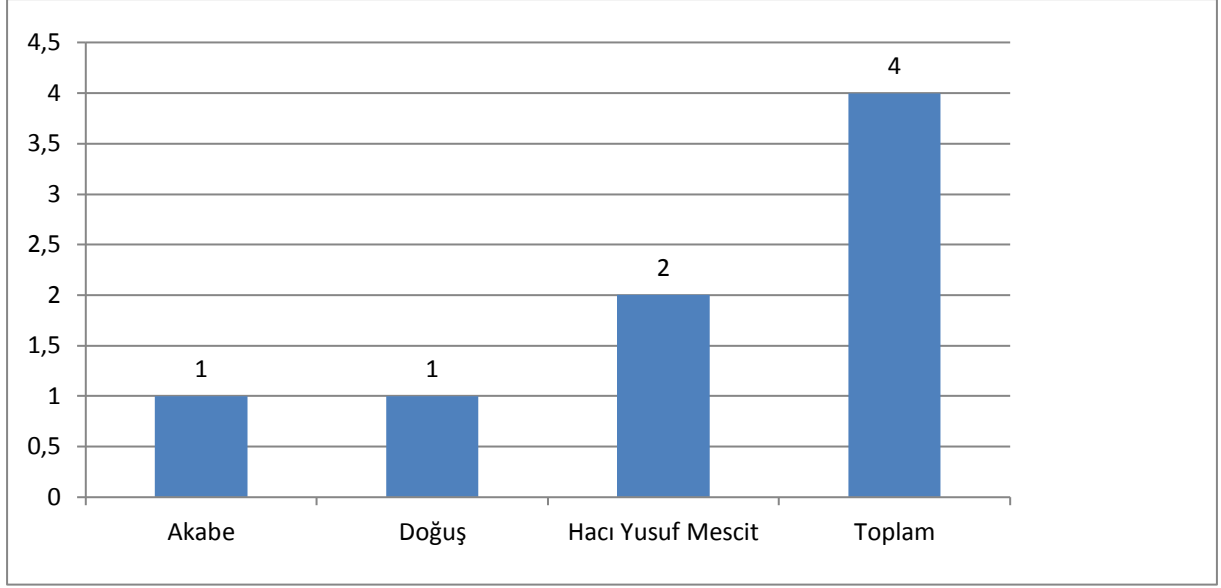
Çocuk destek merkezimizde kalan karatay ilçesine kayıtlı 16 kız çocuğunun mahalle dağılımı yukarıdaki grafikte verilmiştir. 16 çocuğun 12 mahalleye dağıldığı ve genel itibariyle eşit sayılarda yoğunlaştığı Sancak mahallesinin diğer mahallelerin üstünde olduğu görülmektedir.

Grafik 21: Karatay Çocuk Evleri Sitesinde Kalan Erkek Çocukları İlçe Dağılımı (2015)

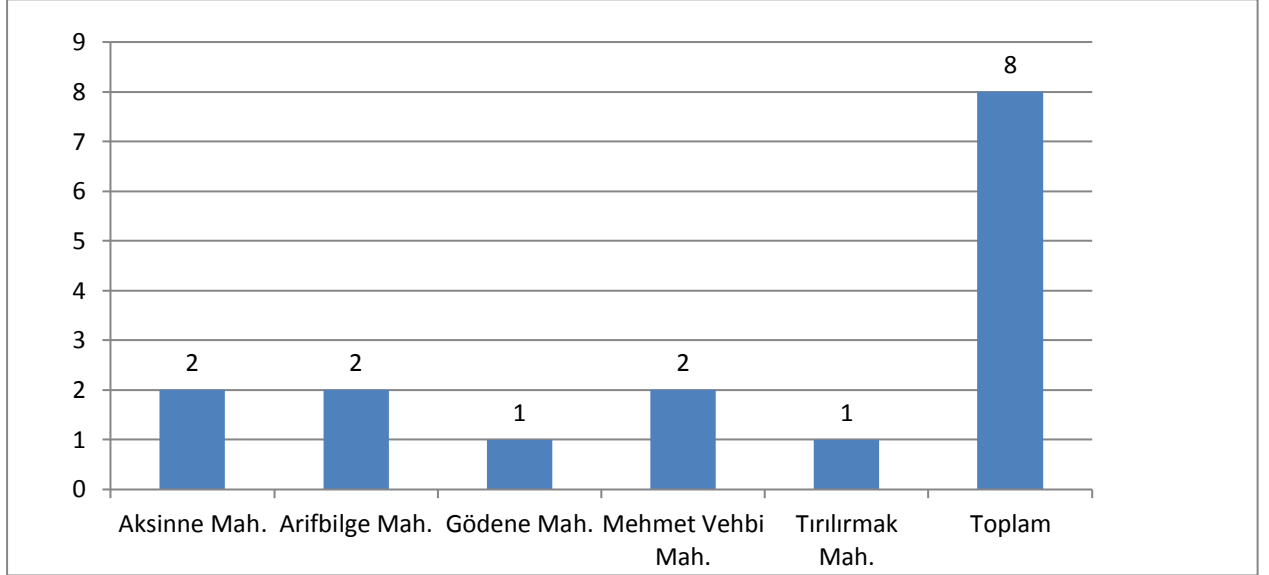
Karatay Çocuk Evleri Sitesinde 13-18 yaş arası erkek çocuklar kalmaktadır. Kuruluşumuzda kalan 31 erkek çocuğun ilçelere göre dağılımı yukarıdaki grafikte gösterilmiştir. İlçe dağılımı sıralamasında Selçuklu İlçesinin birinci sırada olduğu, ikinci sırayı Meram, üçüncü sırayı ise Karatay ilçesinin aldığı görülmektedir.

Grafik 22: Karatay Çocuk Evleri Sitesinde Kalan Erkek Çocukları Karatay İlçesi Mahalle Dağılımı (2015)

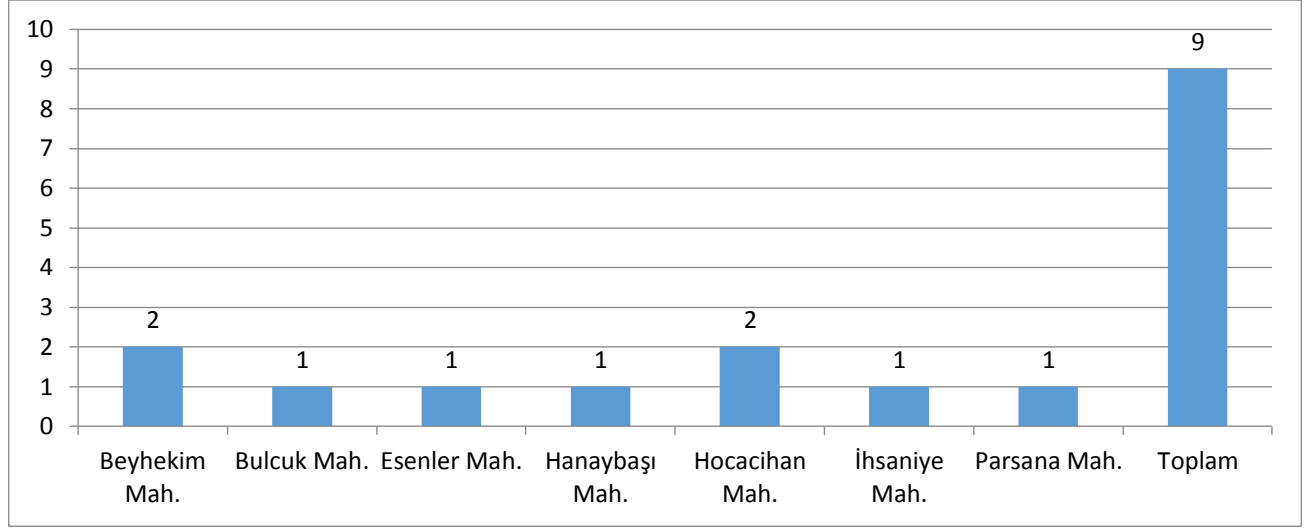
Karatay Çocuk Evleri Sitesinde kalan Karatay ilçesine kayıtlı 4 erkek çocuğunun 3 mahalleye dağılım gösterdiği yukarıdaki grafikte görülmektedir.

Grafik 23: Karatay Çocuk Evleri Sitesinde Kalan Erkek Çocukları Meram İlçesi Mahalle Dağılımı (2015)

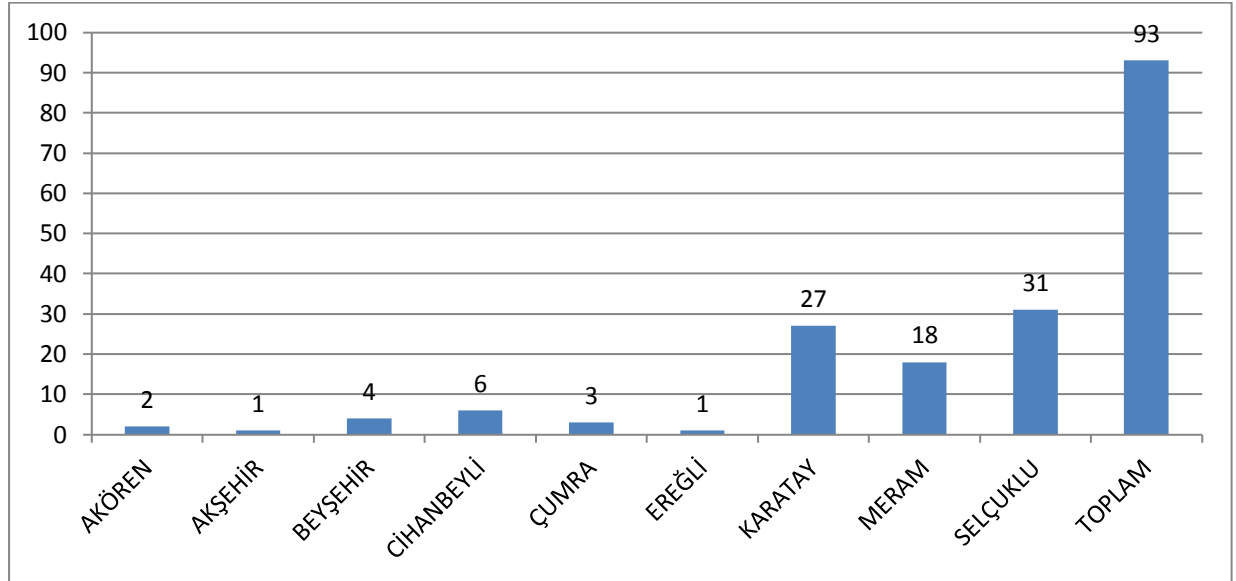
Karatay Çocuk Evleri Sitesinde kalan Meram ilçesine kayıtlı 8 erkek çocuğunun 5 mahalleye dağılım gösterdiği yukarıdaki grafikte görülmektedir.

Grafik 24: Karatay Çocuk Evleri Sitesinde Kalan Erkek Çocukları Meram İlçesi Mahalle Dağılımı (2015)

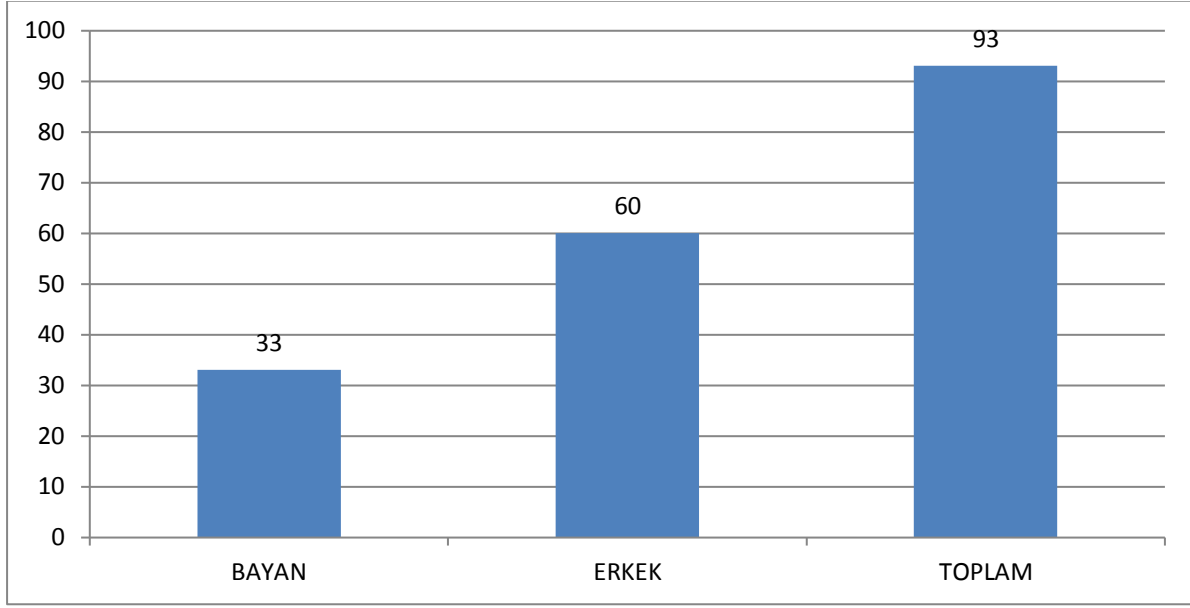
Karatay Çocuk Evleri Sitesinde kalan Selçuklu ilçesine kayıtlı 9 erkek çocuğunun 7 mahalleye dağılım gösterdiği yukarıdaki grafikte görülmektedir.

Grafik 25: Sağlık Tedbiri Verilen Çocukların İlçelere Göre Dağılımı (2015)

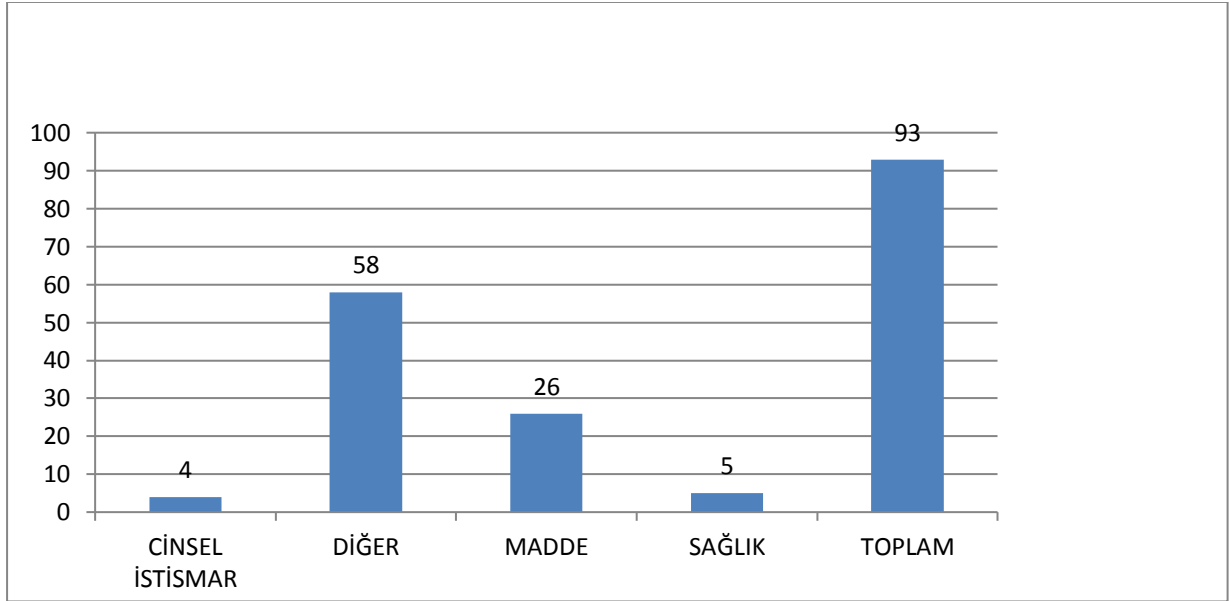
Sağlık tedbiri, çocuğun fiziksel ve ruhsal sağlığının korunması ve tedavisi için gerekli geçici veya sürekli tıbbî bakım ve rehabilitasyonuna, bağımlılık yapan maddeleri kullananların tedavilerinin yapılmasına yönelik verilen bir tedbirdir. Bu tedbir kapsamında toplam 93 çocuğa sağlık tedbiri verilmiştir. Sağlık tedbirinde 1. Sırayı Selçuklu, 2. Sırayı Karatay, 3. sırayı ise Meram almaktadır.

Grafik 26: Sağlık Tedbiri Verilen Çocukların Cinsiyet Dağılımı (2015)

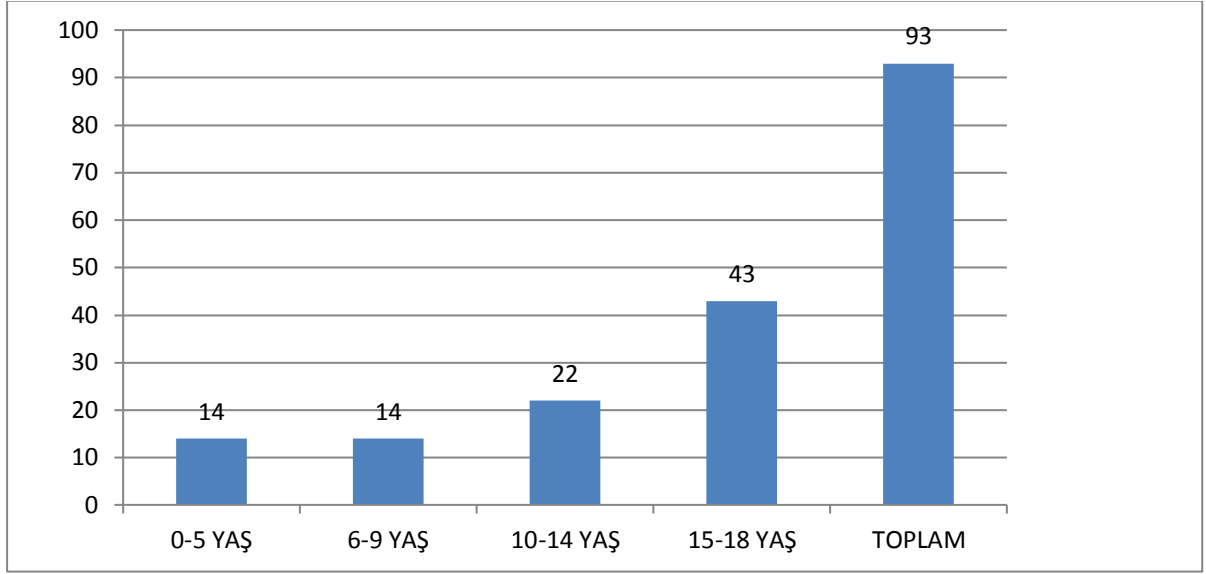
Sağlık tedbiri verilen toplam 93 çocuktan 60'ı erkek 33'ü kızdır.

Grafik 27: Sağlık Tedbiri Verilen Çocukların Tedbir Verilme Nedenleri Dağılımı (2015)

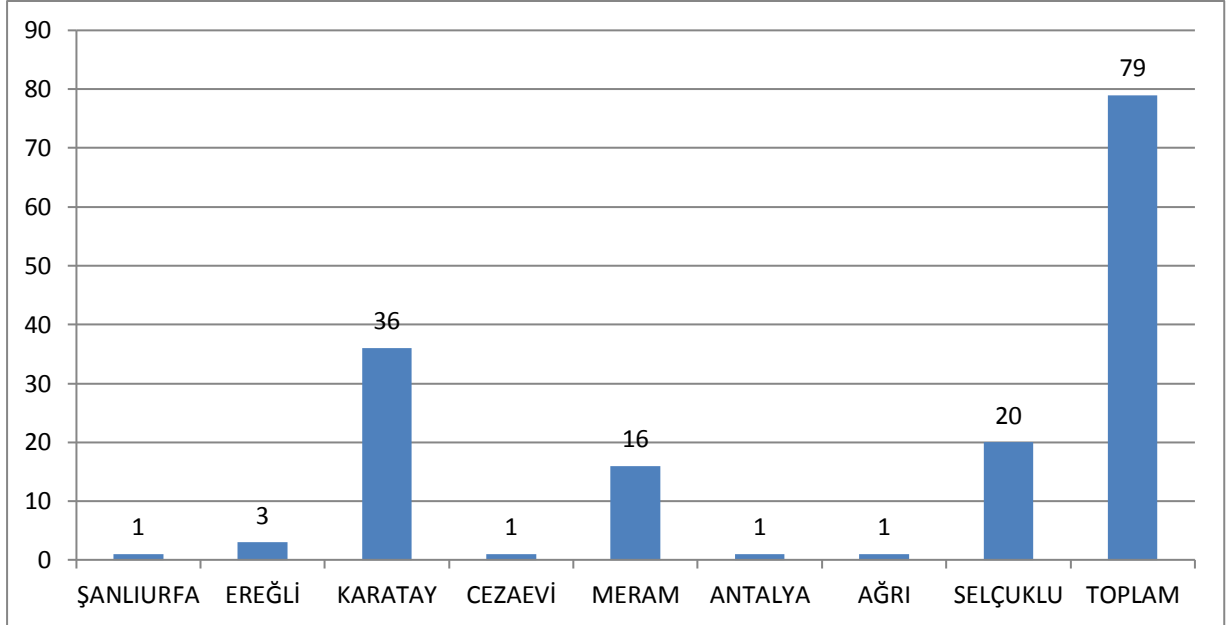
Sağlık tedbiri verilen çocukların tedbir verilme nedenleri yukarıdaki grafikte gösterilmiştir. Grafiğe göre sağlık tedbirinde birinci sırayı uyuşturucu madde almaktadır.

Grafik 28: Sağlık Tedbiri Verilen Çocukların Yaş Dağılımı (2015)

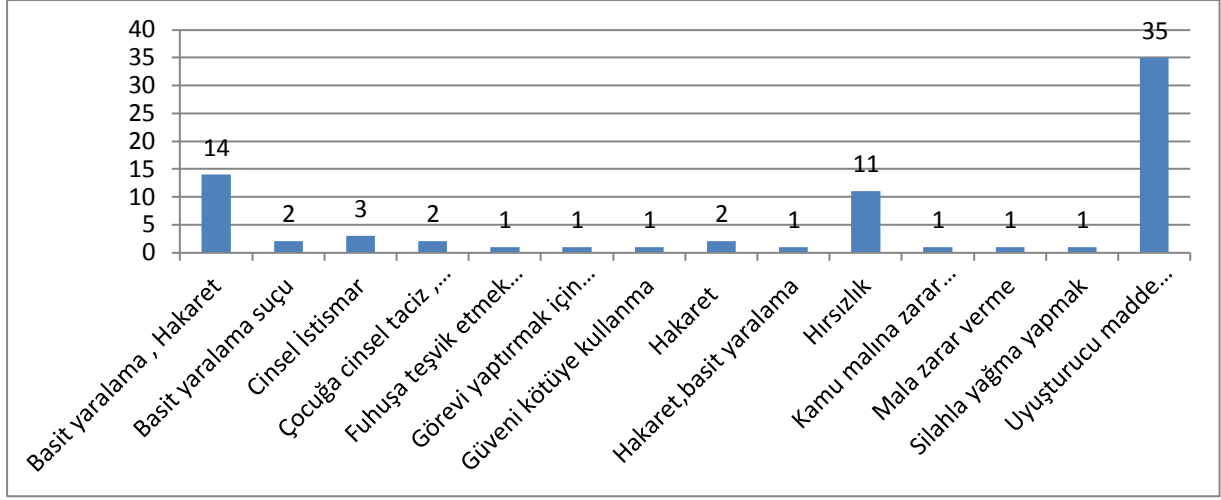
Sağlık tedbiri verilen çocuklar yaş grafiği yukarıdaki grafikte gösterilmiştir. Grafiğe göre, 43 tedbirin 15-18 yaş aralığında verildiği görülmektedir.

Grafik 29: Cumhuriyet Başsavcılığı Talepli Sosyal İnceleme Yapılması İstenen Suça Sürüklenen Çocukların İlçe Dağılımı (2015)

Cumhuriyet Başsavcılığının sosyal inceleme talep ettiği 79 çocuktan 36'sının Karatay ilçesinde yer aldığı, 20'sinin Selçuklu, 16'sının ise Meram ilçesine kayıtlı olduğu görülmektedir.

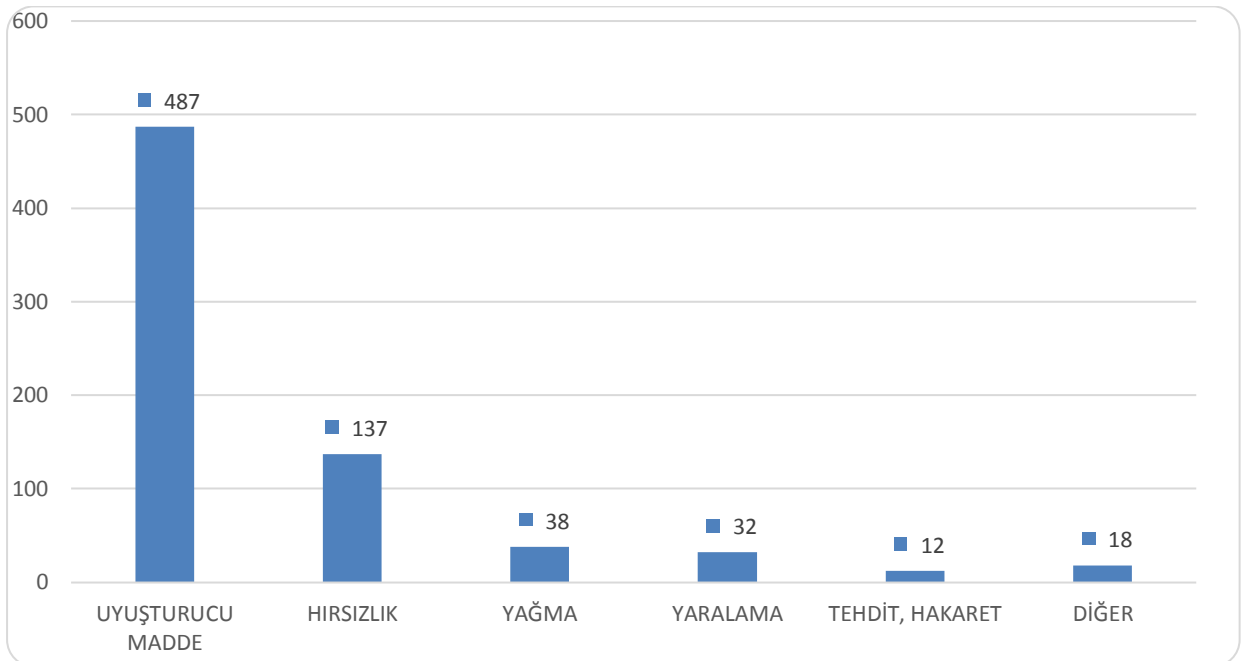
Grafik 30: Cumhuriyet Başsavcılığı Talepli Sosyal İnceleme Yapılması İstenen Suça Sürüklenen Çocukların Suç Niteliği Dağılımı(2015)

Cumhuriyet Başsavcılığının sosyal inceleme talep ettiği 79 çocuktan 35'i uyuşturucu madde kullanımı nedeniyle inceleme talep edilmiştir.

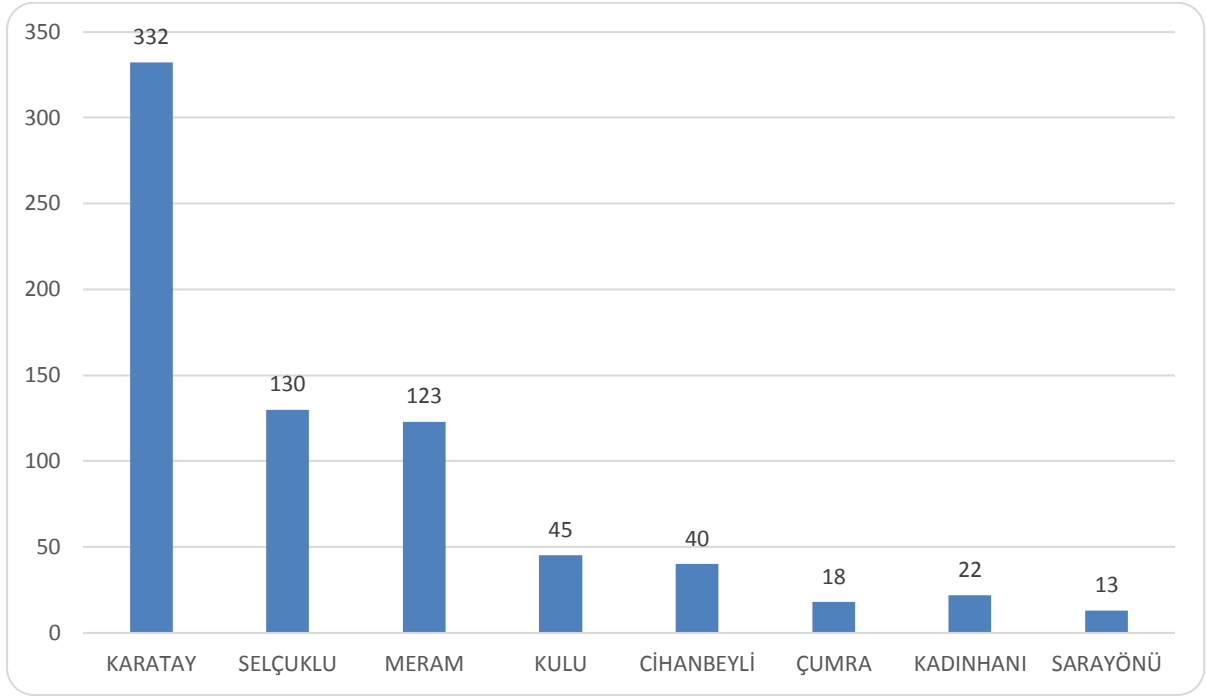
2010 -2015 yılları arasında 18 yaşında altında suç işlemiş ve yargılanmış olan toplam 1071 çocuk dosyası gelmiş bunlardan yaklaşık 350 si işlem yapılmadan diğer merkezlere veya yetkisizlik nedeni ile kapatılmıştır.

Grafik 31: Adliyeye Yansıyan Suça Sürüklenen Çocukların Suç Türleri(2010-2015)

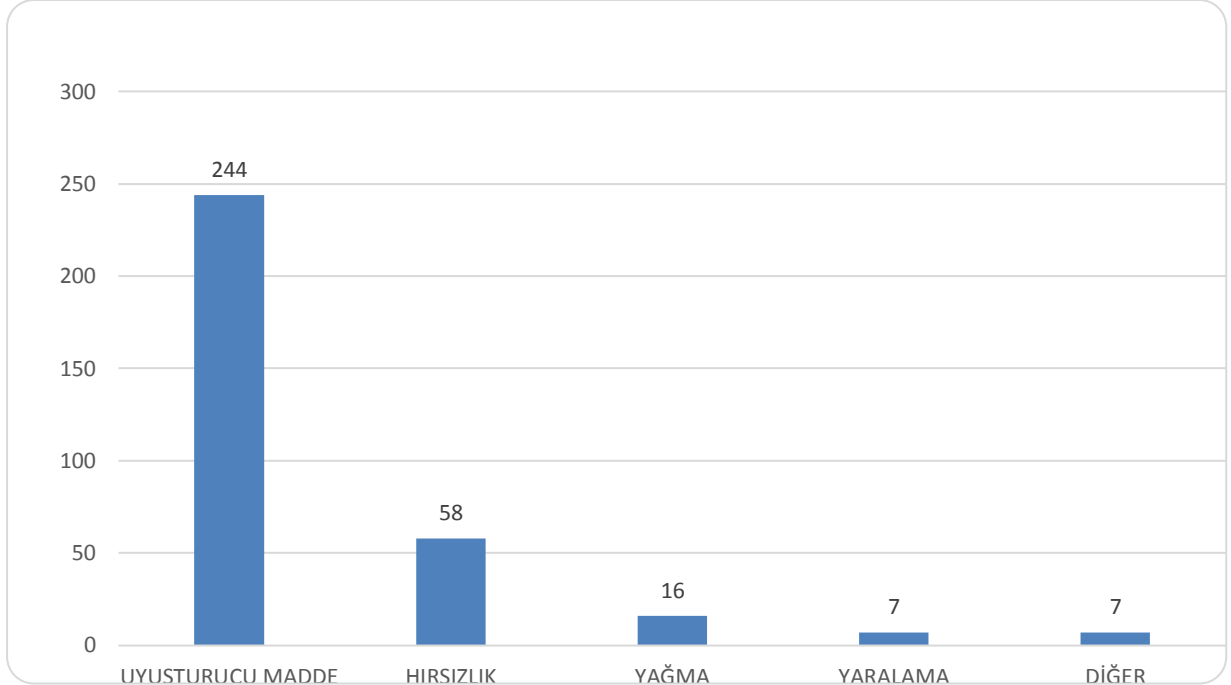
2010-2015 yılları arasında adliyeye yansıyan çocuk suçlarına baktığımızda 487 vakanın uyuşturucu vakası olduğu görülmektedir.

Grafik 32: Adliyeye Yansıyan Suça Sürüklenen Çocukların İlçelere Göre Dağılımı(2010-2015)

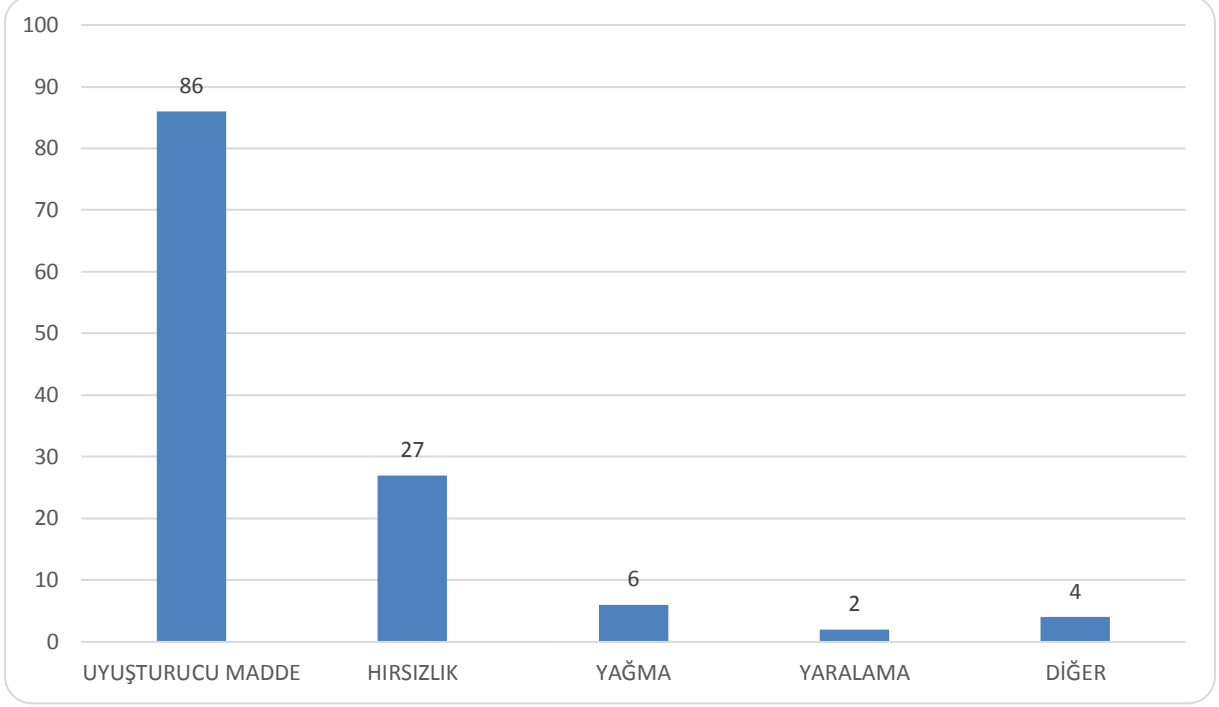
2010-2015 yılları arasında adliyeye yansıyan suça karışmış çocuk vakalarının ilçelere göre dağılımına baktığımızda Karatay ilçesinin diğer ilçelerin çok önünde olduğu görülmektedir.

Grafik 33: Adliyeye Yansıyan Suç Türlerine Göre İlçeler- Karatay(2010-2015)

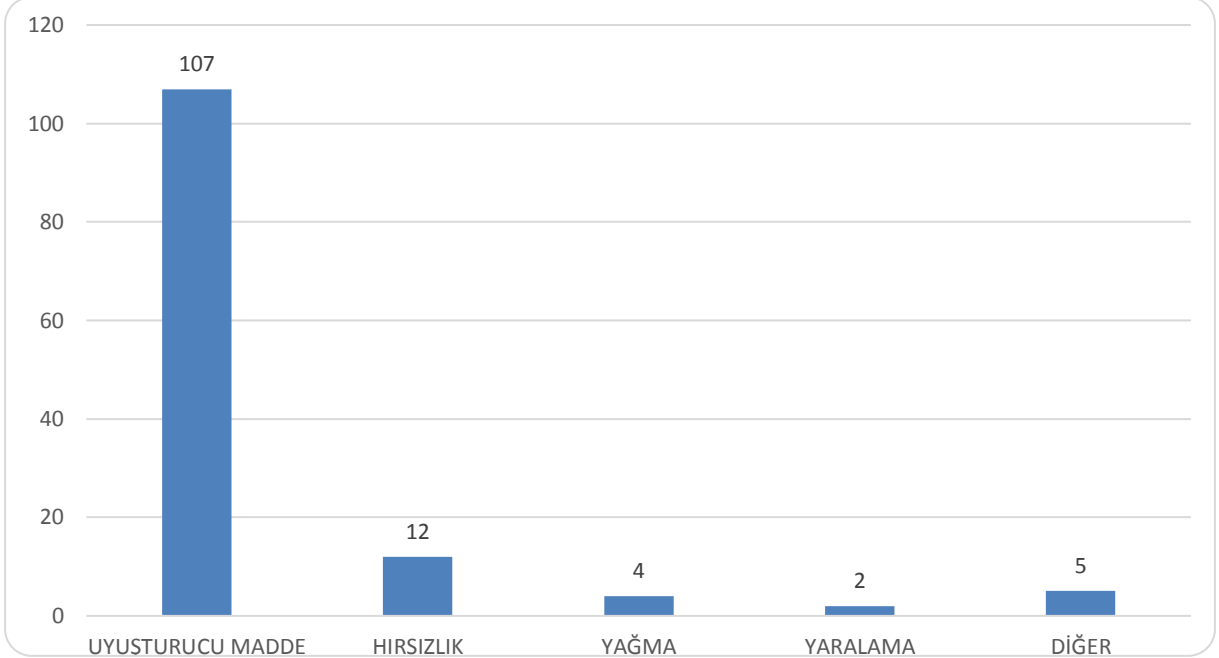
2010-2015 yılları arasında adliyeye yansıyan suça karışmış çocuk vakalarının ilçelere göre dağılımına baktığımızda Karatay ilçesinin diğer ilçelerin çok önünde olduğu görülmektedir. Karatay ilçesinde yaşanan 332 vakanın 244'ünün uyuşturucu madde kullanma suçu olduğu görülmektedir.

Grafik 34: Adliyeye Yansıyan Suç Türlerine Göre İlçeler- Meram(2010-2015)

2010-2015 yılları arasında adliyeye yansıyan suça karışmış çocuk vakalarının ilçelere göre dağılımına baktığımızda Meram ilçesinde yaşanan 123 vakanın 86'sının uyuşturucu madde kullanma suçu olduğu görülmektedir.

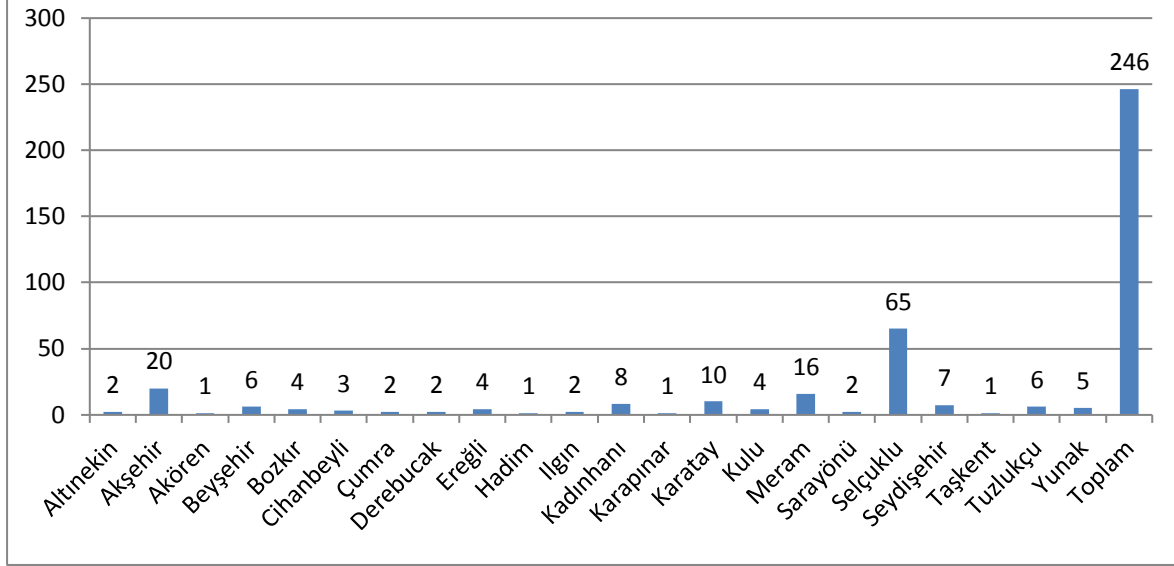
Grafik 35: Adliyeye Yansıyan Suç Türlerine Göre İlçeler- Selçuklu

2010-2015 yılları arasında adliyeye yansıyan suça karışmış çocuk vakalarının ilçelere göre dağılımına baktığımızda Selçuklu ilçesinde yaşanan 130 vakanın 107'si uyuşturucu madde kullanma suçu olduğu görülmektedir.

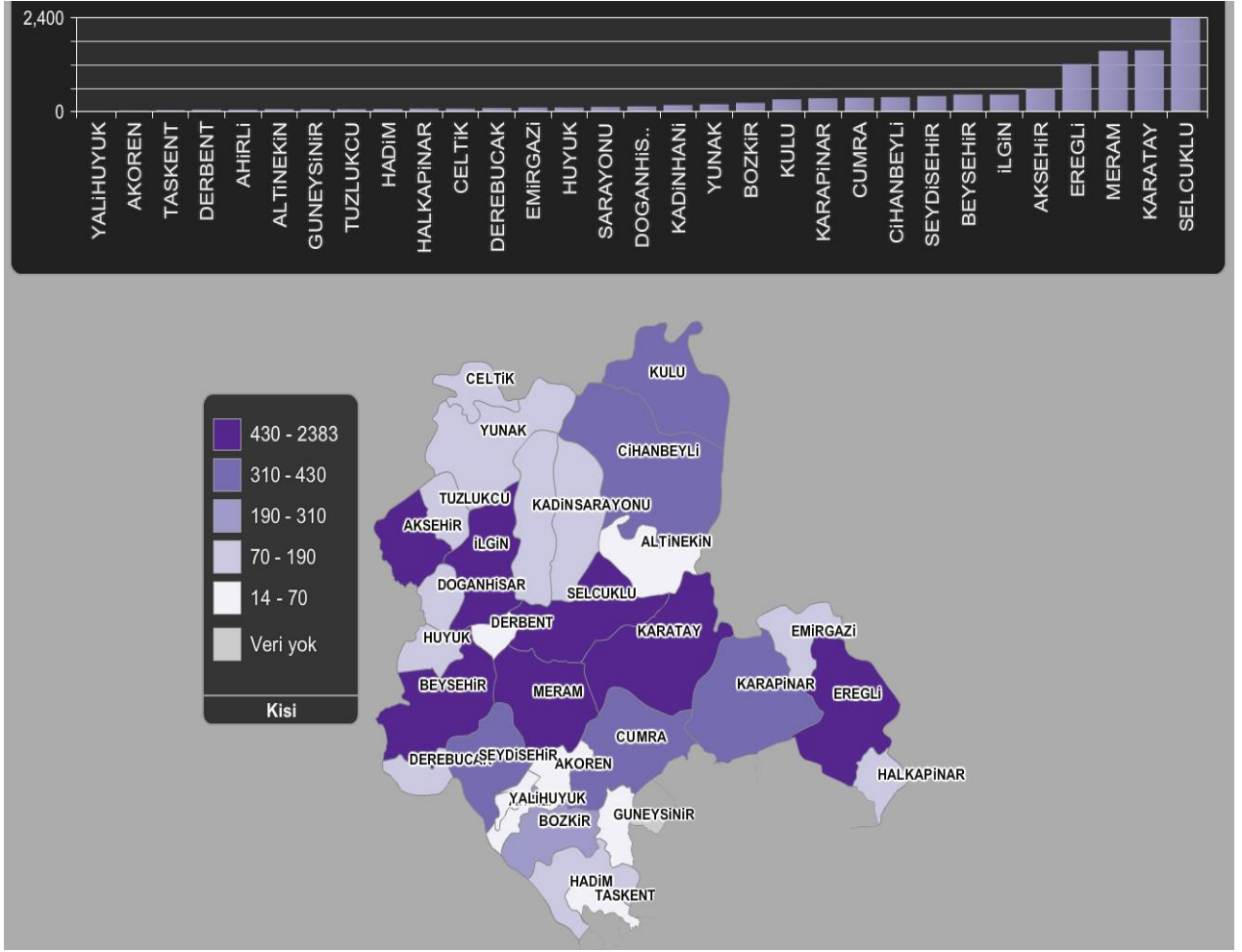
3.3.Engelli Ve Yaşlı

Grafik 36: Özel Bakım Alanların Dağılımı (2015)

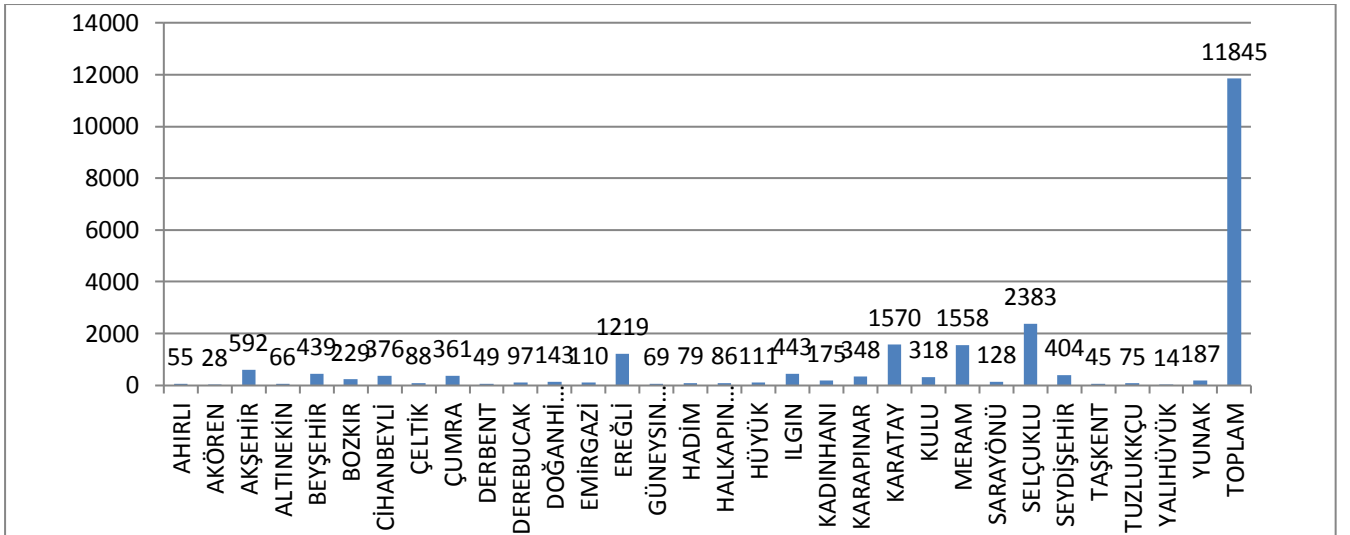

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı özel bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde kalanların sayısı yukarıdaki grafikte gösterilmiştir. Grafiğe göre; 246 kişinin 65'i Selçuklu ilçesine kayıtlıdır.

Harita 3: Evde Bakım

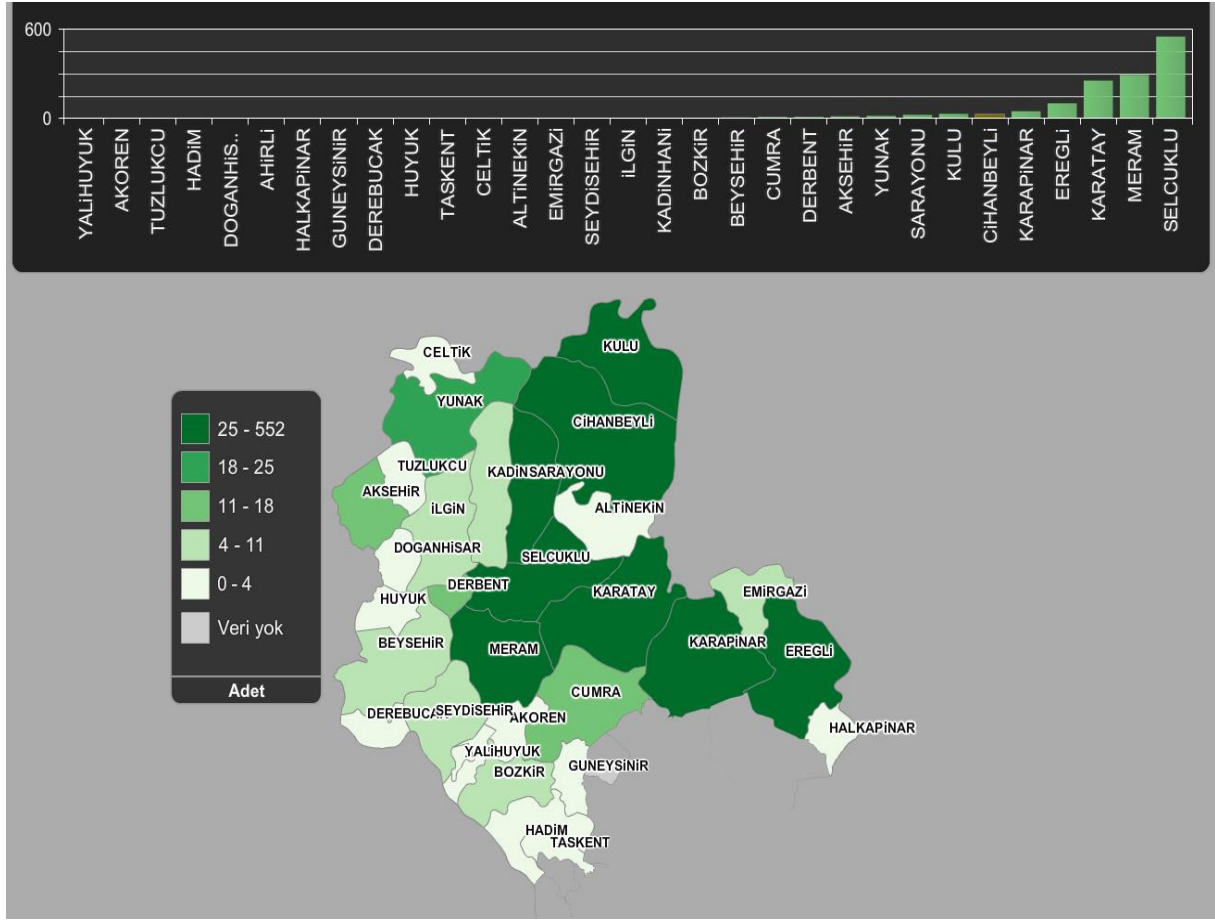
Grafik 37: Evde Bakım Hizmetinden Faydalananların İlçe Dağılımı (2015)

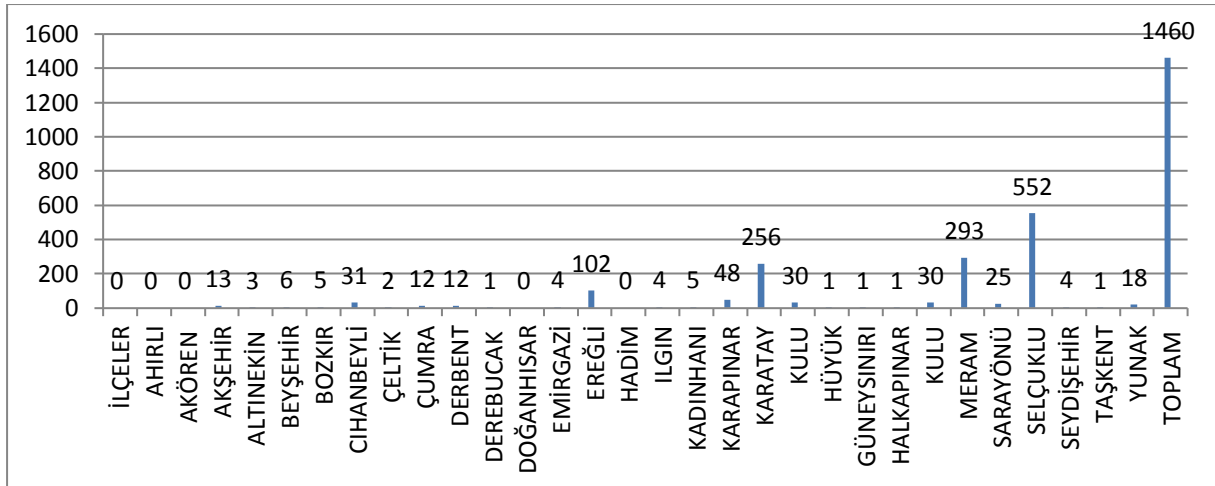
Evde bakım hizmetinden faydalananların sayılarına bakıldığında 2383 sayı ile Selçuklu ilçesi birinci sırayı, 1570 ile Karatay ikinci sırayı, 158 sayı ile Meram üçüncü sırayı almaktadır.

4. Kadın Hizmetleri

Harita 4: Önleyici Tedbir (2015)

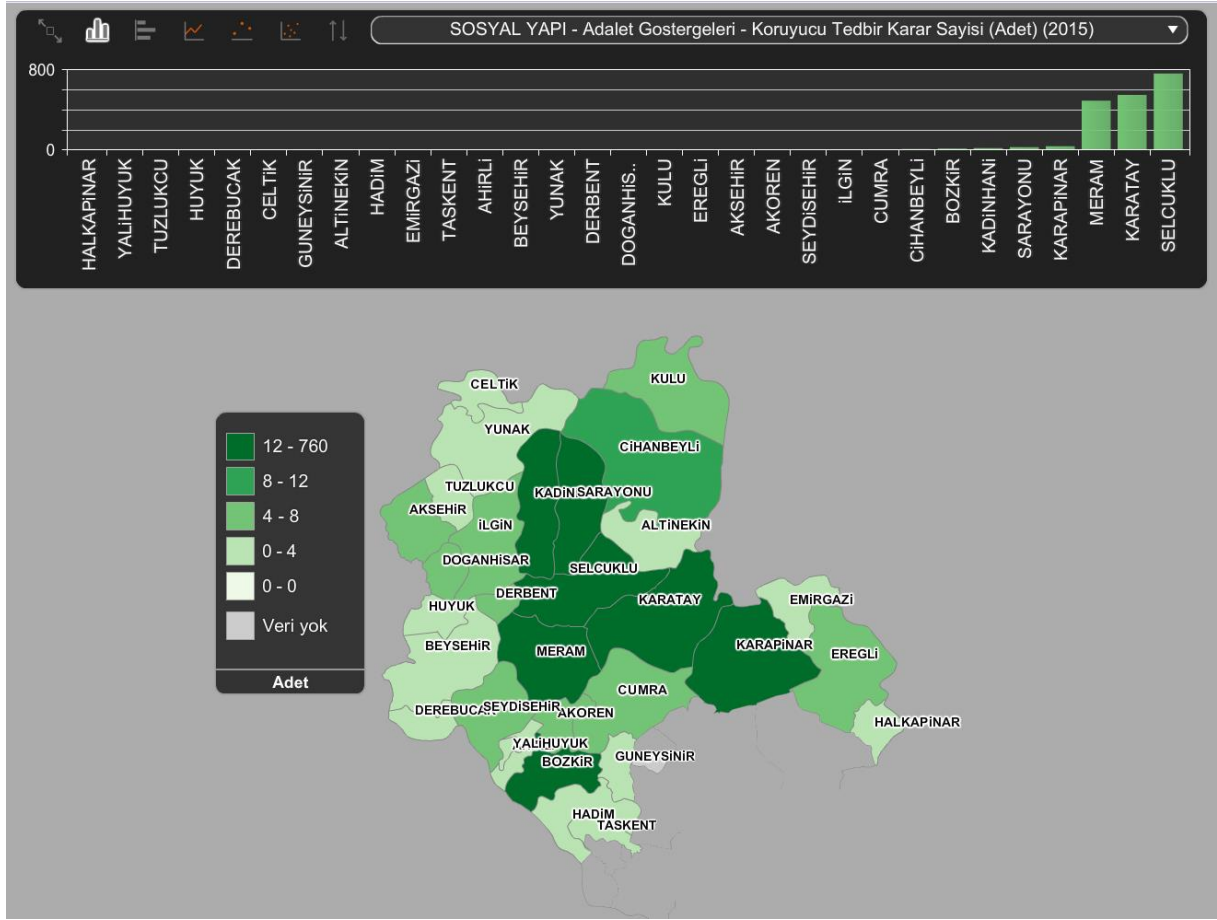

Grafik 38: 2015 Yılı Önleyici Tedbir Kararları İlçe Dağılımı (2015)

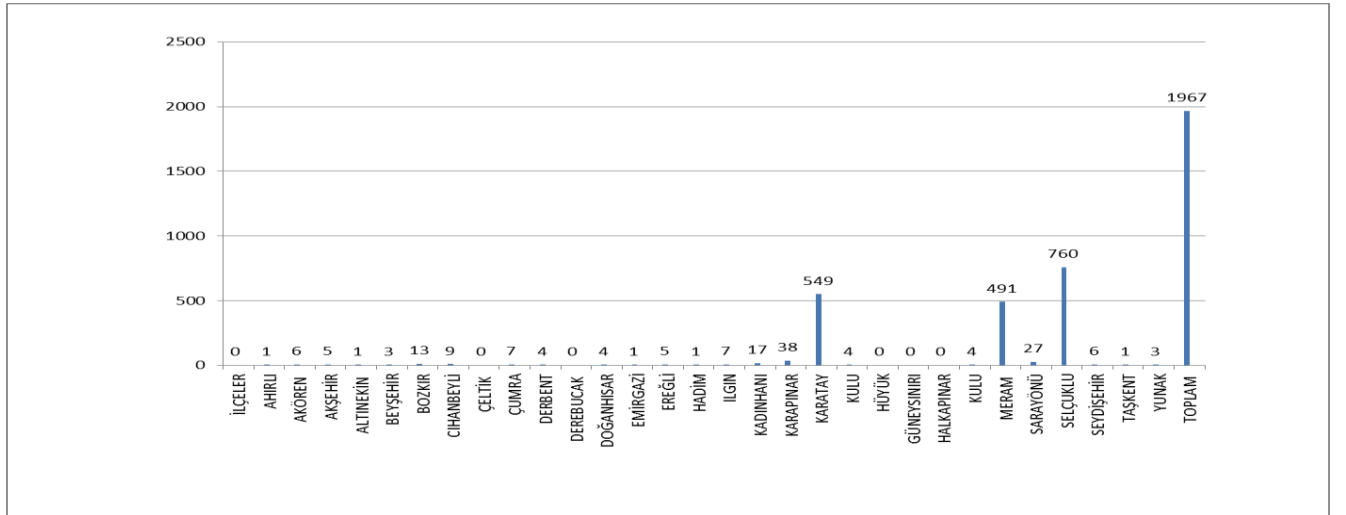

Önleyici tedbir, hakim tarafından şiddet uygulayan ya da uygulama tehlikesi bulunan kişi hakkında, olayın niteliği dikkate alınarak hükmedilecek tedbirlere ilişkin kararlardır. Önleyici tedbir kararlarında Selçuklu ilçesi 1. Sıradadır. 2. Sırayı Meram, 3. Sırayı ise Karatay almaktadır.

Harita 5:Koruyucu Tedbir (2015)

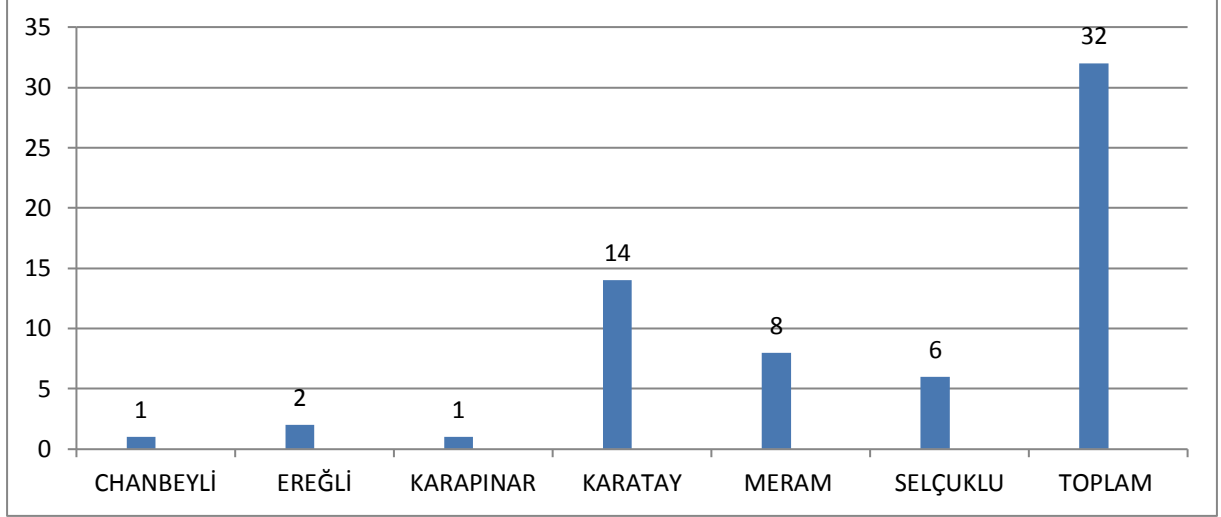

Grafik 39: 2015 Yılı Koruyucu Tedbir Kararları İlçe Dağılımı (2015)

Koruyucu tedbir, mülki amir veya hakim tarafından korunan kişi hakkında olayın niteliği dikkate alınarak hükmedilecek tedbirlere ilişkin kararlardır. Burada şiddet gören kadının uygulayandan korunması söz konusudur. Koruyucu tedbir kararlarında 760 tedbirle 1. Sırayı Selçuklu, 549 tedbir ile 2. Sırayı Karatay, 491 tedbir ile 3. Sırayı Meram ilçesi almaktadır.

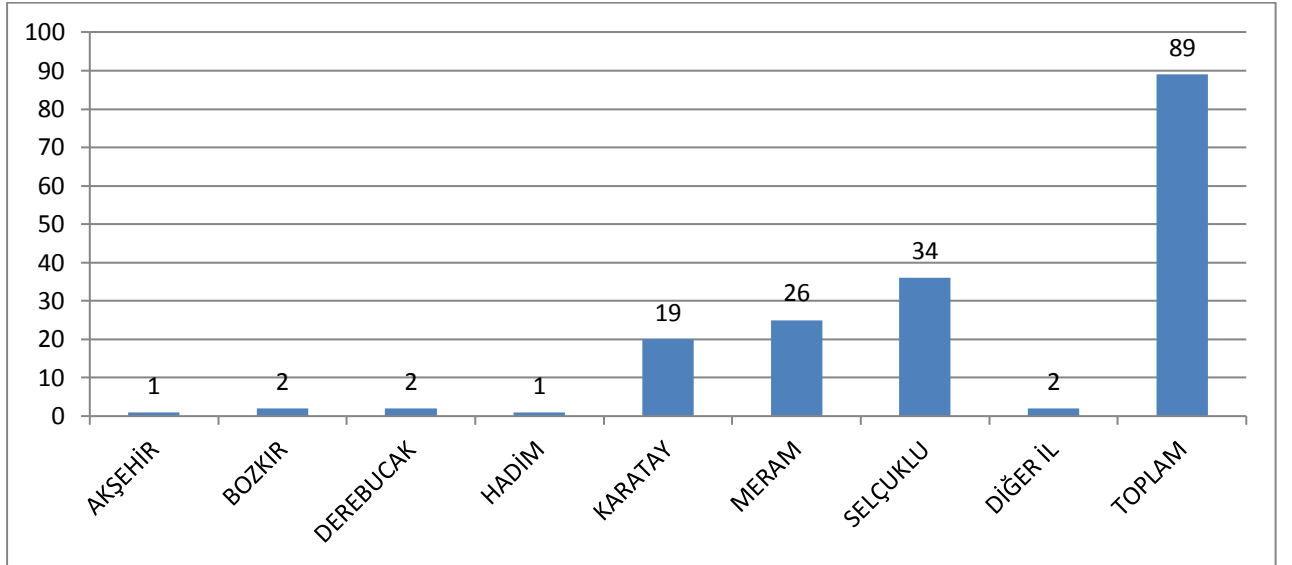
Grafik 40: 2015 Yılı Hapis Kararları İlçe Dağılımı (2015)

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine dair kanun kapsamında hapis cezası alanların sayılarının ilçelere göre dağılımı yukarıdaki grafikte gösterilmiştir. Bu grafiğe göre; 32 hapis kararının 14'ünün Karatay ilçesinde verildiği görülmektedir.

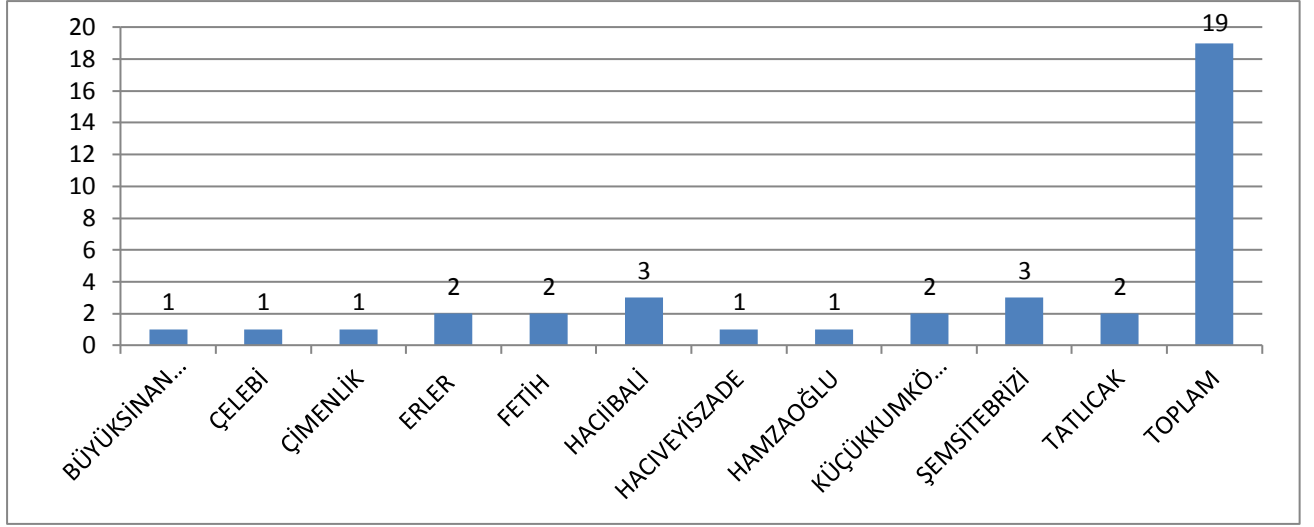
3.5. DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

Grafik 41: Danışmanlık Hizmeti Alanların İlçelere Göre Dağılımı (2015)

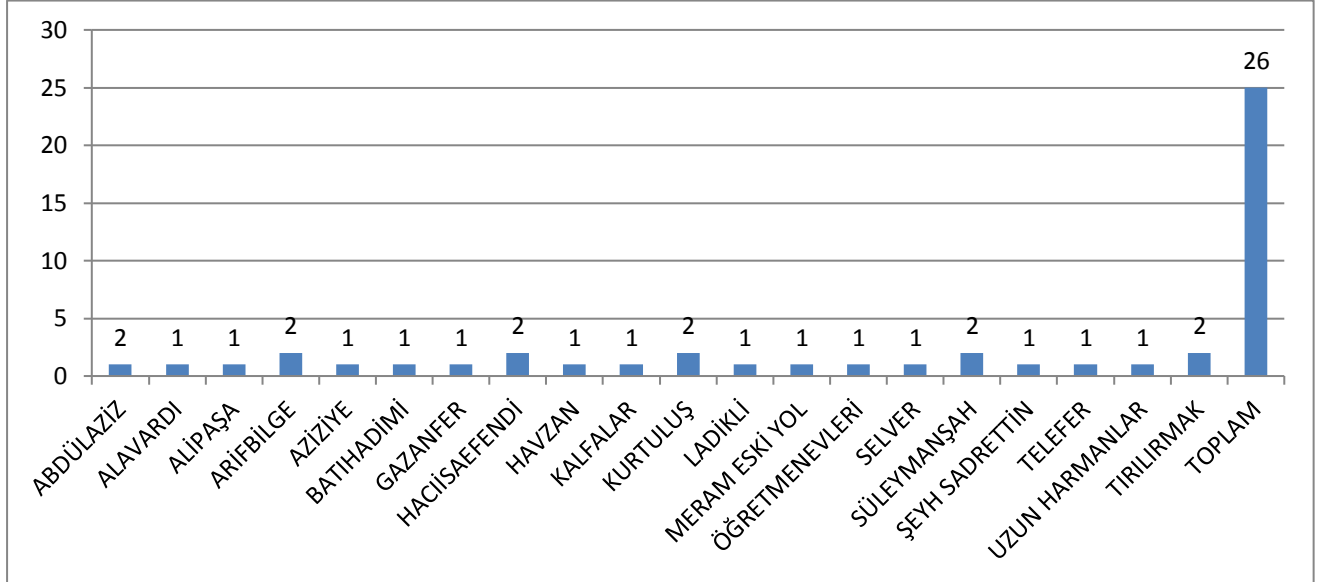

Sosyal Hizmet Merkezi tarafından verilen 89 danışmanlığın 34'ü Selçuklu, 26'sı Meram, 19'u ise Karatay ilçesine kayıtlıdır.

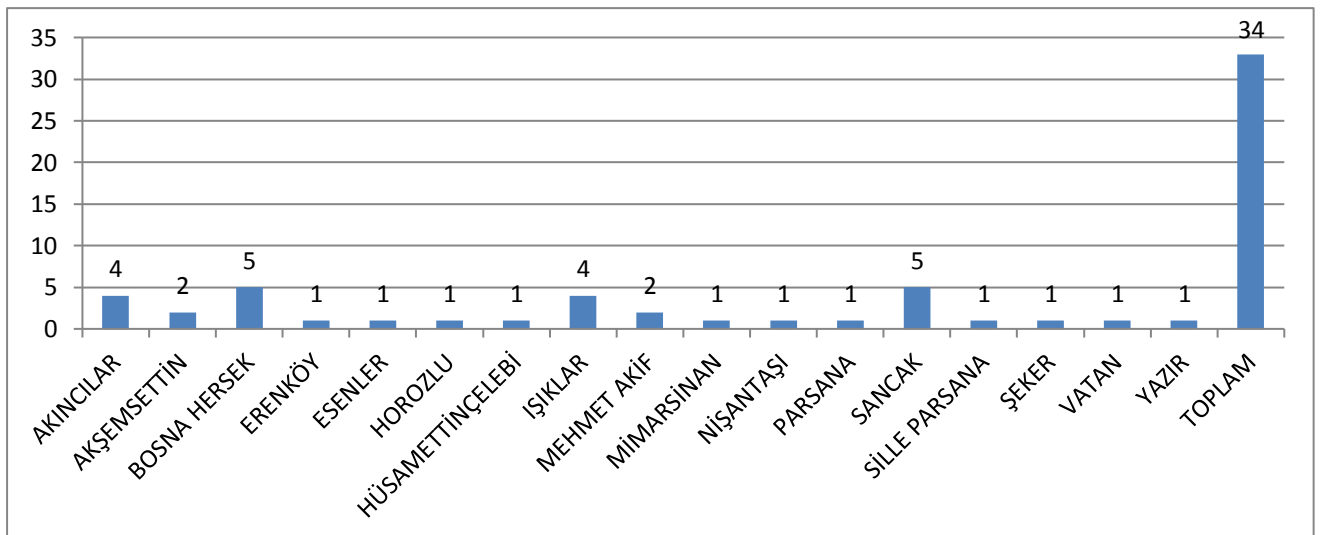
Grafik 42: Karatay İlçesinde Danışmanlık Hizmeti Alanların Mahallelere Göre Dağılımı (2015)

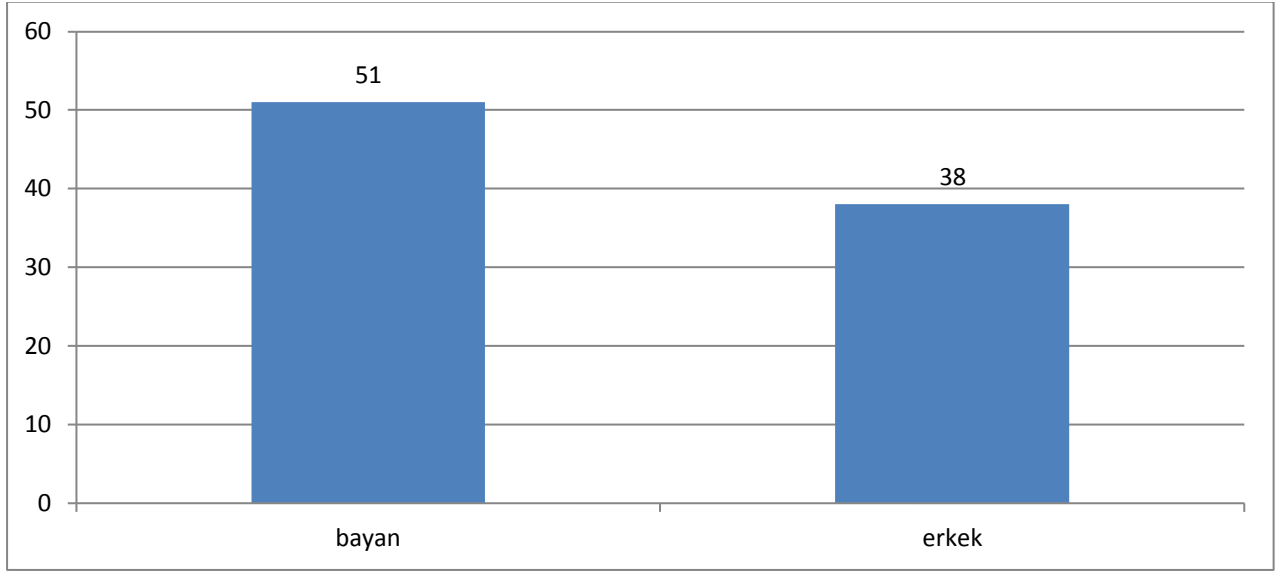
Grafik 43: Meram İlçesinde Danışmanlık Hizmeti Alanların Mahallelere Göre Dağılımı (2015)

Grafik 44: Selçuklu İlçesinde Danışmanlık Hizmeti Alanların Mahallelere Göre Dağılımı (2015)

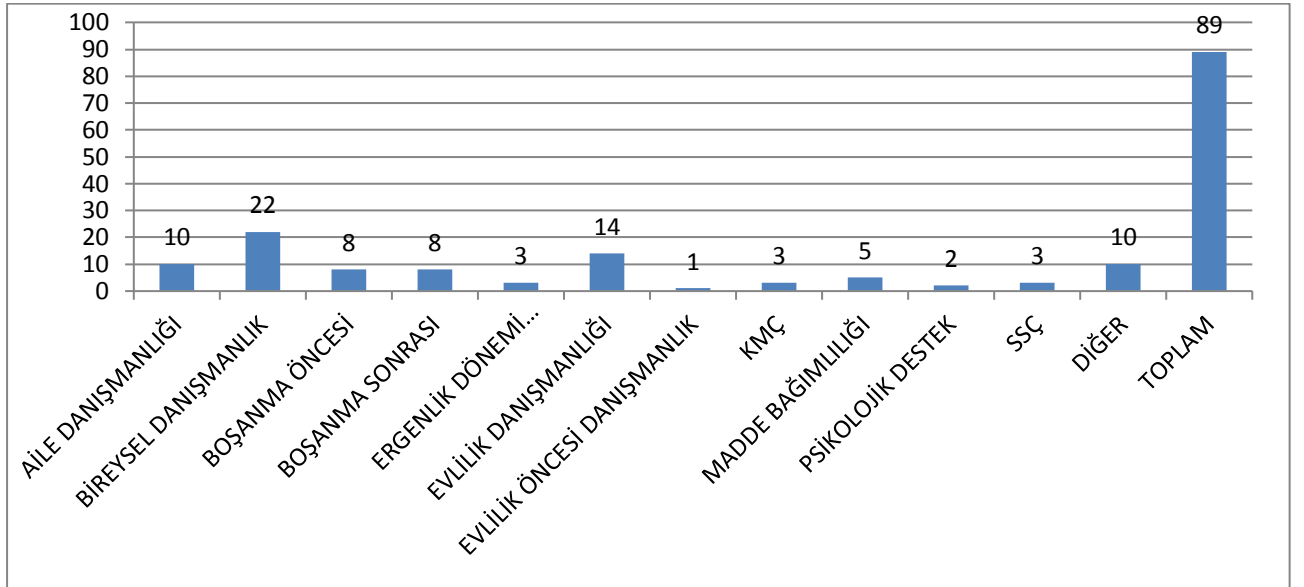

Grafik 45: Danışmanlık Hizmeti Alanların Cinsiyete Göre Dağılımı (2015)

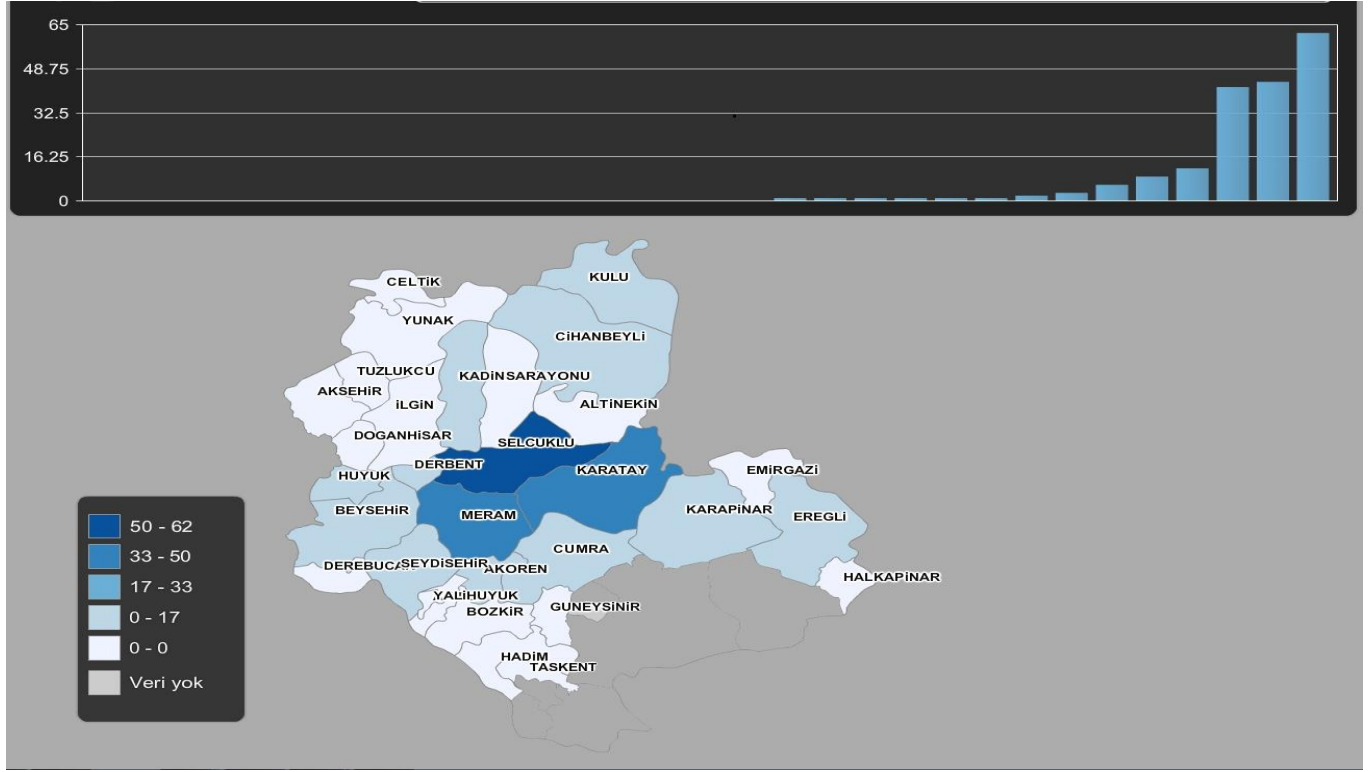
Sosyal Hizmet Merkezinden danışmanlık hizmeti alanların cinsiyetlere göre dağılımını gösteren grafik yukarıda gösterilmiştir. Grafiğe baktığımızda danışmanlık hizmetinden faydalananların 51 'inin kadın, 38'inin ise bayan olduğu görülmektedir.

Grafik 46: Danışmanlık Türü (2015)

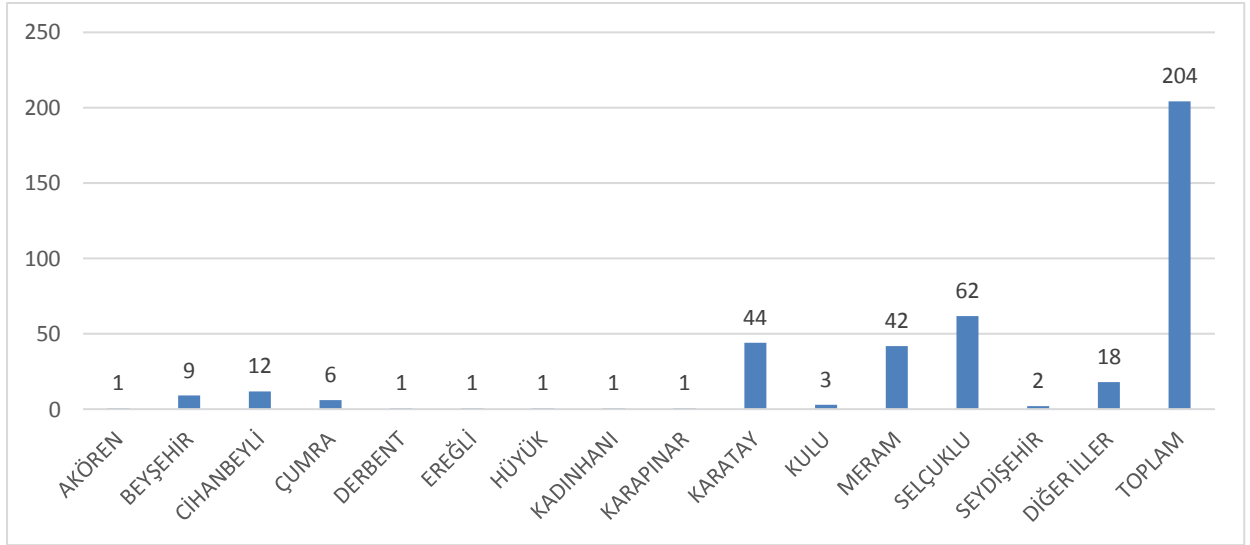

Sosyal Hizmet Merkezinden danışmanlık hizmeti alanların 22'sinin kişisel problemleri nedeniyle danışmanlık talep ettiği görülmektedir. Ayrıca evlilik danışmanlığı ve aile danışmanlığı da talep edilen danışmanlıklar arasındadır.

Harita 6: Danışmanlık Tedbirleri (2015)

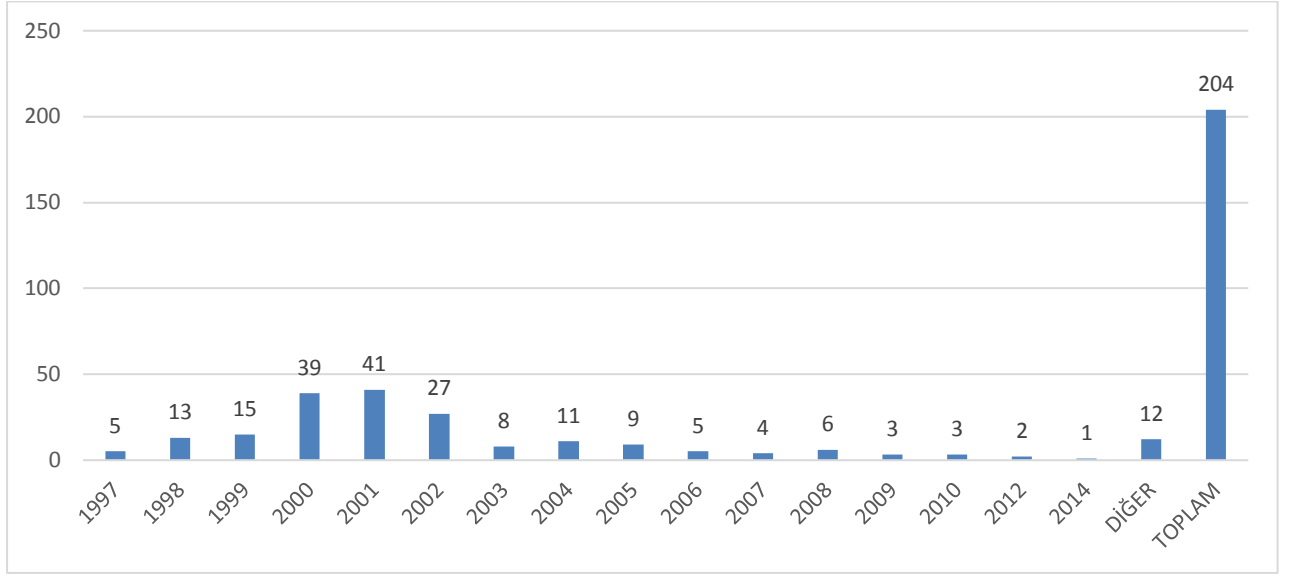

Grafik 47: Milli Eğitime Gönderilen (2015 Karar Tarihli) Danışmanlık Tedbirleri İlçe Dağılımı

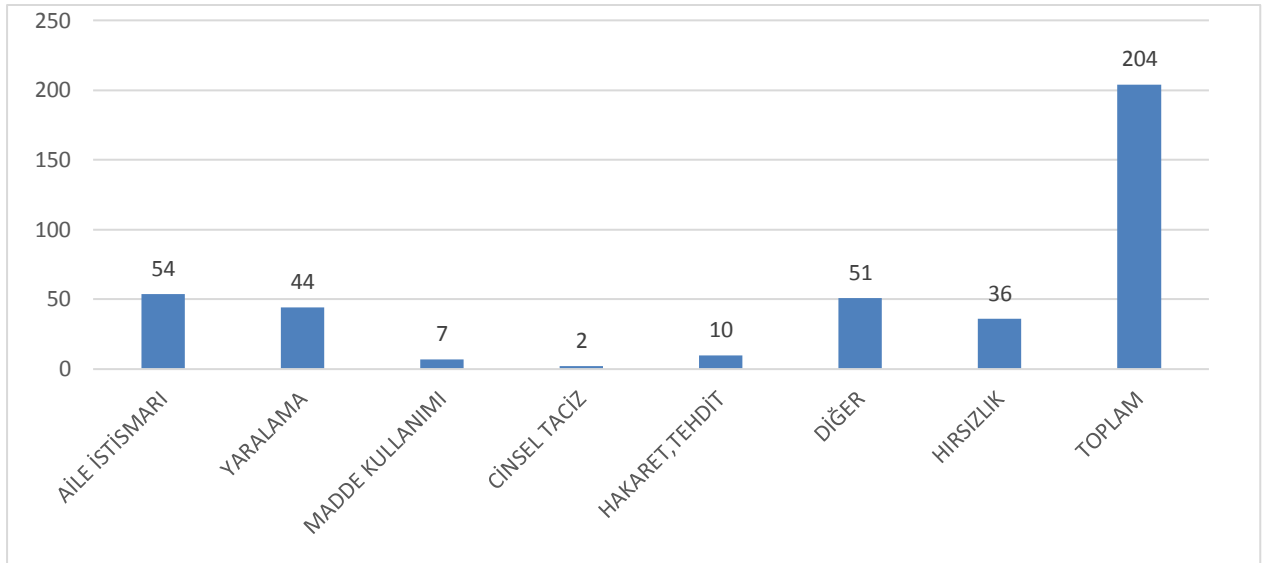
Danışmanlık Tedbiri, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda yer alan ve çocuğun bakımından sorumlu olan kimselere çocuk yetiştirme konusunda; çocuklara da eğitim ve gelişimleri ile ilgili sorunlarının çözümünde yol göstermeye yönelik rehberlik hizmetidir. Danışmanlık tedbirleri, çocuğun ailesi yanında korunmasını sağlamak veya çocuk hakkında verilen tedbir kararlarının uygulanması sırasında onu desteklemek ya da uygulanması muhtemel tedbirler hakkında bilgilendirmek amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı rehber öğretmenlerince uygulanır. 62 Selçuklu, 44 Karatay, 42 Meram ilçesinde uygulanmakta olan tedbir kararı bulunmaktadır.

Grafik 48: Milli Eğitime Gönderilen (2015 Karar Tarihli) Danışmanlık Tedbirleri Yaş Dağılımı

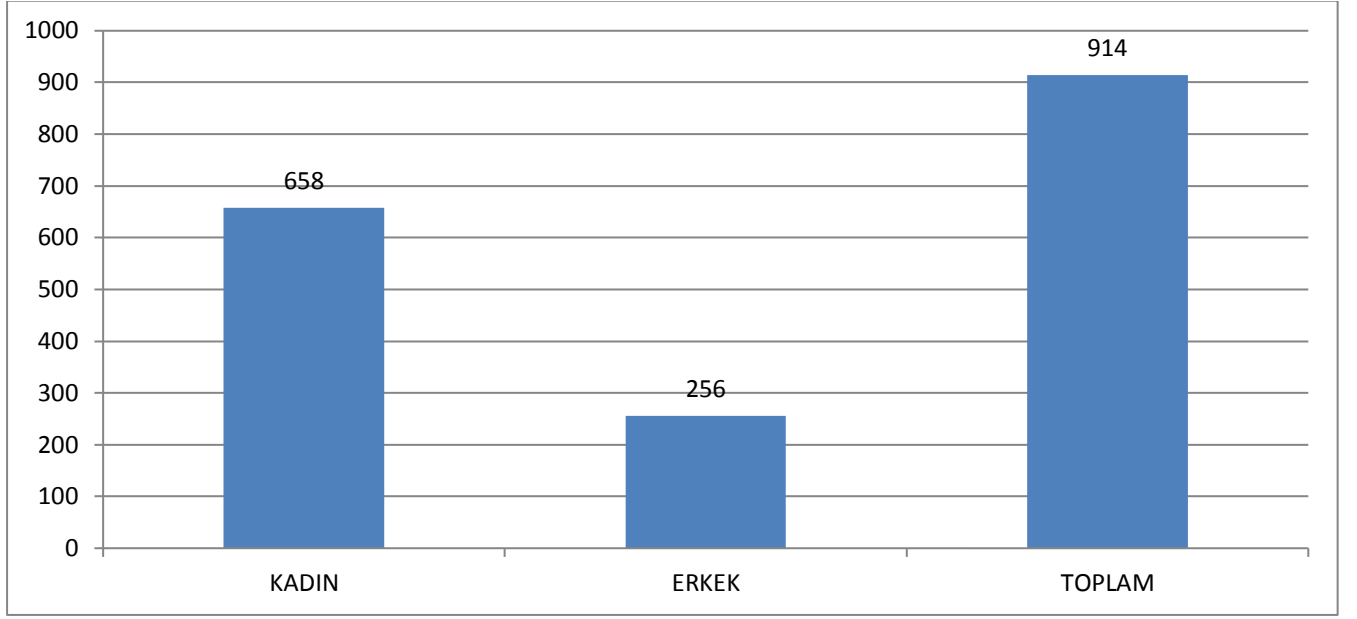
5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda yer alan danışmanlık tedbiri kararlarının doğum yılları yukarıdaki grafikte gösterilmiştir. Bu grafiğe göre, 2000 doğumlu 16 yaşında 39 öğrenciye, 2001 doğumlu 15 yaşında 41 öğrenciye, 2002 doğumlu 14 yaşında 27 öğrenciye danışmanlık verilmektedir.

Grafik 49: Milli Eğitime Gönderilen (2015 Karar Tarihli) Danışmanlık Tedbirleri Suç Dağılımı

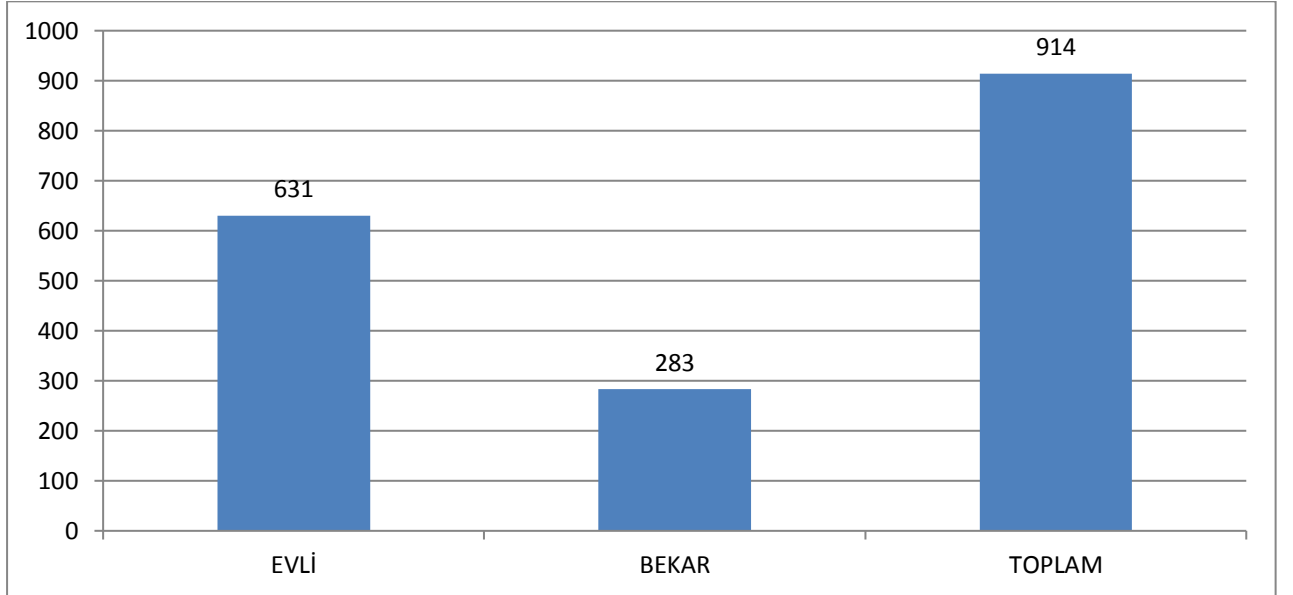
5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda yer alan danışmanlık tedbiri kararlarının suç dağılımına bakıldığında aile istismarının birinci sırada olduğu görülmektedir.

Grafik 50: KADEM Danışmanlık Hizmetleri Cinsiyet Dağılımı (2015)

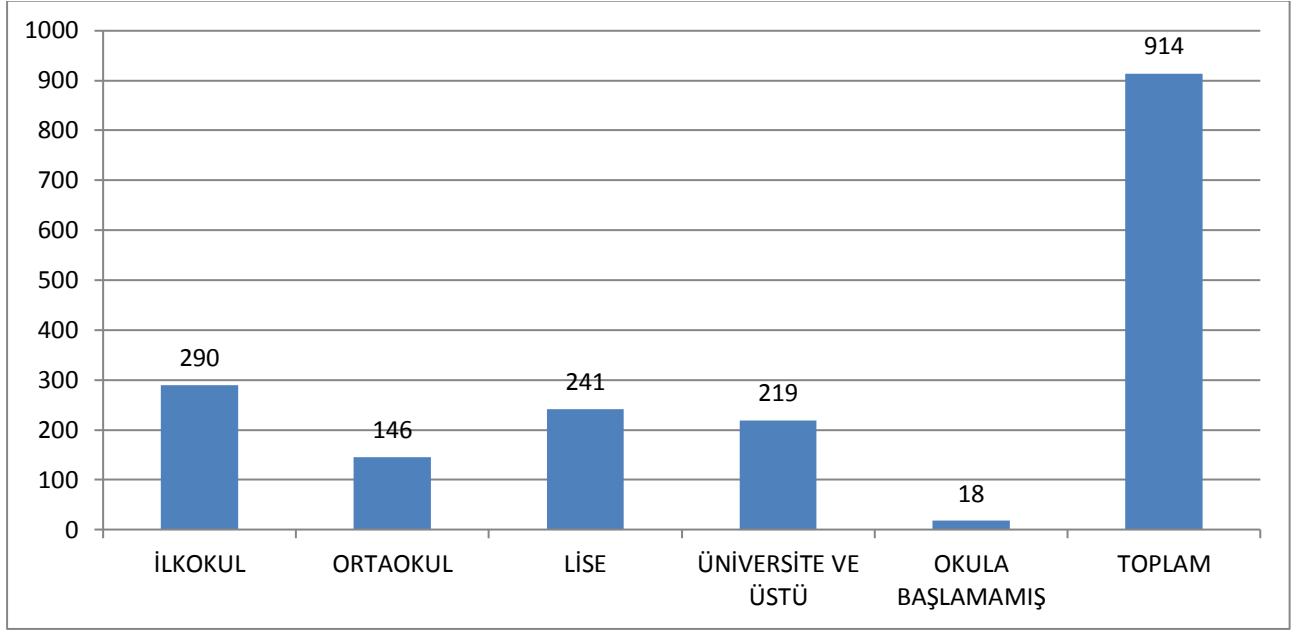
Konya Büyükşehir Belediyesine bağlı KADEM ‘de danışmanlık alan 914 kişinin 658 kadın, 256’sı ise erkektir.

Grafik 51: KADEM Danışmanlık Hizmetleri Medeni Durum Dağılımı (2015)

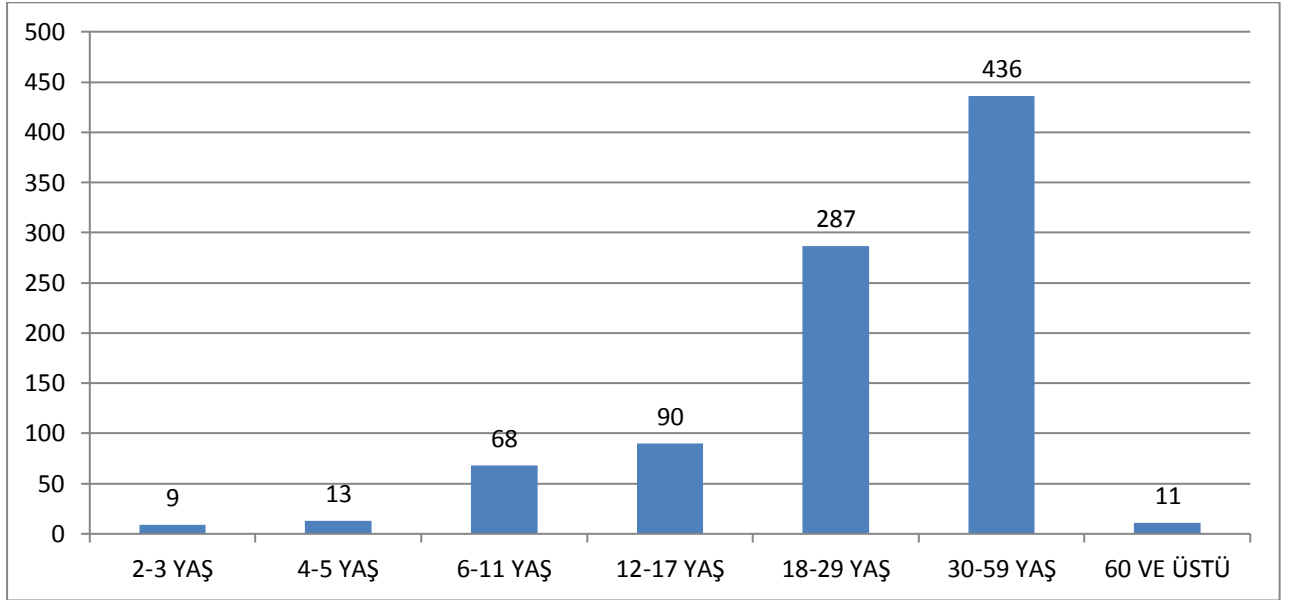
Konya Büyükşehir Belediyesine bağlı KADEM ‘de danışmanlık alanların 631’inin evli, 283’ünün ise bekar olduğu görülmektedir.

Grafik 52: KADEM Danışmanlık Hizmetleri Eğitim Dağılımı (2015)

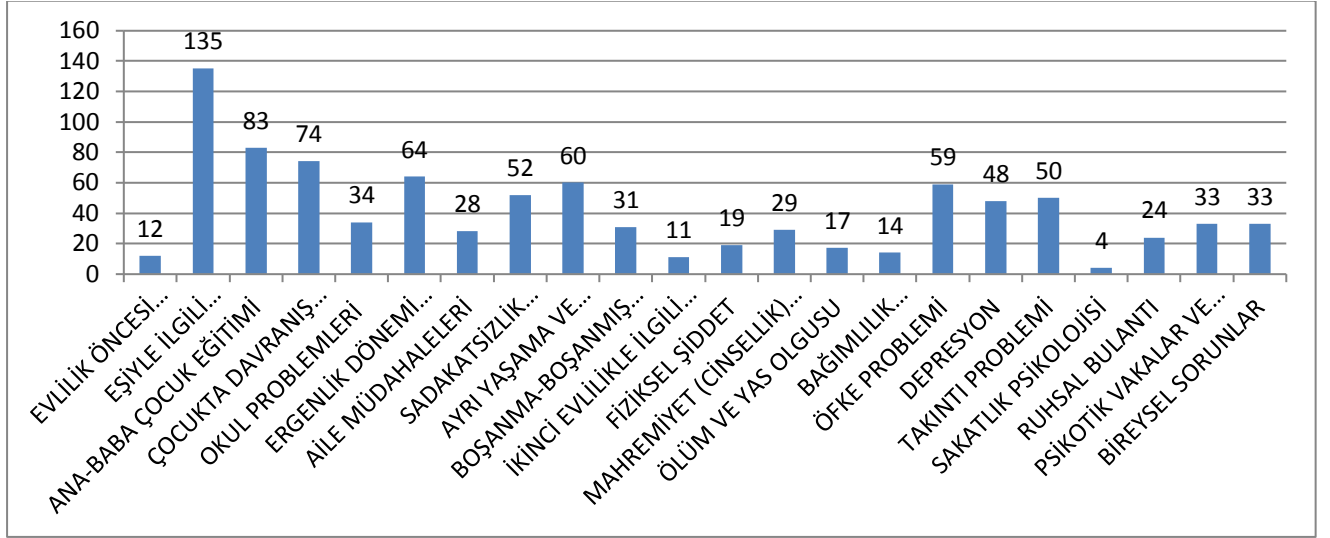
Konya Büyükşehir Belediyesine bağlı KADEM ‘de danışmanlık alanların 290’ı ilkokul, 241 ise, 219 üniversite ve üstü okul mezunudur.

Grafik 53: KADEM Danışmanlık Hizmetleri Yaş Dağılımı (2015)

Konya Büyükşehir Belediyesine bağlı KADEM ‘de danışmanlık alanların 436’sının 30-59 yaş, 287’sinin 18-29 yaş arasında olduğu görülmektedir.

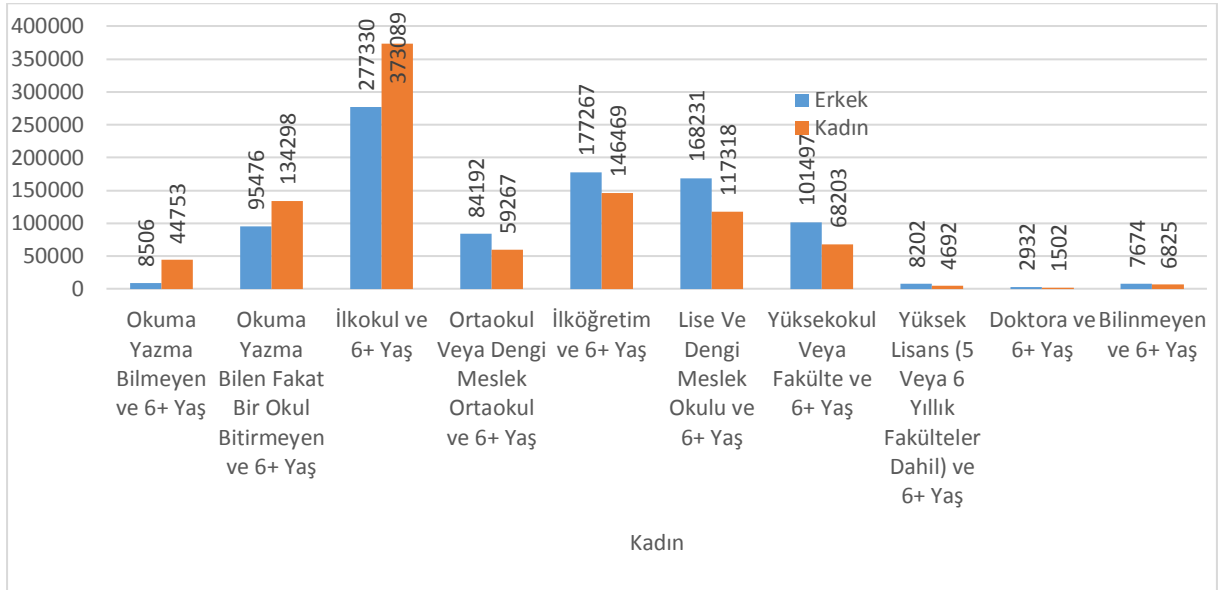
Grafik 54: KADEM Danışmanlık Hizmetleri Danışmanlık Türleri Dağılımı (2015)

Konya Büyükşehir Belediyesine bağlı KADEM 'de danışmanlık alanların 135'inin eşiyile ilgili problemler nedeniyle başvuruda bulunduğu görülmektedir.

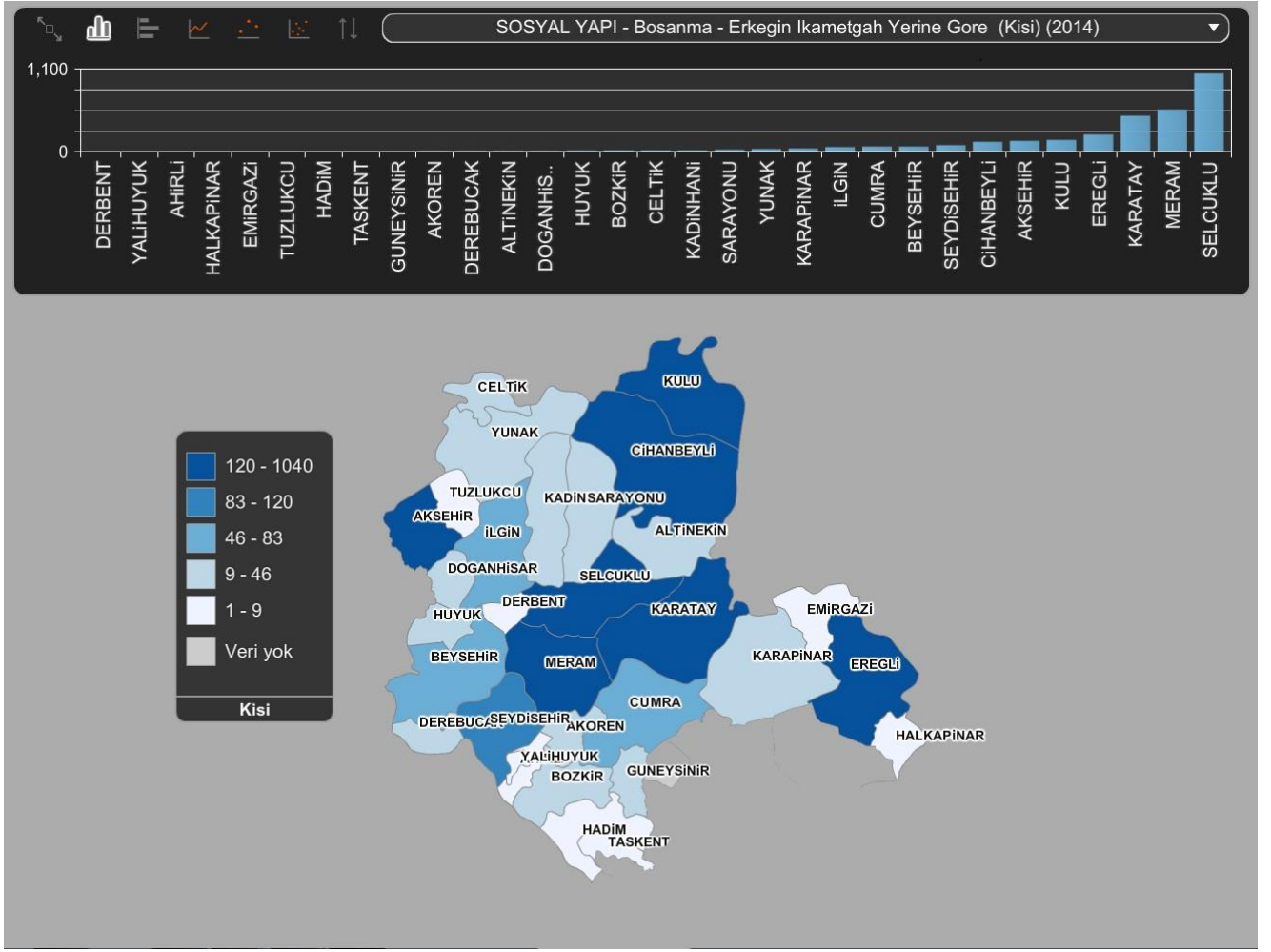
3.6. Diğer Veriler

Grafik 55: Cinsiyete Göre Eğitim Durumu (2014)

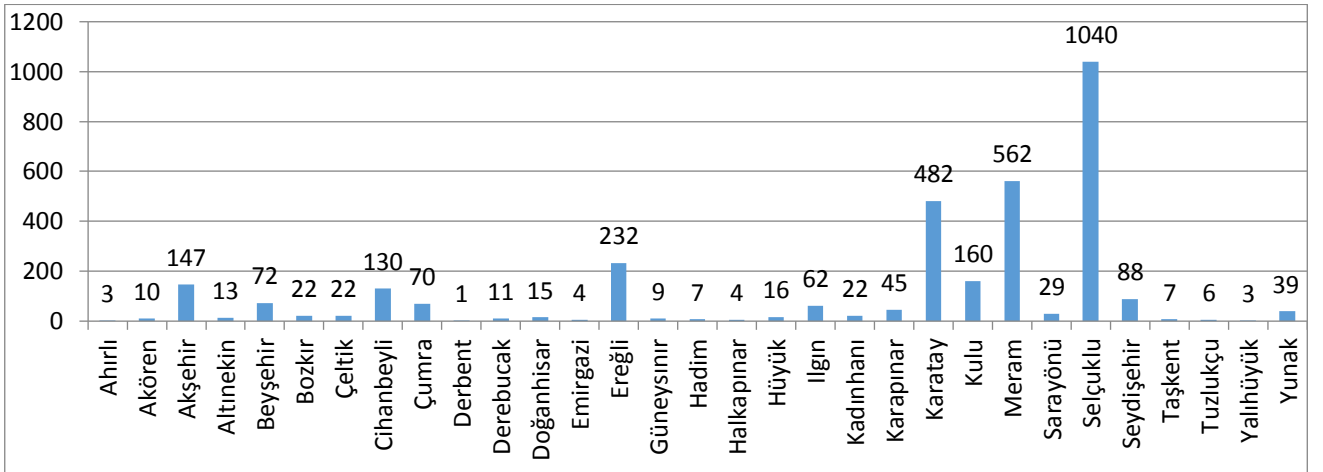

TÜİK verilerine göre 2014 yılına ait Konya ilinin cinsiyete göre eğitim durumları yukarıdaki grafikte gösterilmiştir. Buna göre ilköğretim mezunu olan kadınların birinci sırada olduğu, ilköğretim ve lise mezunlarının yaklaşık aynı sayıda olduğu görülmektedir. İlköğretim mezunu, okuma yazma bilmeyen, okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyenlerin haricinde diğer eğitim durumlarında erkeklerin sayısının kadınların sayısından fazla olduğu görülmektedir.

Harita 7: Boşanma

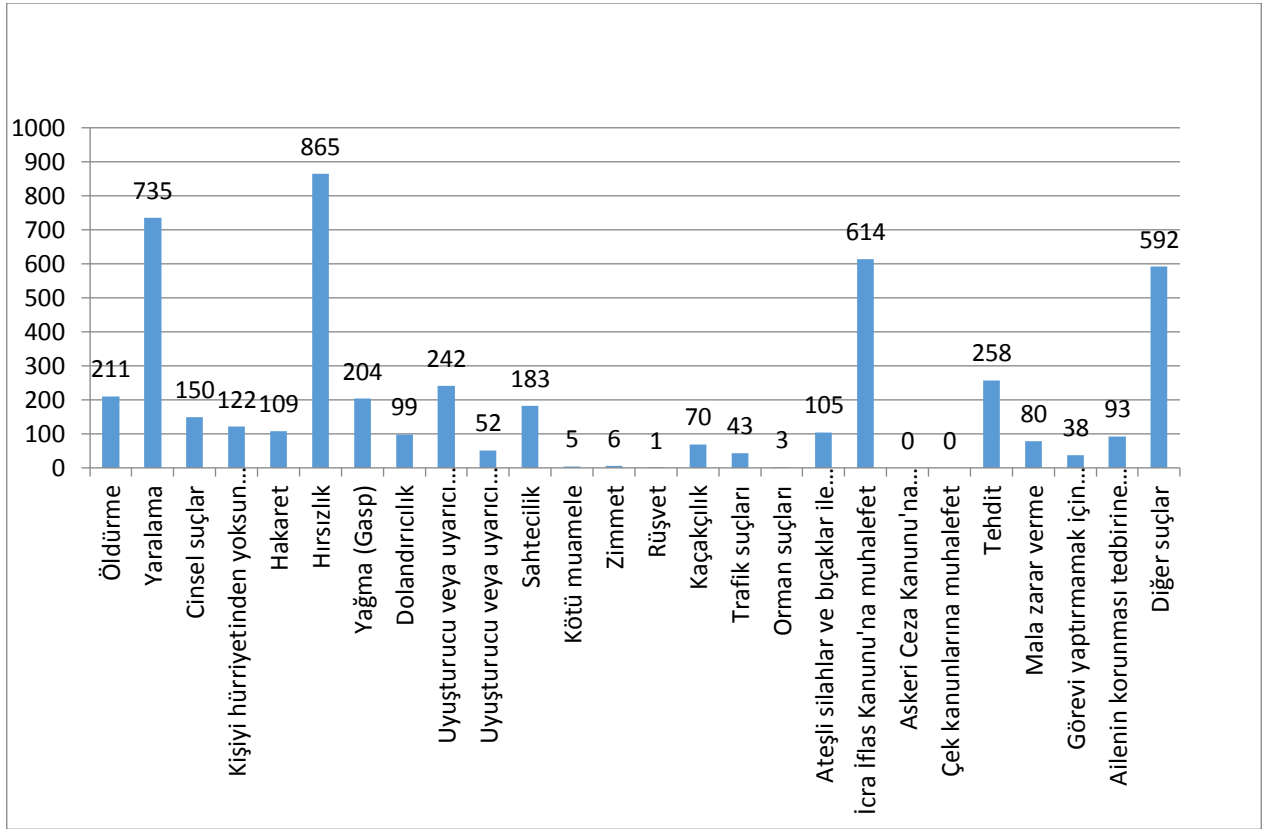

Grafik 56: İlçelere Göre Boşanma Sayıları (2014)

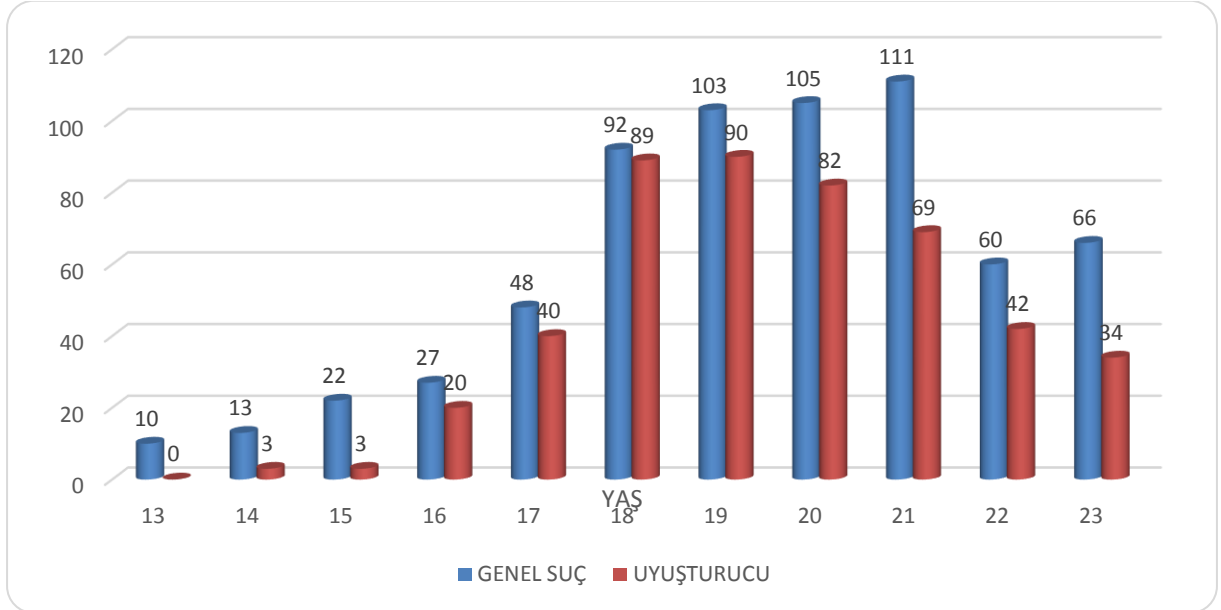
2014 yılına ait Konya ilinin boşanma sayıları yukarıdaki grafikte gösterilmiştir. Buna göre ilçelerde en çok boşanma sayısı Selçuklu ilçesinde ikinci olarak Meram ilçesinde üçüncü olarak Karatay ilçesinde olduğu, en az boşanmanın ise Ahırlı ve Yalıhüyük ilçelerinde olduğu görülmektedir.

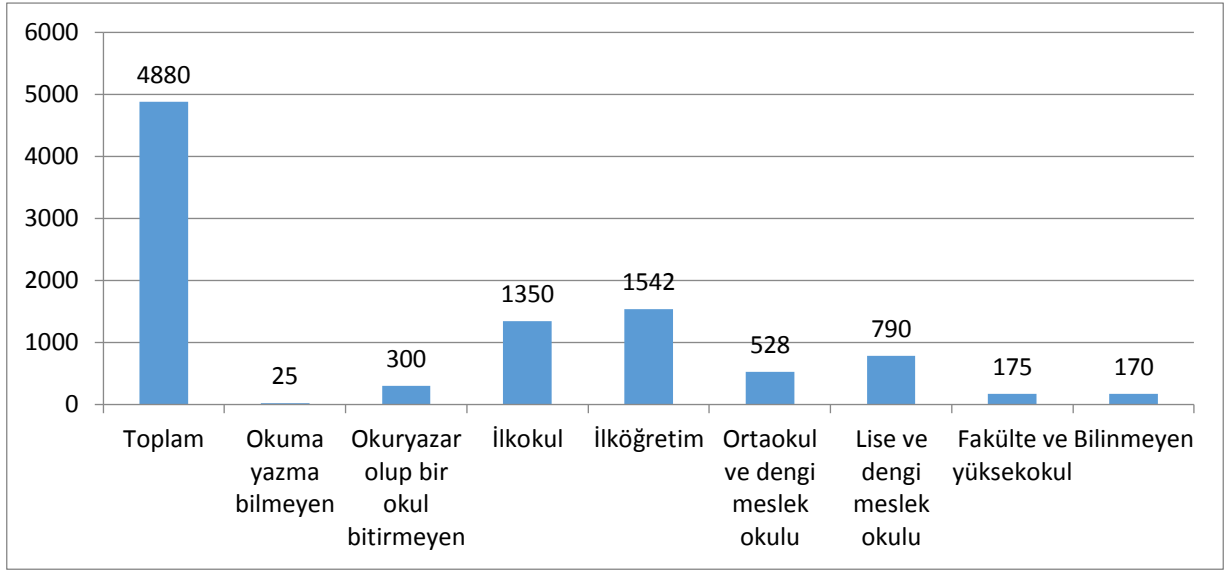
Grafik 57: Suçun Niteliği (2014)

2014 yılına ait Konya ilinde işlenen suçların niteliği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Buna göre en çok suçun hırsızlık olduğu daha sonra yaralama ve İcra iflas Kanunu' na muhalefet olduğu görülmektedir.

Grafik 58: Uyuşturucu Suçunun Yaşlara Göre Ve Diğer Suç Türlerine Oranı (2015)

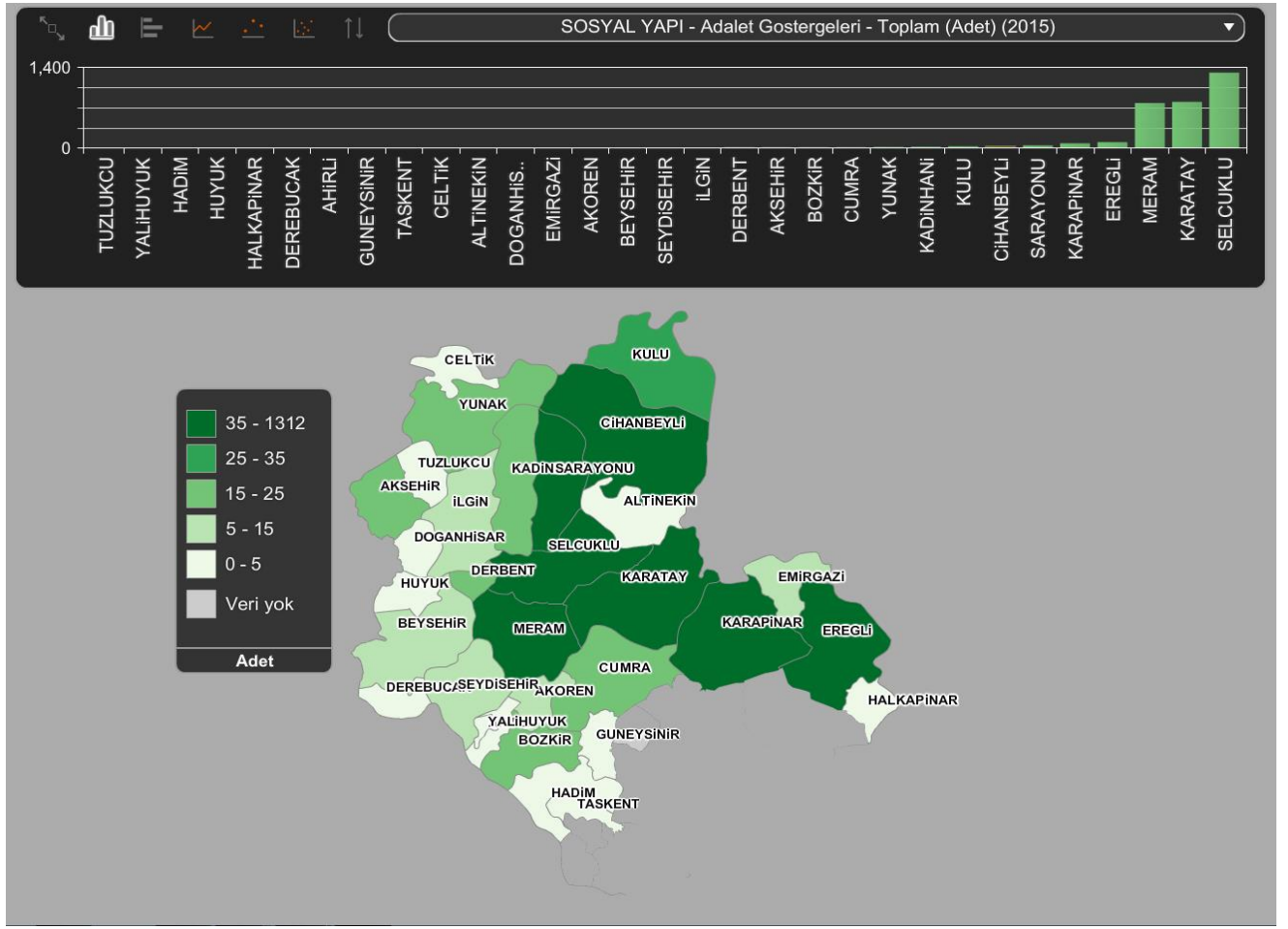

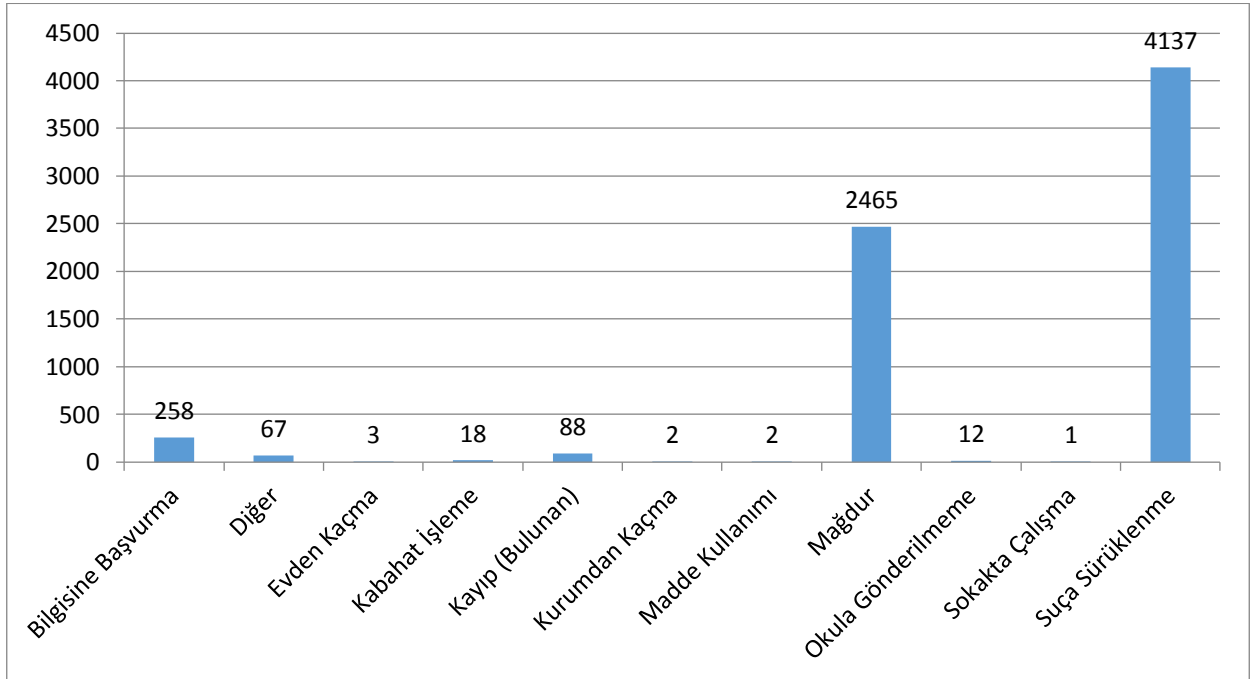
Grafik 59: Ceza İnfaz Kurumuna Girenlerin Eğitim Durumu (2014)

2014 yılına ait Konya ilinde bulunan İnfaz Kurumuna Girenlerin Eğitim Durumuna ait tablo yukarda belirtilmiştir. Buna göre ceza infaz kurumuna girenlerin eğitim durumlarının en çok ilköğretim mezunu oldukları daha sonra ilkokul mezunu oldukları görülmektedir.

Harita 8: Adliyeye Yansıyan Olaylar

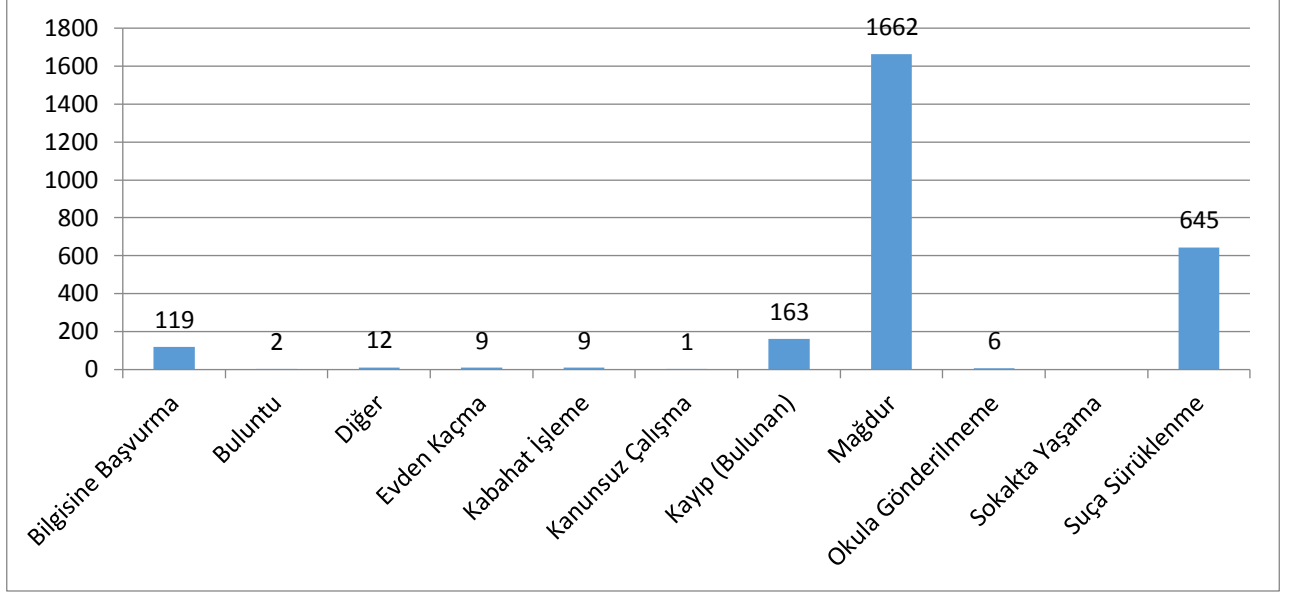

Grafik 60:Güvenlik Birimine Getirilen Erkek Çocuk Sayısı (2014)

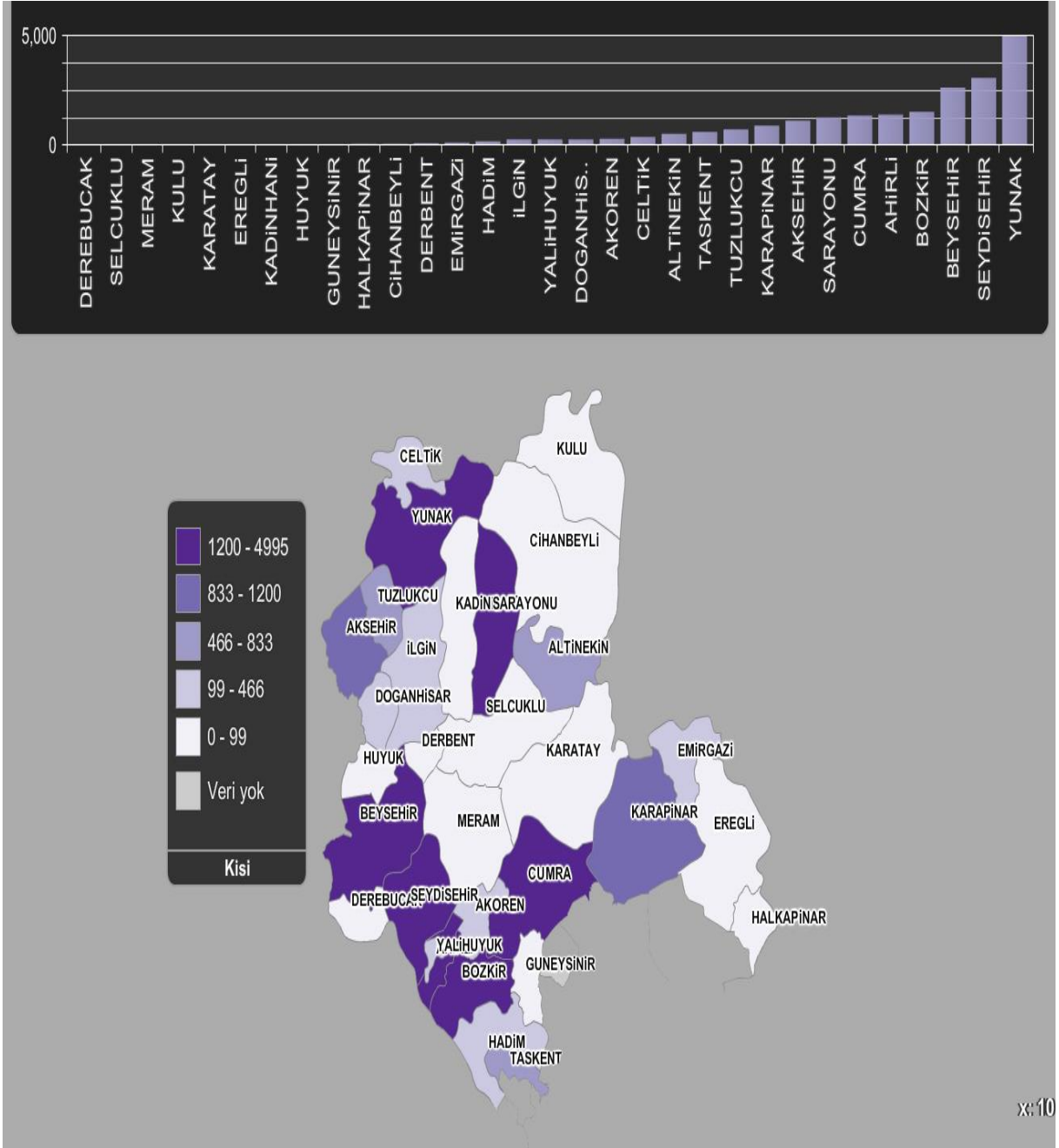
2014 yılına ait Konya ilinde güvenlik birimine getirilen erkek çocuklarına ait tablo yukarda belirtilmiştir. Buna göre güvenlik birimine en fazla suça sürüklenme daha sonra mağdur sebebi ile getirildikleri görülmektedir.

Grafik 61: Güvenlik Birimine Getirilen Kız Çocuğu Sayısı (2014)

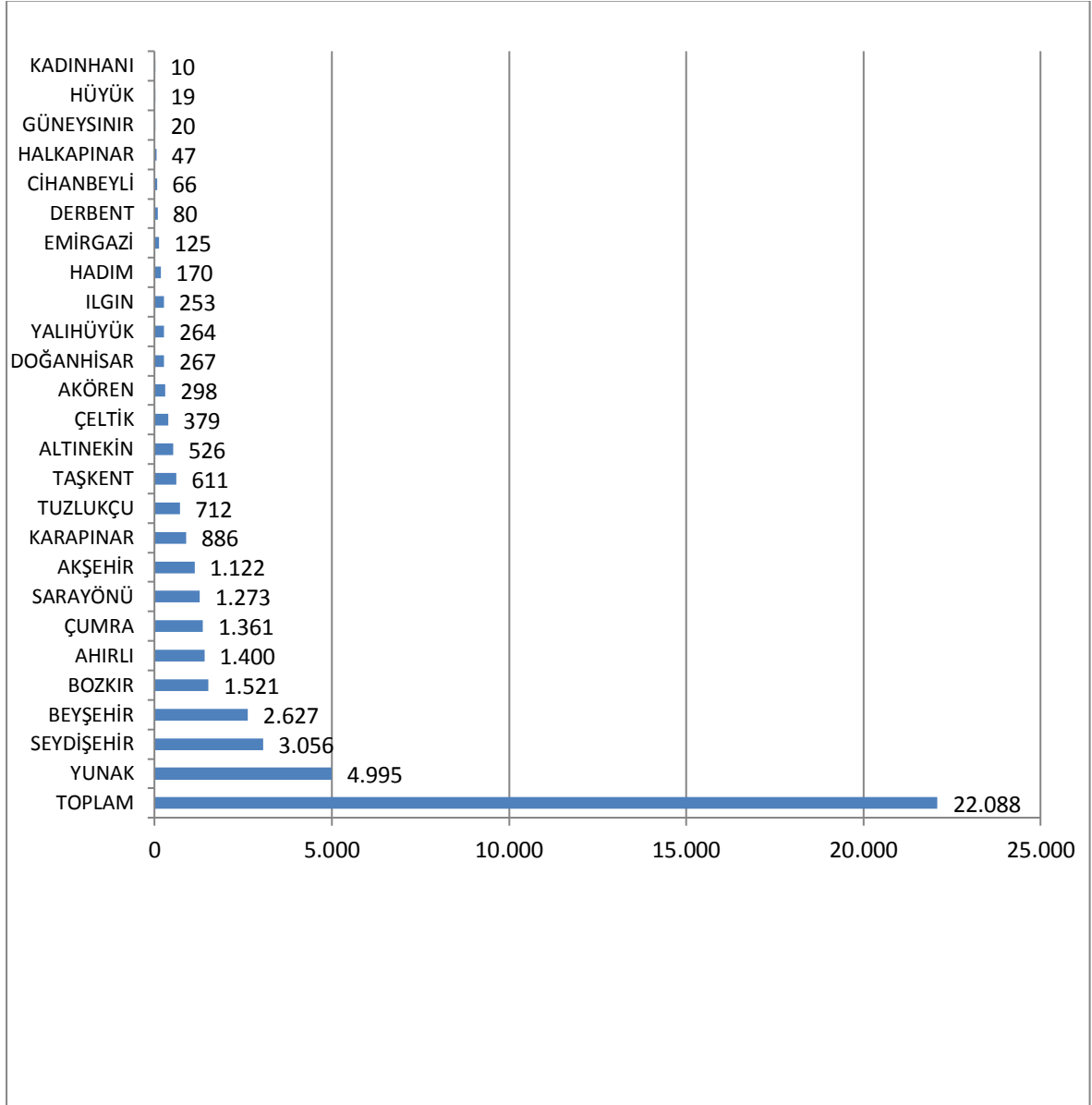

2014 yılına ait Konya ilinde güvenlik birimine getirilen kız çocuklarına ait tablo yukarda belirtilmiştir. Buna göre güvenlik birimine en fazla mağdur daha sonra suça sürüklenme sebebi ile getirildikleri görülmektedir.

Harita 8: Aynı Yardım (2015)

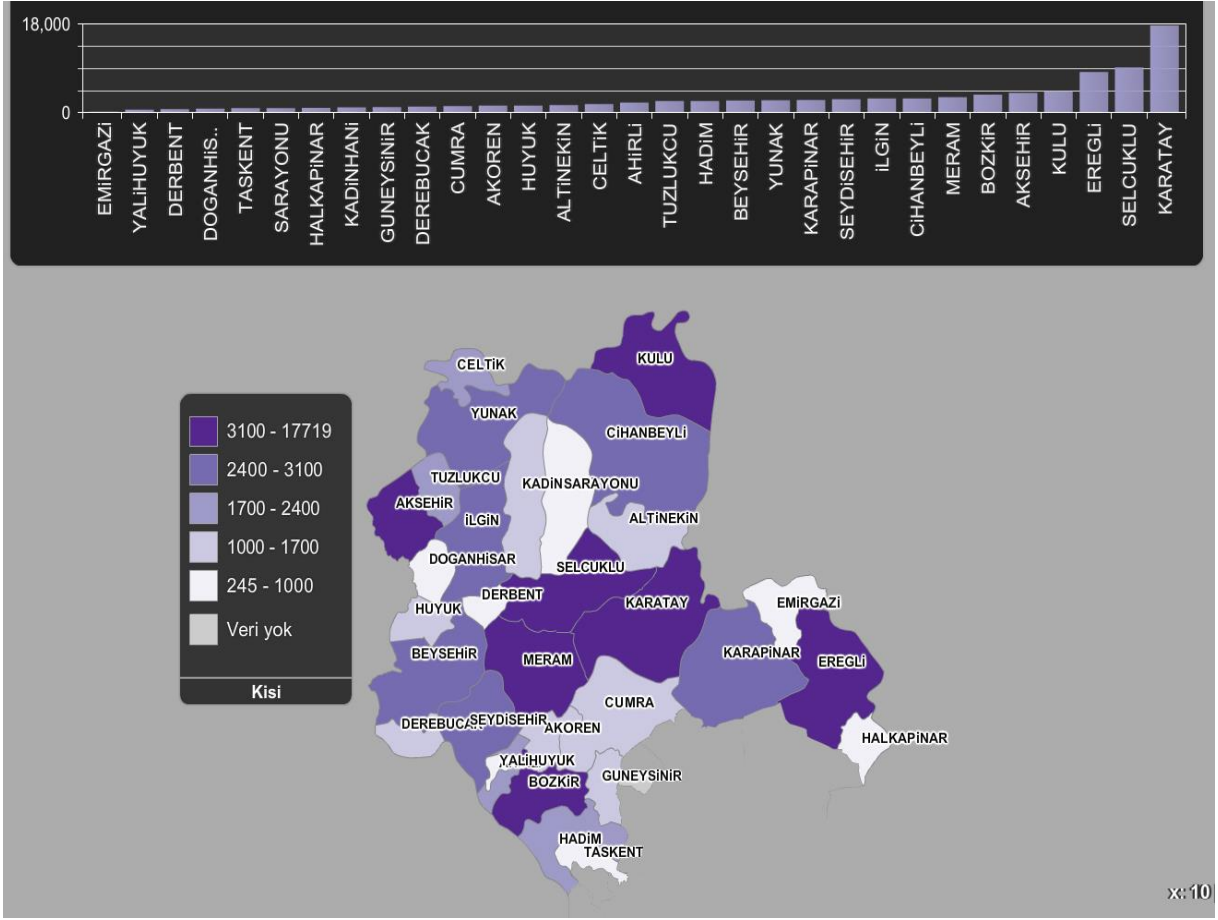

Grafik 62: Sydv'lerden Ayni Yardım Alan Ailelerin İlçelere Göre Dağılımı(2015)

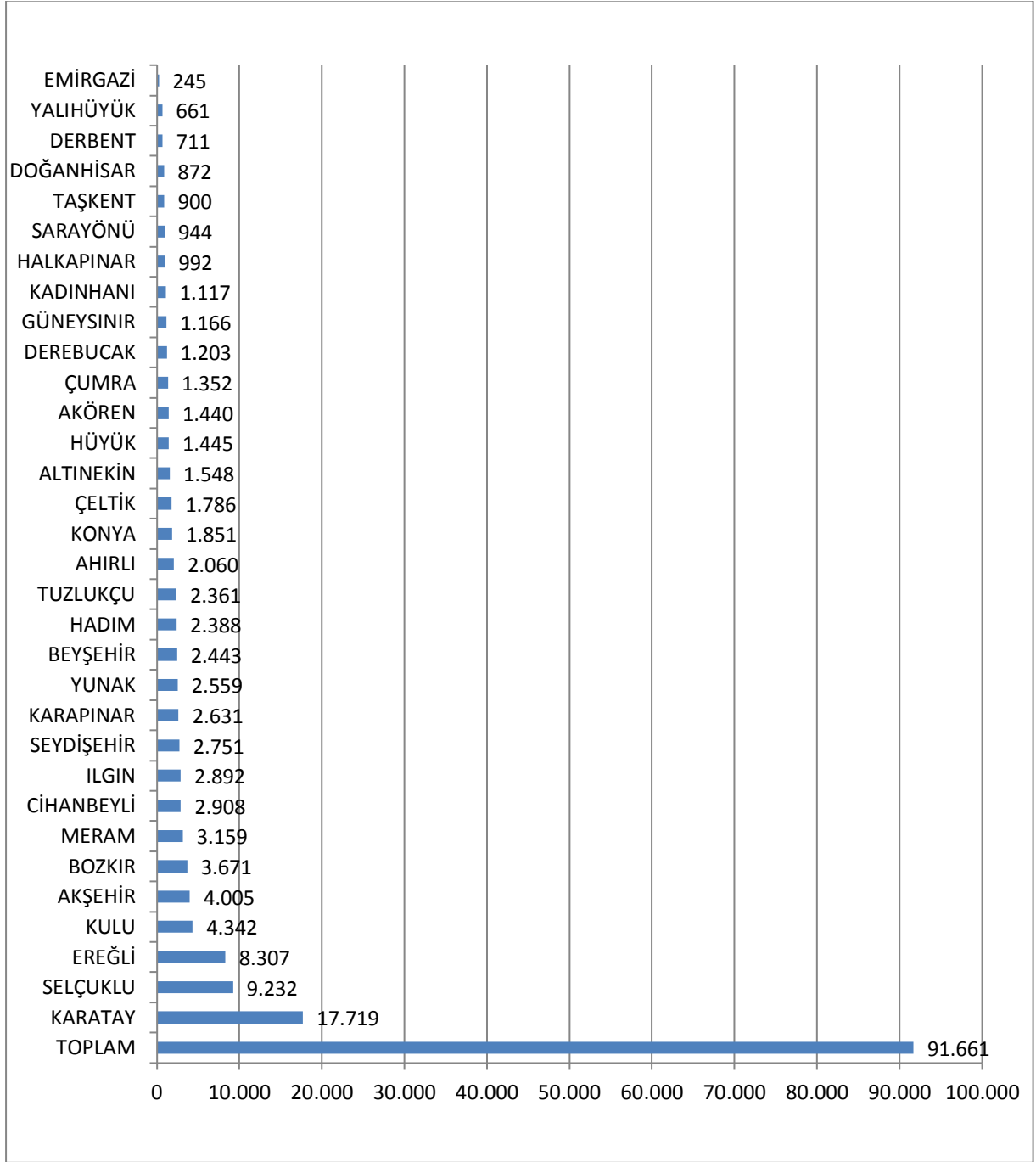

2015 yılına ait Konya ilinde SYDV'lerden ayni yardım alan ailelerin ilçelere göre dağılımı yukardaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre ayni yardım alanların en çok Yunak ilçesinde olduğu görülmektedir.

Harita 9: Nakdi Yardım (2015)

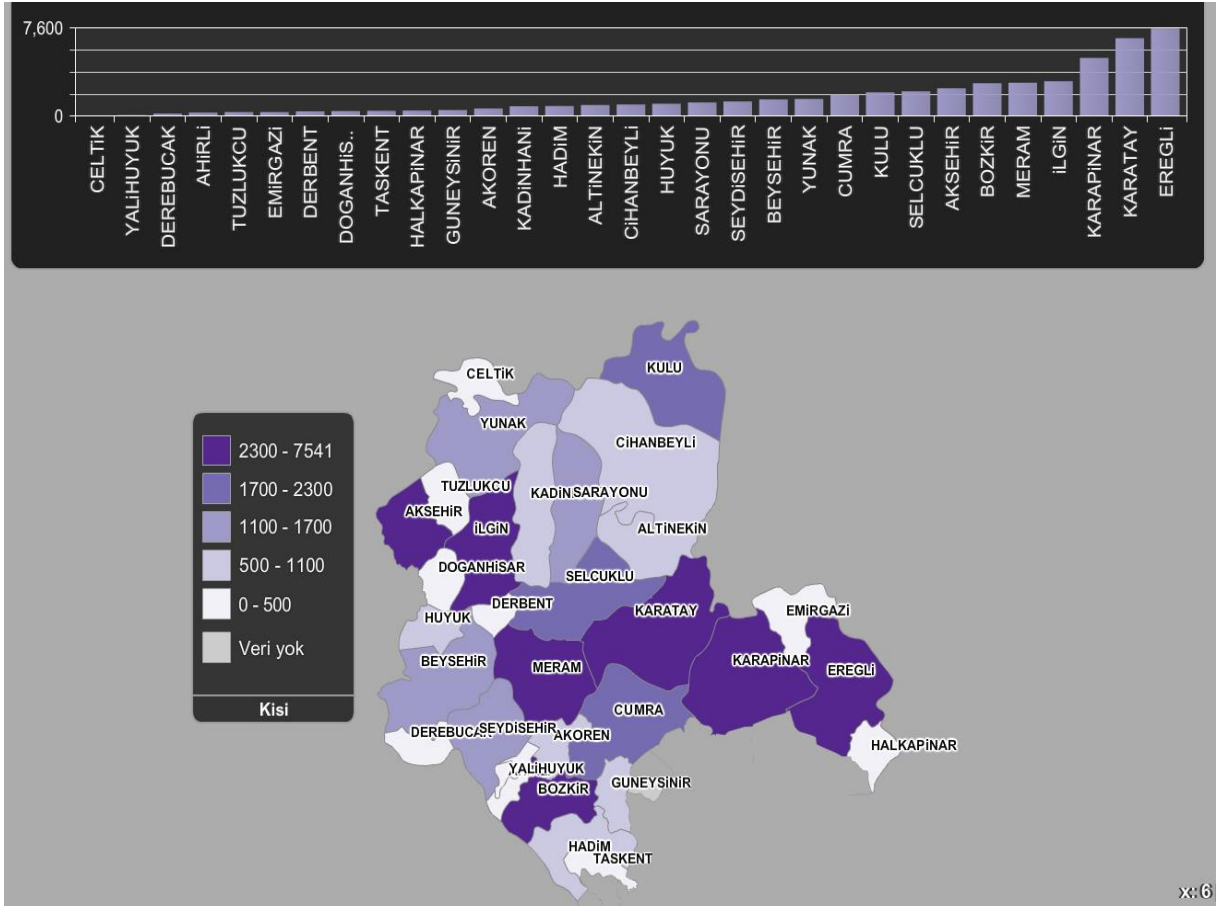

Grafik 63: Sydv Nakdi Yardım Alan Ailelerin İlçelere Göre Dağılımı (2015)

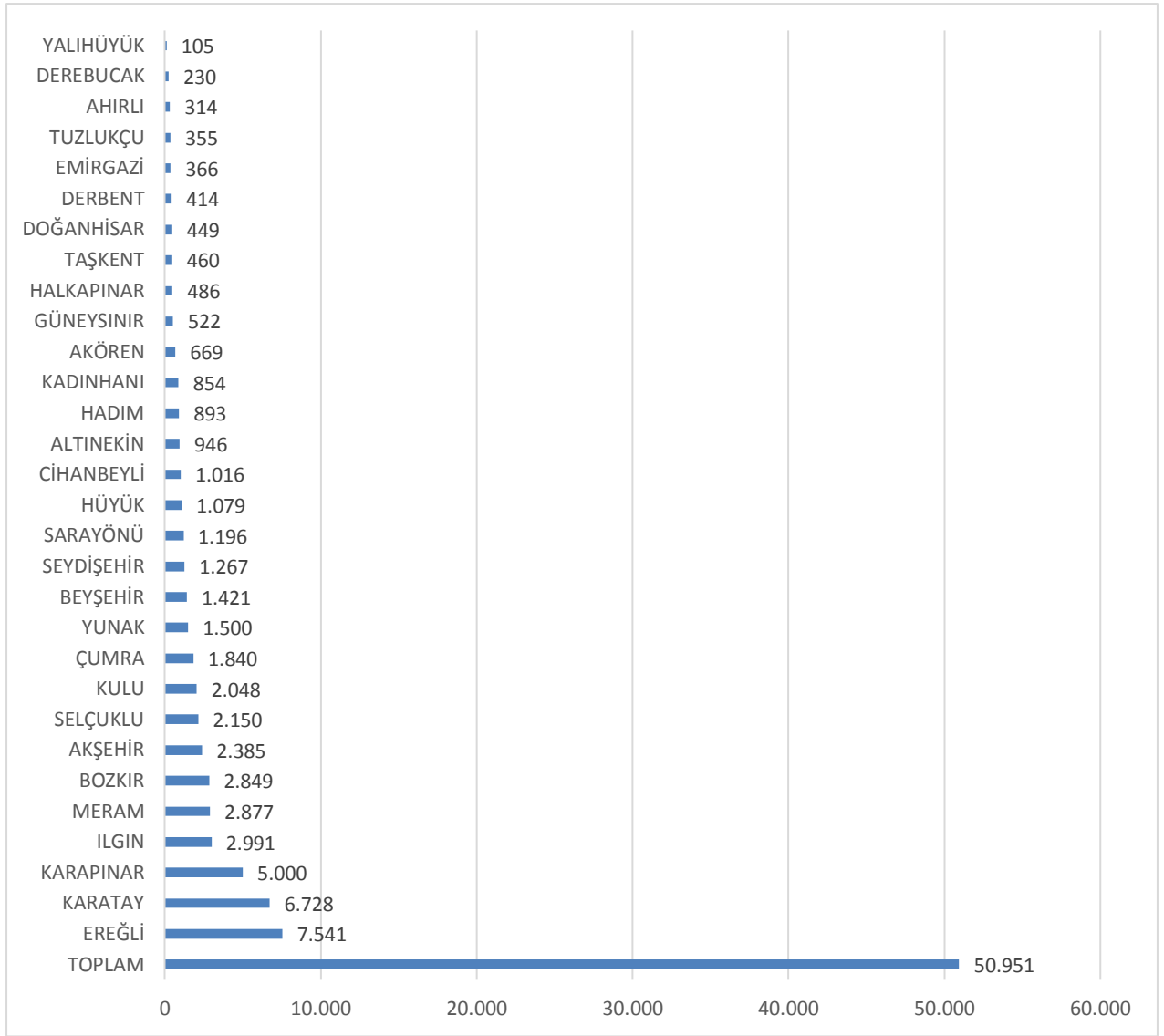

2015 yılına ait Konya ilinde SYDV'lerden nakdi yardım alan ailelerin ilçelere göre dağılımı yukardaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre nakdi yardım alanların en çok Karatay ilçesinde olduğu görülmektedir.

Harita 10: Kömür Yardımı (2015)

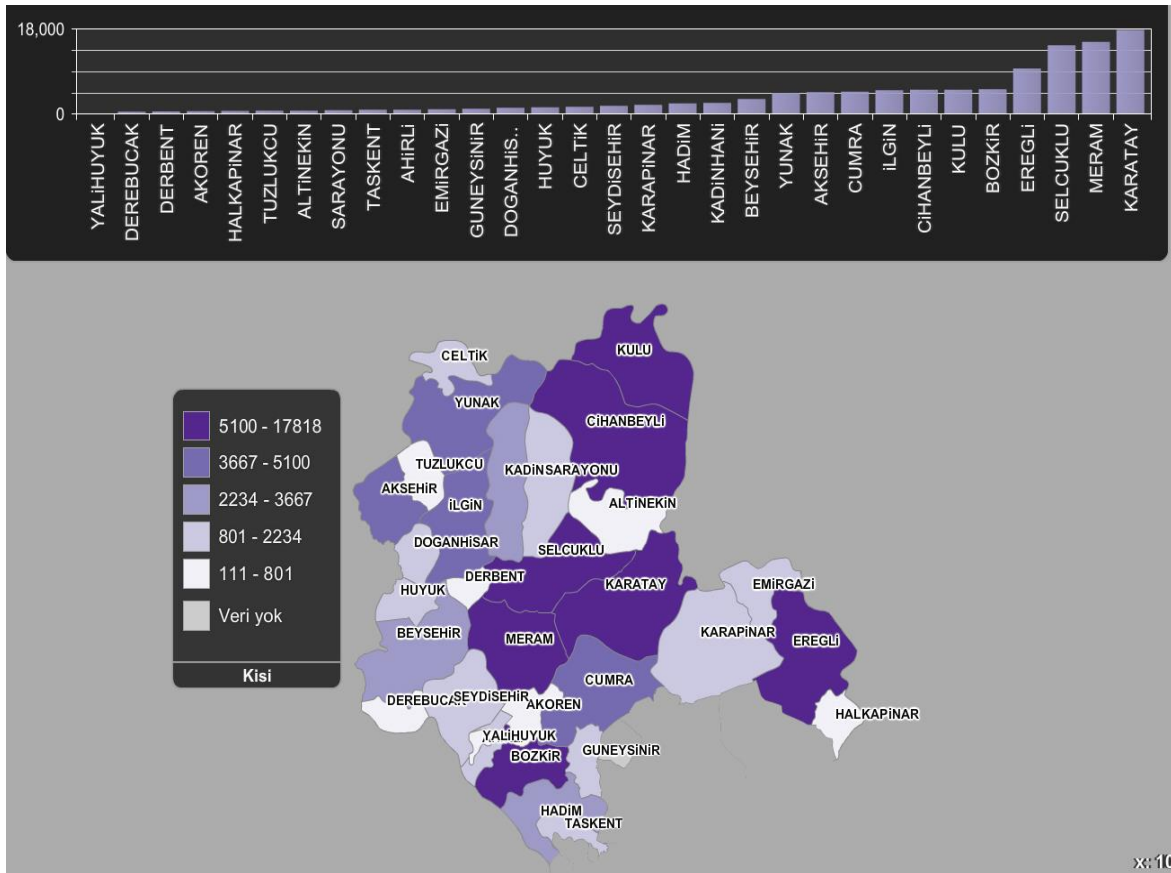

Grafik 64: Sydv Kömür Yardımı Alan Aile Sayısı (2015)

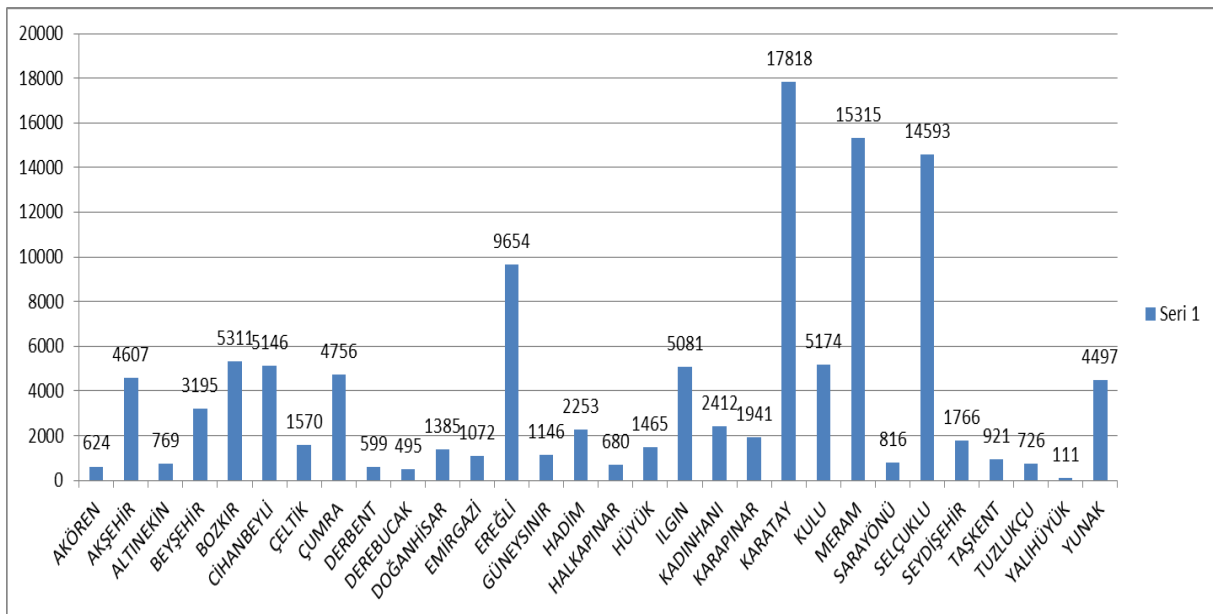

2015 yılına ait Konya ilinde SYDV'lerden kömür yardım alan ailelerin ilçelere göre dağılımı yukardaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre kömür yardım alanların en çok Ereğli ilçesinde olduğu görülmektedir.

Harita 11: Yeşil Kartlı Sayısı (2015)

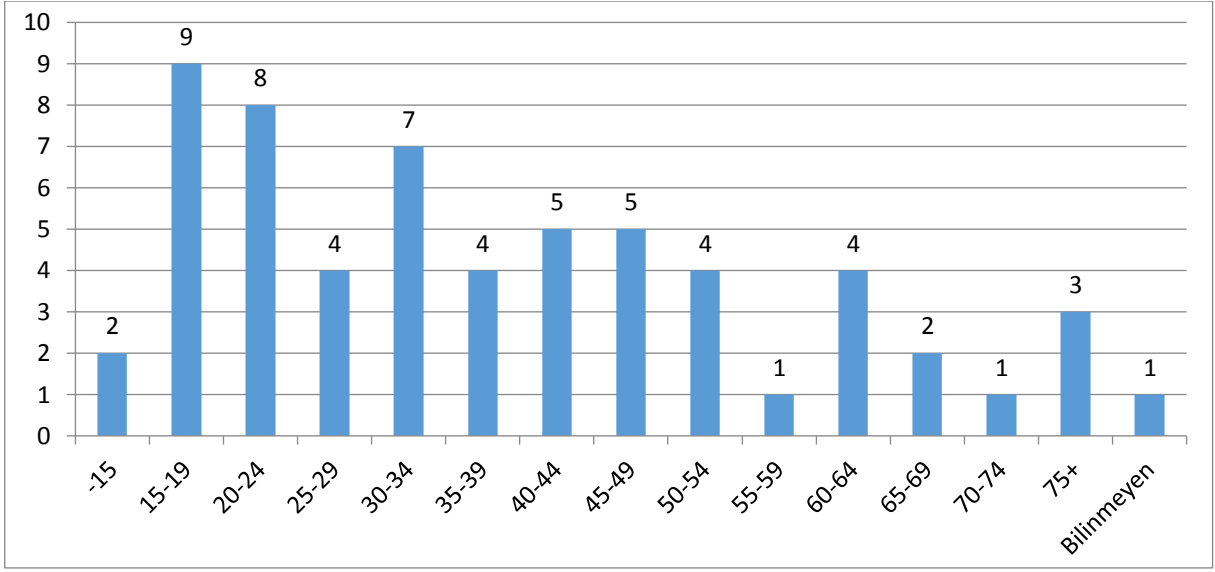

Grafik 65: İlçelere Göre Yeşil kartlı Sayıları (2015)

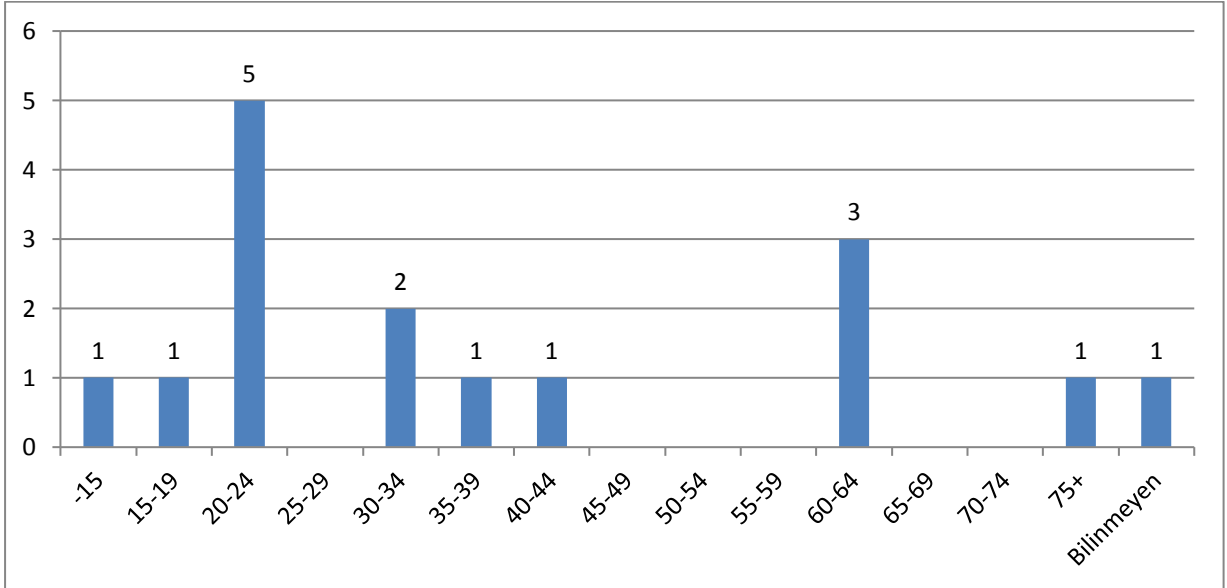
2015 yılına ait Konya ilinde yeşil kartlı olan ailelerin ilçelere göre dağılımı yukardaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre yeşil kartlı olan ailelerin en çok Karatay ilçesinde olduğu görülmektedir.

Grafik 66: İntihar Eden Erkek Sayısı (2014)

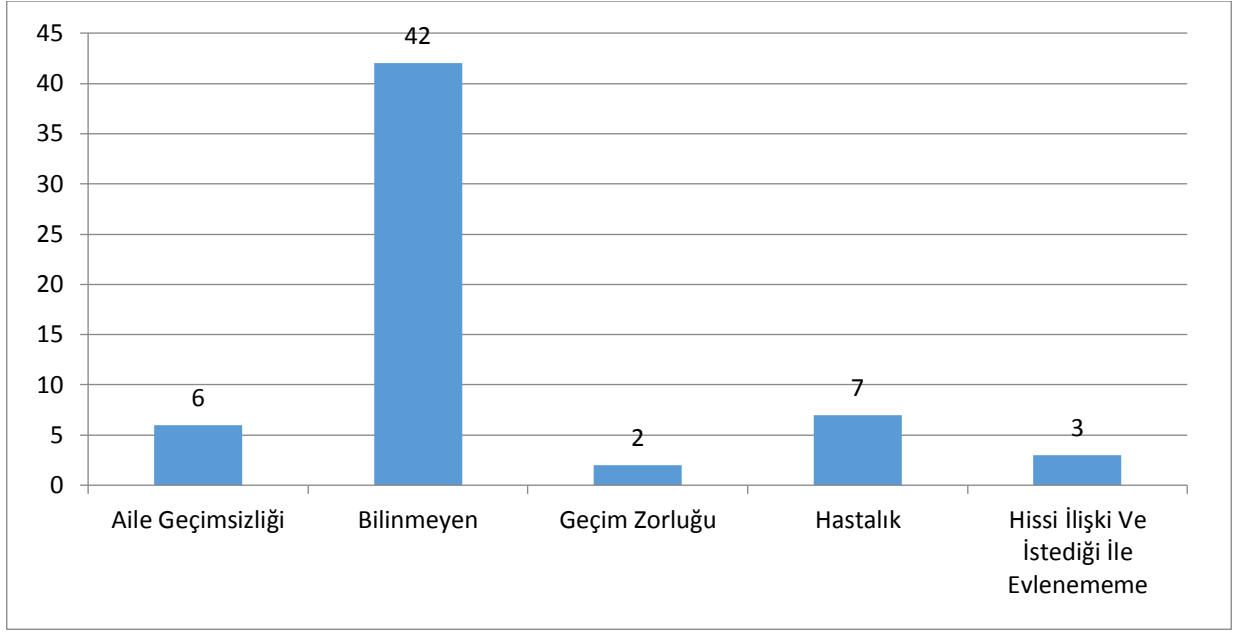
2014 yılına ait Konya ilinde intihar eden erkeklerin yaş olarak sayısal dağılımı yukardaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre intihar eden erkeklerin yaş olarak en çok 15-19 ve 20-24 aralığında olduğu görülmektedir.

Grafik 67: İntihar Eden Kadın Sayısı (2014)

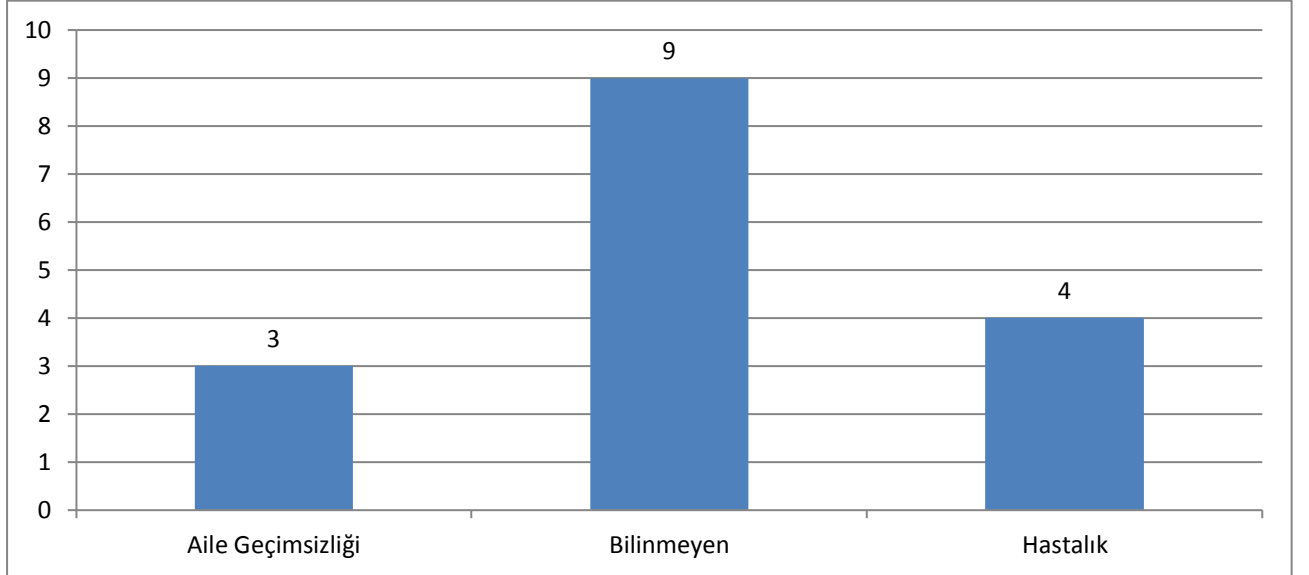
2014 yılına ait Konya ilinde intihar eden kadınların yaş olarak sayısal dağılımı yukardaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre intihar eden kadınların yaş olarak en çok 20-24 aralığında olduğu görülmektedir.

Grafik 68: Erkek İntihar Etme Nedenleri (2014)

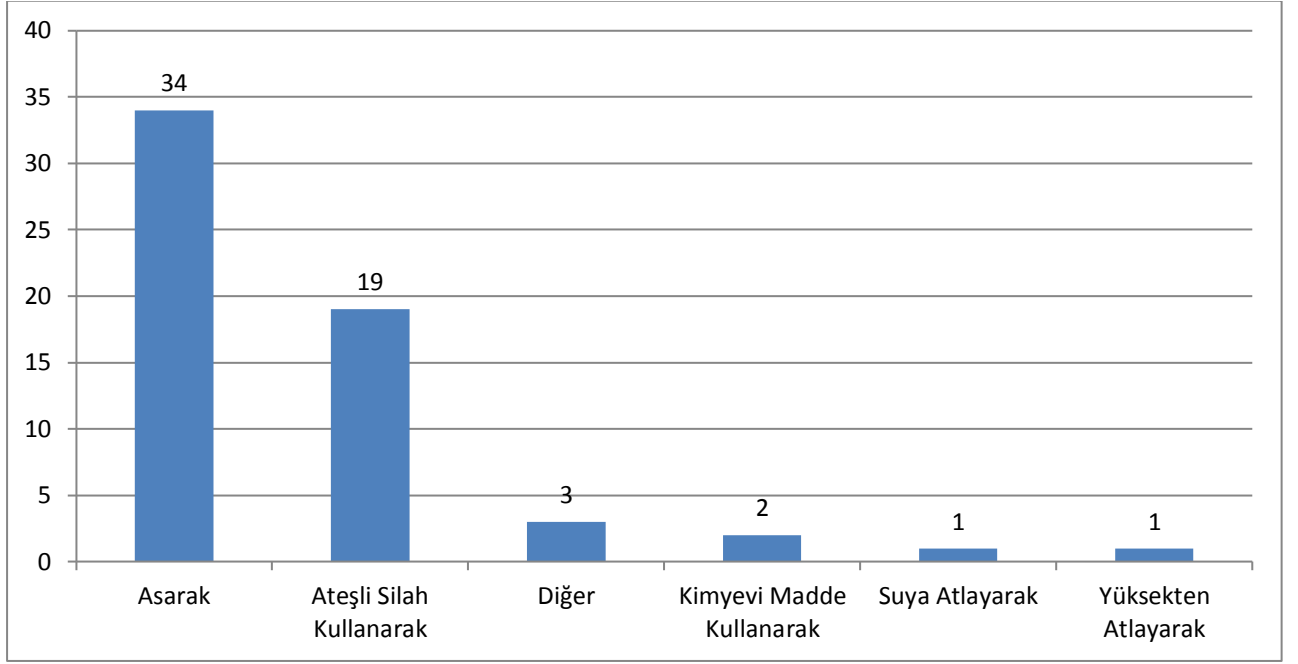
2014 yılına ait Konya ilinde intihar eden erkeklerin intihar etme nedenleri yukardaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre intihar eden erkeklerin intihar etme nedenlerinin çoğunun bilinmediği görülmektedir.

Grafik 69: Kadın İntihar Etme Nedenleri (2014)

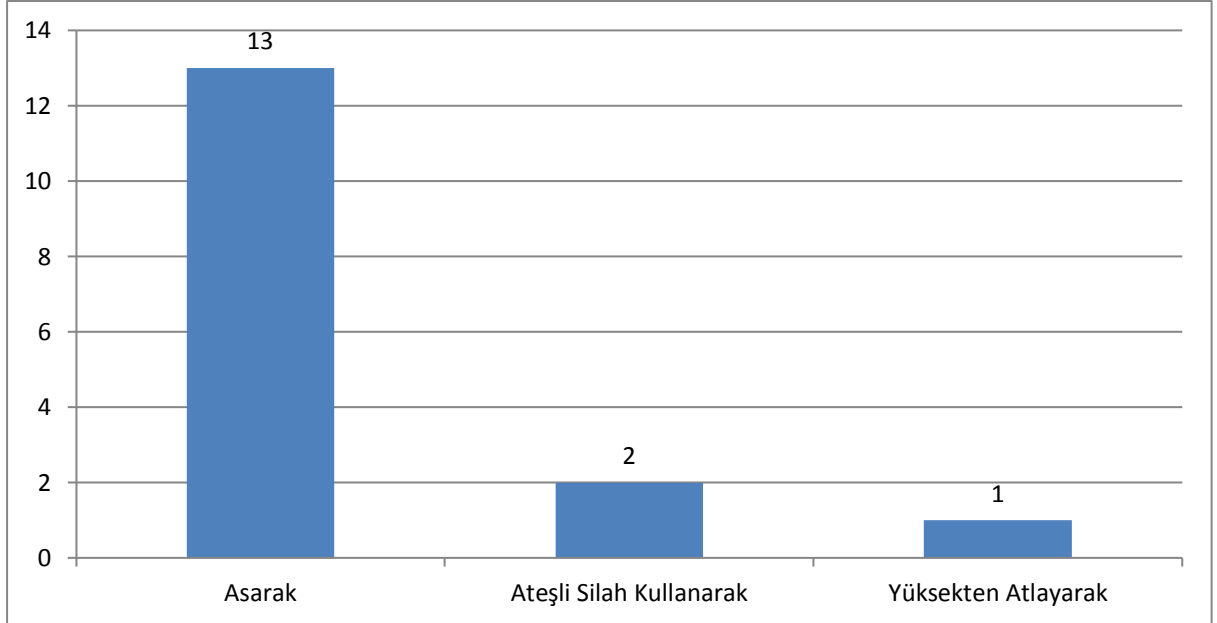
2014 yılına ait Konya ilinde intihar eden kadınların intihar etme nedenleri yukardaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre intihar eden kadınların intihar etme nedenlerinin çoğunun bilinmediği görülmektedir.

Grafik 70: Erkek İntihar Şekli (2014)

2014 yılına ait Konya ilinde intihar eden erkeklerin intihar etme şekilleri yukardaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre intihar eden erkeklerin intihar etme şekillerinin ilk sırada asarak olduğu görülmektedir.

Grafik 71: Kadın İntihar Şekli (2014)

2014 yılına ait Konya ilinde intihar eden kadınların intihar etme şekilleri yukardaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre intihar eden kadınların da intihar etme şekillerinin ilk sırada asarak olduğu görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER